

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ВЕТЕРИНАРСКЕ МЕДИЦИНЕ
11000 Београд, Булевар ослобођења 18**

**КЊИГА ПРЕДМЕТА
ИНТЕГРИСАНИХ ОСНОВНИХ И МАСТЕР
АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ИЗ ВЕТЕРИНАРСКЕ МЕДИЦИНЕ**

Београд, 2014.

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Медицинска хемија		
Наставник (за предавања)		СУНЧИЦА БОРОЗАН, ИРИС ЂОРЂЕВИЋ, МИЛЕНА КРСТИЋ		
Наставник/сарадник (за вежбе)		МИЛЕНА КРСТИЋ, ИРИС ЂОРЂЕВИЋ		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		4,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	ОБАВЕЗНИ
Услов	Уписан први семестар			
Циљ предмета	СТИцање знања и разумевање структура и особина једноставних и сложених молекула, упознавање хемијских реакција органских и неорганских једињења која су од пресудног значаја за одигравање процеса у ћелијама као и хемијске законитости и механизме који су основа тих процеса. Лабораторијске вежбе обезбеђују савладавање основне лабораторијске технике као и способност коришћења лабораторијских процедура			
Исход предмета	Студент треба да савлада и разуме структуре и ососбине једноставних и сложених молекула, хемијске реакције органских и неорганских једињења која су од пресудног значаја за одигравање процеса у ћелијама као и хемијске законитости и механизме који су основа тих процеса; да савлада основе лабораторијске технике (пипетирања, прављење раствора, мерење масе и pH); да зна да одради квалитативне и квантитативне хемијске анализе које су из области волуметрије.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Интра- и интер молекулске везе. Ковалентне и нековалентне интеракције у биомакромолекулима (1). Термодинамичке промене хемијских реакција у живим системима (2). Вода, водени раствори, структура биомолекула као последица интеракције са водом (2). Хемијске равнотеже у воденим растворима. Механизам дејства и капацитет пуфера (2). Структура органских молекула (1). Хидроксилни и тиолни деривати угљоводоника (2). Карбонилни деривати угљоводоника (2). Карбоксилне киселине и биолошки важне супституисане киселине (4). Амини (2). Деривати карбоксилних киселина (1). Угљени хидрати, стереохемија, реактивност (4). Прости и сложени липиди (3). Структура и особине аминокиселина, пептида и протеина (3). Коензими (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Квалитативна хемијска анализа (10). Пуфери, индикатори и pH (2). Квалитативна хемијска анализа (8). Анализа органских једињења (4). Квалитативна анализа угљених хидрата и липида (4). Предиспитне вежбе (2).			
Литература				
1	Одабрана поглавља из Медицинске хемије, С. Борозан, Научна КМД, Београд, 2012			
2	Практикум из Медицинске хемије са радном свеском и збирком задатака за студенте I године Факултета ветеринарске медицине, С. Борозан, М. Крстић, И. Ђорђевић, Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, Научна КМД, Београд, 2010			
3	Органска хемија, R.T.Morrison, R.N.Boyd,SNL,Зарепб, 1991			
4	Органска хемија, К. Р. С. Vollhardt and Schore, Дата статус, Наука, Београд, 2004			
5	Organic Chemistry, John McMurry ,7th edition, Brooks Cole, 2007			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
2 (30)	2 (30)	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (Power Point презентације), практичне вежбе се изводе индивидуално у експерименталној лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	2	писмени испит		45
практична настава	10	усмени испит		
колоквијуми	40			
семинари	3			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Зоологија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Зоран Станимировић, Проф. др Нинослав Ђелић, Доц. др Јевросима Стевановић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Предраг Симеуновић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	4,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Уписан први семестар			
Циљ предмета	Предмет Зоологија има за циљ да кроз упознавање са теоријским и практичним аспектима биологије животиња припреми студенте за праћење претклиничких и клиничких предмета на студијама Факултета ветеринарске медицине.			
Исход предмета	Студент треба да зна основне појмове упоредне зоологије, бинарне номенклатуре, таксономије и зооекологије, еволуције и основне принципе генетике. Студент треба да разуме: основне механизме наслеђивања и еволуције, основне механизме сегрегације и интеракције наследних фактора током репродукције животиња, основне механизме детерминације пола, основне механизме репарације и рекомбинације наследног материјала прокариота и еукариота. Студент треба да уме да микроскопира, прави нативне микроскопске препарате, савлада методу препаратације хромозома животиња и одреди таксономски статус, морфолошке особине и еколошке особености свих доместификованих и неких дивљих анималних врста.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Зоологија. Основни принципи систематике и таксономије живих бића, пет царстава живих организама (2). Pseudocoelomata, Coelomata – Mollusca, Annelida и Arthropoda (2). Chordata (4). Основни принципи екологије (4). Основни принципи еволуције (2). Принципи генетике. Примена генетике у ветеринарској медицини, менделизам, гени, генотип и фенотип, механизми наслеђивања и типови генских интеракција (2). Биолошки смисао постанка ДНК, хромозоми еукариота, централна догма молекуларне биологије (2). Регулација активности гена прокариота и еукариота (2). Генетичке основе деобе ћелија, ванједарно наслеђивање (2). Везани гени и рекомбинације, генетика детерминације пола (2). Генске мутације, генотоксичност, хромозомске аберације, репарација ДНК (4). Квантитативна генетика, генетика популација, технологија рекомбинантне ДНК и геномика (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Микроскоп и микроскопирање (2). Морфологија и детерминација неких протозоа из бурага преживара (2). Морфологија и таксономски кључеви за Cnidaria, Plathelminthes, Pseudocoelomata, Mollusca (2). Морфологија и таксономски кључеви за Annelida, Arthropoda (2). Морфологија и таксономија Pisces, Amphibia, Reptilia, Aves и Mammalia (12). Генетичке основе деобе ћелија (2). Формална генетика (4). Цитогенетика (4).			
Литература				
1	Ђелић Н, Станимировић З: Принципи генетике, Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Elit-Medica, Београд, 2004.			
2	Станимировић З, Ђелић Н: Практикум из зоологије. Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Београд, 2006.			
3	Радовић И, Петров Б: Разноврсност живота И – Структура и функција, Биолошки факултет, Универзитет у Београду, Београд, 1999.			
4	Станимировић З, Солдатовић Б, Вучинић М: Биологија пчела. Медоносна пчела. Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Медицинска књига-Медицинске комуникације, Београд, 2000.			
5	Кулић М, Станимировић З, Ђелић Н, Новаковић М: Хумана генетика. Медицински факултет Фоча, Универзитет у Источном Сарајеву, Фоча, 2010.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови). Демонстрације и практичне вежбе микроскопирања. Појединачни рад студента на микроскопу (изучавање и цртање изабраних препарата). Лабораторијске вежбе из цитогенетике. Непосредни контакт са животињама у Бео Зоо Врту.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		20
практична настава	30	усмени испит		30
колоквијуми	10			
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ			
Изборно подручје (модул)					
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ			
Назив предмета		Биофизика			
Наставник (за предавања)		доц. др Јелена Ајтић			
Наставник/сарадник (за вежбе)					
Наставник/сарадник (за ДОН)		-			
Број ЕСПБ	3,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни		
Услов	Уписан први семестар				
Циљ предмета	Кроз стицање основних теоријских и практичних знања о физичким процесима у живим системима, физичким основама функционисања физичких система и утицајима физичких фактора на животну средину, овај предмет припрема студента за усвајање теоријских знања из ветеринарске медицине и укључивање у клиничку праксу.				
Исход предмета	Студент треба да разуме физичке процесе у живим системима и физичке основе функционисања живих система; да разуме механизме деловања и ефекте деловања физичких фактора на живе системе; да уме да приступи мерењима, обради и приказивању резултата мерења физичких величина; да уме да користи основну инструментацију у ветеринарској медицини и да разуме основе савремених инструменталних метода у ветеринарској медицини.				
Садржај предмета					
Теоријска настава	Физички и биолошки системи (2). Биомеханика и сила теже (2). Биомеханика флуида (2). Основе хемодинамике и реологије биолошких материјала (2). Биоакустика и ултразвук у ветеринарској медицини (2). Термодинамика и терморегулација (2). Електрицитет и магнетизам (2). Транспортне појаве (2). Електромагнетно зрачење и дејство да биолошке системе (2). Основе оптике и оптички инструменти (2). Ласерско зрачење и примена у биомедицини (2). Х-зрачење и основе рендгенске дијагностике (3). Радијациона биофизика (2). Јонизујућа зрачења, биолошки ефекти и основе детекције и дозиметрије зрачења (3).				
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Системи јединица, обрада и приказивање резултата мерења, карактеристике мерних инструмената (4). Мерење димензије тела (1). Мерење масе тела (1). Мерење запремине тела (1). Одређивање густине чврстог тела (1). Одређивање густине течности (1). Одређивање коефицијента вискозности (1). Одређивање коефицијента површинског напона (1). Одређивање специфичне топлоте материјала (1). Електрична мерења (1). Одређивање масеног коефицијента апсорпције гама зрачења (2).				
Литература					
1	Д. Поповић и Ј. Ајтић, <i>Биофизика</i> . Ветеринарска комора Србије, Београд, 2009.				
2	Ј. Ајтић и Д. Поповић, <i>Практикум из биофизике</i> . Ветеринарска комора Србије, Београд, 2009.				
3	Ј. Ајтић и Д. Поповић, <i>Збирка задатака из биофизике</i> . Ветеринарска комора Србије, Београд, 2010.				
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године					
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови	
30	15	-	-	-	
Методе извођења наставе	Теоријска настава се изводи уз примену аудиовизуелних презентација. Уз надзор и помоћ сарадника за вежбе, студенти вежбе изводе у вежбаоници за физику.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		15	писмени испит		40
практична настава		15	усмени испит		-
колоквијуми		30			
семинари		-			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Биостатистика са информатиком		
Наставник (за предавања)		Доц. др Милорад Мириловић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Милорад Мириловић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		3,0	Статус предмета обавезни/изборни)	ОБАВЕЗАН
Услов		-		
Циљ предмета		Стицање неопходног знања из области статистичке анализе, савладавање статистичких проблема везаних за ветеринарску медицину. Обука студената за рад на рачунару које ће помоћи будућим ветеринарима у свакодневном раду, при вођењу евиденције, анализе добијених резултата пословања, претраживање база података на Интернету.		
Исход предмета		Студент треба да зна да се користи основним метода статистичке анализе, да уме да врши тумачење и приказивање добијених резултата из области биомедицине; да уме да правилно користи РС, у смислу коришћења програмских пакета (обрада текста, базе података, статистичка анализа и Интернет). Студент треба да разуме потребу статистичке анализе и њене примене у свакодневном раду.		
Садржај предмета				
Теоријска настава		Узорак и оцене на основу узорка (2); Дескриптивна статистичка анализа (3); Мере централне тенденције (3); Мере варијације (2); Нормална дистрибуција фреквенција. Централни моменти. Асиметрија и спљоштеност (2); Анализа временских серија – линеарни, експоненцијани и циклични тренд (2); Регресиона и корелациона анализа (2); Тестирање статистичких хипотеза (2); Хи квадрат (χ^2) тест (1); Анализа варијансе (ANOVA) (3); Увод у информатику (1); Hardver и Softver (2); Оперативни систем (Windows); Текст процесор (Word) (2); Статистички пакети и Excel (2); Основе Интернета, E-mail (1).		
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)		Дистрибуција фреквенције (1); Средње вредности (1); Мере варијација (1); Нормална дистрибуција фреквенција и централни моменти (3); Анализа тренда (2); Корелациона и регресиона анализа (2); Анализа варијансе (2); Анализа података у Excelu (2); Интернет (1).		
Литература				
1		Мириловић М.: Биостатистика са информатиком, ФВМ, Београд, 2013.		
2		Пејин Ивана, Мириловић М.: Збирка задатака из биостатистике, ФВМ, Београд, 2007		
3		Јаносевић Слободанка, Дотлић Р., Ерић-Маринковић Јелена: Медицинска статистика, Медицински факултет, 1998;		
4		Миодраг Ловрић, Јасмин Комић, Стеван Стевић:Статистичка анализа, методи и примена, Економски факултет Банја Лука, (ИСБН: 99938-46-15-5), 2006		
5		Jerry Joyce и Marianne Moon, Microsoft Office System 2003, CET, 2004.		
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
2	1	-		
Методе извођења наставе		Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудиовизуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), Вежбе у вежбаоници и у компјутерској лабораторији уз идивидуални рад студената на рачунару.		
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	20
практична настава		20	усмени испит	20
колоквијуми		10		
семинари		20		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Анатомија 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Зденка Благојевић, проф. др Верица Мрвић, проф. др Оливера Лозанче, доц. др Милош Благојевић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Зденка Благојевић, проф. др Верица Мрвић, проф. др Оливера Лозанче, доц. др Милош Благојевић, асс. др Милена Ђорђевић, асс. мр Ивана Нешић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	16,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	Уписан први семестар			
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима анатомије домаћих животиња и савладавање неопходних вештина за компаративно препознавање морфолошке структуре од значаја за клиничку праксу.			
Исход предмета	Студент треба да зна латинску терминологију органа и органских система обухваћених програмом, нормалну макроскопску грађу органа и система органа, да разуме њихов положај и просторне односе органа код појединих врста домаћих животиња, сисара и домаће живине, и да уме да их компаративно препозна.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Теоријска настава: Увод у анатомију, термини (2). О костима уопште (2). Кости екстремитета (10). Кости трупа (4). Кости лобање и лица, зуби (10). Везе костију (4). Регије (2). Увод у миологију (2). Мишићи синсаркозне везе (4). Мишићи екстремитета (8). Мишићи главе и врата (8). Мишићи трупа(4). Телесне дупље и серозе (4). Усна дупља, плувачне жлезде, ждрело, једњак, желудац, црева, јетра, панкреас и оментум (10). Органи за дисање (3). Мокраћни органи (3). Мушки и женски полни органи (8). Перикард, срце, крвоток и лимфни систем (10). Кожа, копито, папак, рог, млечна жлезда (2). Нервни систем, кичмена мождина, мозак, мождани нерви, вегетативни нервни систем, спинални нерви (10). Око, чуло слуха, чуло мириса и укуса (4). Ендокрине жлезде (2). Живина – скелет, мишићи и органи (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Практична настава: Кости (35). Мишићи (40). Телесне дупље и серозе (4). Дигестивни систем (10). Респираторни систем (3). Уринарни систем (3). Полни органи (8). Кардиоваскуларни систем (10). Кожа, копито, папак, рог, млечна жлезда (2). Нервни систем (10). Чула (4). Ендокрине жлезде (2). Анатомија живине (4).			
Литература				
1.	Мрвић В: Атлас компаративне анатомије домаћих животиња, Досије д.о.о. Београд, 2006.			
2.	Дрекић Д, Лозанче О, Анатомија нервног система, ендокриних жлезда, органа чула и коже домаћих животиња, Ветеринарска комора Србије, Научна КМД, Београд, 2010.			
3.	Јанковић Ж, Поповић С: Анатомија домаћих животиња, Остеологија и миологија, Ветеринарски факултет, Одбор за издавачку делатност, Београд1985.			
4.	Симић В, Јанковић Ж: Анатомија домаћих животиња, сисара, Спланхнологија, Ветеринарски факултет, Одбор за издавачку делатност, Београд, 1986.			
5.	Лозанче О, Ђелић Д: Анатомија домаћих животиња, Анатомски термини и изрази, Научна књига, Београд, 1999			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60+45	75+45	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (Power Point презентације). Практична настава са коришћењем слика, свежих препарата, гипсаних модела и готових препарата у теглама са формалином.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		10
практична настава	10	практични испит		10
колоквијуми	20	усмени испит		30
семинари	10			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Топографска анатомија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Зденка Благојевић, проф. др Верица Мрвић, проф. др Оливера Лозанче, доц. др Милош Благојевић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Зденка Благојевић, проф. др Верица Мрвић, проф. др Оливера Лозанче, доц. др Милош Благојевић, ас. др Милена Ђорђевић, ас. мр Ивана Нешић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов				
Циљ предмета	Упознавање са топографском анатомијом, са органима и њиховим положајима in situ, односно у телу животиње, а све у циљу приближавања студента клиничким предметима и лакшем савладавању проблема у оквиру клиничких предмета.			
Исход предмета	Студент треба да зна топографски положај органа грудне, трбушне и карличне дупље коња, говечета, овце козе, свиње, пса и мачке, васкуларизацију и инервацију екстремитета, главе, врата и органа, у циљу лакшег разумевања клиничке патологије животиња.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Теоријска настава: Телесне регије (1). Топографија грудне дупље коња (1), великих преживара (1), малих преживара (1), свиња (1) и паса (1). Топографија трбушне и карличне дупље коња (1), великих преживара (1), малих преживара (1), свиње (1) и паса (1), Топографија предњег екстремитета (1). Топографија задњег екстремитета (1). Топографија главе (1). Топографија врата (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Практична настава: Вежбе на препаратима и моделима у потпуности прате теоријску наставу: Телесне регије (1). Топографија грудне дупље коња (1), великог преживара (1), малог преживара (1), свиње (1) и пса (1). Топографија трбушне и карличне дупље коња (1), великог преживара (1), малог преживара (1), свиње (1) и пса (1). Топографија предњег екстремитета (1). Топографија задњег екстремитета (1). Топографија главе (1). Топографија врата (1).			
Литература				
1.	Мрвић В: Атлас компаративне анатомије домаћих животиња, Досије д.о.о. Београд, 2006.			
2.	Дрекић Д, Лозанче О, Анатомија нервног система, ендокриних жлезда, органа чула и коже домаћих животиња, Ветеринарска комора Србије, Научна КМД, Београд, 2010.			
3.	Јанковић Ж, Поповић С: Анатомија домаћих животиња, Остеологија и миологија, Ветеринарски факултет, Одбор за издавачку делатност, Београд1985.			
4.	Симић В, Јанковић Ж: Анатомија домаћих животиња, сисара, Спланхнологија, Ветеринарски факултет, Одбор за издавачку делатност, Београд, 1986.			
5.	Јанковић Ж, Станојевић Д, Миладиновић Ж: Анатомија домаћих животиња, сисара, Ангиологија, Ветеринарски факултет, Ветеринарска комора Србије, Београд, 1996.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације). Практична настава са коришћењем слика, свежих препарата, гипсаних модела и готових препарата у теглама са формалином.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		10
практична настава	10	практични испит		10
колоквијуми	20	усмени испит		30
семинари	10			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Ботаника		
Наставник (за предавања)		Проф. др Светлана Грдовић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		дипл. вет. Стамен Радуловић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	нема			
Циљ предмета	Стицање основних знања о биљкама које представљају: основну храну за животиње (упознавање са крмним биљкама), извор лековитих супстанција (упознавање са лековитим биљкама), зачине (упознавање са зачинским биљкама) и извор веома токсичних супстанција чија конзумација може да доведе до тровања животиња (упознавање са отровним биљкама).			
Исход предмета	Студент треба да зна све биљке које се користе у исхрани животиња, њихове хранљиве вредности и начин њихове производње, да зна најважније лековите биљке и њихове лековите супстанције које би касније користио у терапији. Студент треба да познаје наше најчешће распрострањене токсичне биљке и симптоме тровања, да познаје зачинске биљке које се најчешће користе у нашим индустријама меса.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод - значај изучавања биљака за ветеринарску медицину, биљни свет и његов значај за животиње, значај хемијског састава биљака за одређивање квалитета хране за животиње: вода, макро и микроелементи, угљени хидрати, протеини, масти, витамини (3). Морфологија и екологија биљака, вегетативни биљни органи, генеративни биљни органи, начини производње крмног биља и њена условљеност еколошким факторима (4). Крмно биље и његова производња (подела и опште карактеристике сточне хране). Природне и сетвене ливаде и пашњаци као извор сточне хране и начини њиховог коришћења (екстензивни и прегонски начин испаше). Значај бактерија, гљива и алги за ветеринарску праксу. Роасеае и Fabасеае – опште еколошке и морфолошке особине трава и лептирњача са описом и значајем у исхрани животиња. Коренасте, кртоласте и друге крмне биљке (6). Лековите и отровне биљке, најзначајније лековите и медоносне биљке, етарска уља, алкалоиди, гликозиди, сапонини, најзначајније токсичне биљке које су широко распрострањене на нашим ливадама и пашњацима (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	На вежбама се изучава основна морфолошка грађа биљака на основу хербаризованих примерака: I, II, III класа ливадско-пашњачких трава и жита (6). Детелине, луцерке и остали родови из фамилије лептирњача (2). Лековите биљке (1). Токсичне биљке (4). Зачинске биљке (1).			
Литература				
1	Блаженчић Ж, Грдовић Светлана: Крмно биље, уџбеник за студенте ФВМ, Ветеринарска комора, Београд, 2003.			
2	Грдовић Светлана: Практикум из ботанике за студенте ФВМ, ВКС, Београд, 2012.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, графоскоп), а практичне вежбе уз примену хербаризованих биљака.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	3	писмени испит		
практична настава	7	практични испит		14
колоквијуми	20	усмени испит		56
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		-		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Биохемија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Иван Б. Јовановић, проф. др Оливера Валчић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. др Светлана Милановић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		7,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни
Услов		Испуњене предиспитне обавезе из Хемије		
Циљ предмета		Студенти треба да познају главне принципе: грађе и функције биолошких молекула, метаболичких процеса, чувања, наслеђивања и експресије генетичких информација. Курс их припрема за потпуно разумевање програма наставе на вишим годинама студија.		
Исход предмета		По завршеном курсу студенти ће познавати: принципе грађе и функције протеина, липида, угљених хидрата и нуклеинских киселина; кључне метаболичке процесе при трансформацији биолошких молекула, начине њихове регулације, принос и потребе у метаболичкој енергији у ћелијама и ткивима; специфичности метаболичких адаптација код преживара; биолошки смисао и механизме чувања, наслеђивања и експресије генетичких информација; теоријске и практичне основе лабораторијских биохемијских метода.		
Садржај предмета				
Теоријска настава		Структура протеина (6). Ензими (6). Биолошке мембране: грађа, транспорт материја и сигнала (4). Респирациони ланац и оксидативна фосфорилација (4). Метаболизам угљених хидрата: варење, ресорпција и транспорт, интерконверзија хексоза, пентозофосфатни пут (2). Метаболизам гликогена (2), гликолиза (2), глуконеогенеза, метаболичка судбина пирувата и лактата (2). Циклус лимунске киселине, интерконверзија угљених хидрата и масти (2). Метаболизам липида: варење, ресорпција, транспорт, складиштење и мобилизација (2), оксидација масних киселина (2), синтеза ацетонских тела (2), синтеза масних киселина и еикосаноида (2), синтеза триглицерида, глицерофосфатида и сфингомијелина (2), метаболизам холестерола и стероидних деривата (2). Метаболизам азотних материја: варење протеина, ресорпција, транспорт и катаболизам аминокиселина (2). Метаболички пут угљеничног скелета аминокиселина, синтеза урее, биогени амини (2). Метаболизам хемоглобина (2). Специфичности метаболизма преживара (2). Метаболизам нуклеинских киселина (2). Основни механизми чувања, преношења и експресије генетичких информација (8).		
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)		Особине раствора (3). Методе одређивања рН (3). Пуфери и пуферске смеше (3). Особине протеина (3). Одређивање концентрације протеина по Кјелдалу и спектрофотометријски (3). Особине млека и казеина, фракциона сепарација простих протеина млека (3). Методе сепарације на бази разлика у молекулској маси: електрофореза, хроматографија и центрифугирање (3). Опште особине ензима (3). Одређивање активности алкалне фосфатазе по Кинг-у (3). Одређивање активности LDH, AST и ALT (3). Особине угљених хидрата (3). Методе за одређивање гликемије (3). Особине липида (3). Липидни бројеви: јодни, сапонификациони и пероксидни (3). Одређивање концентрације холестерола по Кингу (3).		
Литература				
1		Михаиловић МБ, Јовановић ИБ: Биохемија, 5. издање, Научна, Београд, 2008.		
2		Јовановић ИБ, Валчић Оливера: Практикум из биохемије, 2. издање, Научна, Београд, 2013.		
3		Berg JM, Tymoczko JL, Stryer L: Biochemistry, 5 th ed, WH Freeman & Co, New York, 2002.		
4		Voyet D, Voyet J: Biochemistry, 3 rd ed, Wiley, New York, 2004.		
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60	45	-	-	-
Методе извођења наставе		Теоријска предавања са мултимедијалним презентацијама, практичне лабораторијске вежбе, редовне и ванредне групне и појединачне консултације.		
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		4	писмени испит	60
практична настава		6	практични испит	10
колоквијуми		20	усмени испит	-
семинари		-		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Понашање, добробит и заштита животиња		
Наставник (за предавања)		Проф. др Маријана Вучинић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Дипл. вет. Катарина Радисављевић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Уписан други семестар			
Циљ предмета	Стицање неопходних знања и вештина за препознавање и разликовање физиолошких и патолошких облика понашања животиња, чинилаца који утичу на настанак поремећаја и патолошких облика понашања животиња, чинилаца који утичу на добробит или угрожавају добробит животиња и спречавање ризика који угрожавају добробит животиња			
Исход предмета	Студент треба да зна потребе животиња, физиолошке и патолошке основе понашања животиња, утицај различитих чинилаца на добробит животиња у различитим условима искоришћавања, да уме да оцени добробит животиња на основу директних и индиректних показатеља добробити и да спречи ризик угрожавања добробити животиња.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Дефиниција, узрок, повод, функција, еволуција и онтогенија понашања животиња (2). Бихејвиорални активациони и бихејвиорални инхибиторни систем, неуро-биохемијске основе понашања животиња (1). Урођени и стечени облици понашања, фиксни облици понашања, модалне активности, теорије о понашању животиња (1). Правци у проучавању понашања животиња - заштите животиња и покрети за заштиту животиња у свету (1). Филозофски и стручни аспекти заштите животиња – утилитаризам и деонтологија, деонтолошки принципи, правна основа заштите животиња, међународна и национална регулатива о заштити животиња, категорије животиња обухваћене заштитом (1). Добробит животиња – Брамбелова конвенција, правило 5 слобода, ЗР правило (1). Национална и међународна легислатива о добробити животиња – Закон о добробити животиња Републике Србије, пратећи правилници, декларације, конвенције, директиве и регулативе ЕУ (1). Стања компатибилна добробити животиња. Стања супротна добробити животиња – анксиозност, фобије, паника, страх, бол, стрес, досада, патња, начини оцене добробити различитих употребних категорија животиња (2)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Израда етограма: коња (1), говеда (1), оваца (1), коза (1), свиња (1), паса (1), мачака (1), живине (1). Оцена добробити: фармских животиња (1), кућних љубимаца (1), животиња за спорт и забаву (1), животиња у зоолошким вртovima (1), огледних животиња (1), животиња у транспорту, на сајмовима, изложбама и пијацама (1), животиња намењених клању (1).			
Литература				
1	Вучинић Маријана: Понашање, добробит и заштита животиња. ВКС, Београд, 2004.			
2	Вучинић Маријана: Практикум за предмет Понашање, добробит и заштита животиња. ВКС, Београд, 2007.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године 30				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава у комбинацији интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе у вежбаоници уз примену филмова, вежбе на клиникама Факултета, у зоолошком врту, прихватилиштима за псе и мачке, институцијама за рад са огледним животињама			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	15	писмени испит		
практична настава	15	усмени испит		70
колоквијуми				
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		Хистологија са ембриологијом 1	
Наставници		Доц. др Анита Радовановић, Доц.др Даница Марковић	
Број ЕСПБ	4,00	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни
Услов	нема		
Циљ предмета	Упознати студенте са нормалном грађом и функцијом ћелија и ткива на молекулском нивоу, како би могли да разумеју основе процеса који доводе до различитих врста поремећаја; да се упознају са основним закономерностима оплођења и раног ембрионалног развића код домаћих животиња.		
Исход предмета	Да студенти знају грађу ћелија и ткива да би могли разумети њихову функционалну повезаност у различитим органима; да разумеју основне принципе и процесе развића као и процесе морфогенезе; да разумеју како се узимају узорци и добијају хистолошки препарати; да умеју да рукују микроскопом и да препознају различите врсте ћелија и ткива.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	Молекулска организација еукариотских ћелија; грађа и функција органела; молекули ћелијске адхезије и комуникација међу ћелијама; ћелијски циклус и ћелијска смрт; ћелије и ванћелијски матрикс; ембрионално порекло и основне морфофункционалне одлике епитела, везивних ткива, мишићног ткива (укључујући компоненте мишићно-скелетног система) и нервног ткива (укључујући и основне хистолошке слике органа централног и периферног нервног система); созревање и грађа гамета; оплођење и одређивање пола; основни процеси развића (раст, диференцијација, индукција, детерминација); морфогени процеси; преембрионални период развића (бластомеризација, бластулација, гаструлација, неурулација, целомација).		
Практична настава	Приказ основних фаза у припремању препарата за светлосну и електронску микроскопију; употреба микроскопа и техника микроскопирања; изучавање микроскопске грађе ћелија и ткива обојених различитим методама; приказ и анализа појединих морфогених процеса на препаратима ткива и органа у различитим фазама развића.		
Литература			
1	Гледић Д. Ветеринарска хистологија, Ветеринарска комора Србије, Београд, 2012.		
2	Анђелковић З. и сар., Ћелија и ткива, Бонафидес, Ниш, 2002.		
3	Бумбаширевић В. И сар., Хистологија, Медицински факултет, Универзитет у Београду, 2005.		
4	Junqueira L.C. and Carneiro J., Основи хистологије, текст и атлас, дата статус, 2005, стр. 1-253.		
5	Николић Р. И. и сар., Ембриологија човека, уџбеник и атлас, Медицински факултет, Ниш, 2004		
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава : 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену PowerPoint презентације. Практична настава: 1) уводно предавање (PowerPoint презентације) или уз приказ препарата (камера повезана са микроскопом и пројектором); 2) појединачни рад студената на микроскопу (изучавање и цртање изабраних препарата ћелија и ткива).		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	Тест	50
практична настава	10	Практични испит	20
колоквијуми	15		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		Хистологија са ембриологијом 2	
Наставници		Доц. др Анита Радовановић, Доц.др Даница Марковић	
Број ЕСПБ	7,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни
Услов	ХИСТОЛОГИЈА СА ЕМБРИОЛОГИЈОМ 1		
Циљ предмета	Упознати студенте са основама развића и микроскопском грађом органа домаћих животиња; упознати студенте са врстама плаценти код домаћих сисара.		
Исход предмета	Да студенти разумеју нормалну грађу органа и основне закономерности њиховог развића током ембриогенезе код домаћих животиња; да помоћу микроскопа знају да препознају поједине органе и да анализирају њихову грађу; да разумеју принципе плацентације и да знају основне морфофункционалне карактеристике постелице код појединих врста домаћих сисара.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	Основне карактеристике развића и микроскопска грађа органа појединих система органа: циркулаторни систем (3), лимфатични систем (3), респираторни систем (3), дигестивни систем (12), уринарни систем (3), кожа и деривати покожице (4), чула (4), ендокрини систем (3), репродуктивни систем мужјака (3), репродуктивни систем женки (4), ванембрионски омотачи и постелица (3).		
Практична настава	Приказ, микроскопска анализа и цртање одабраних органа појединих система: циркулаторни систем (3), лимфатични систем (3), респираторни систем (3), дигестивни систем (9), предколовкијумске вежбе и консултације (3), колоквијум (3), уринарни систем (3), кожа и деривати покожице (3), чула (3), ендокрини систем (3), репродуктивни систем мужјака (3), репродуктивни систем женки (3), постелица и прикази развића појединих органа (3).		
Литература			
1	Гледић Д. Ветеринарска хистологија, Ветеринарска комора Србије, Београд, 2012.		
2	Бумбаширевић В. И сар., Хистологија, Медицински факултет, Универзитет у Београду, 2005.		
3	Junqueira L.C. and Carneiro J., Основи хистологије, текст и атлас, Дата статус, 2005, стр. 1-253.		
4	Eurell JA, Frappier BL: Dellman’s Textbook of Veterinary Histology 6 th edition, Blackwell, Publishing, Oxford, 2006.		
5	Пантић В: Ембриологија, Научна књига, Београд, 1980.		
Број часова активне наставе : 90		Теоријска настава : 45	Практична настава: 45
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену PowerPoint презентације и по потреби графоскопа. Практична настава: са уводним предавањем, уз приказ препарата (PowerPoint или камера повезана са микроскопом и пројектором), појединачни рад студената на микроскопу: изучавање и цртање изабраних препарата органа).		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	практични испит	20
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијуми	15		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Сточарство са генетиком		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Сточарство 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Мила Савић, Доц. др Ружица Траиловић, Доц. др Владимир Димитријевић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. др Жолт Бечкеи		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	8 (4+4)	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	Зоологија и Анатомија			
Циљ предмета	Упознавање са основама сточарске производње, методама селекције, методама гајења и ефеката планске селекције на производњу и здравље домаћих животиња			
Исход предмета	Студент треба да упозна технологију производње фармских животиња, узгоја и неге социјалних животиња. Студент треба да зна поступак са животињама, да зна да оцени екстеријер, здравље, производну вредност животиња.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод, значај сточарства, типови производње (2). Доместикација (2). Раса-појам (1), опште расне карактеристике (3). Варијабилност (2). Утицај парагенетских фактора на здравље и производњу (2). Конституција, кондиција, темперамент, ђуд (2). Генетски аспекти селекције животиња (2), селекција на основу екстеријера и производних особина (2), порекла и потомства (2). Примена генетских маркера у селекцији (2). Методе гајења: гајење у чистој раси (2), гајење укрштањем, аутбридинг и хетерозис (2). Савремени биотехнолошки поступци (2). Оцена приплодне и производне вредности (2). Економски значај, производни типови и расе говеда (2), производња млека и меса (1), методе гајења (1), размножавање говеда и одгајање телади (1), Селекција (1). Значај и стање свињарства, производни типови свиња (1), расе (2), производња меса и масти (1), размножавање свиња и одгајање прасади (1), методе гајења и селекција (1). (1). Економски значај козарства, расе коза, производња млека (1), методе гајења, селекција, размножавање коза и одгајање јаради (1). Производња јаја и меса, производни типови и расе живине (2), размножавање живине, извођење и одгајање пилића (1), хибридизација, хибриди, селекција отпорних јединки (1). Расе кунића (1), размножавање, методе гајења, селекција и искоришћавање кунића (1). Економски и друштвени значај гајења коња, порекло копитара, расе коња (2), размножавање коња и одгајање ждребади (1), методе гајења и селекција (1). Расе паса и мачака, методе гајења и селекција (1), размножавање, одгој штенаци и мачића (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Доместикациске промене (2). Поступак са животињама (4). Процена конституције (4) и екстеријера (4), процена ставова и ходова (2), телесна мерења (2). Генетички параметри у сточарству (2). Фамилијарна анализа у селекцији (2). Процена старости животиња (4). Оцењивање на изложбама (4). Идентификација (2), описивање (2) и обележавање (2). Матично књиговодство (3). Процена квалитета вуне и крзна (3). Приказ биотехнолошких техника (2). Посета изложби паса и мачака (2). Селекција према радним способностима, посета хиподрому (3). Посета фарми говеда и центру за ВО (4). Посета фарми свиња (3). Практична настава на фармама живине (2). Практична настава на фармама оваца (2).			
Литература				
1	Савић Мила, Јовановић С, Вегара М: Сточарство-фармске и социјалне животиње, ФВМ, Београд, 2007.			
2	Савић Мила, Траиловић Ружица, Јовановић С: Сточарство практикум, ФВМ, Београд, 2007.			
3	Николић Д, Симовић Б: Опште сточарство, Научна књига, Београд, 1989.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30+30	30+30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе на клиникама Факултета ветеринарске медицине, фармама и хиподрому			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	практични испит		10
практична настава	10	тест		20
колоквијуми	15	усмени испит		40
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Физиологија 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Миодраг Лазаревић; Проф. др Данијела Кировски; Проф.др Наталија Фратрић; Доц. др Славољуб Јовић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Данијела Кировски; Проф.др Наталија Фратрић; Доц. др Славољуб Јовић; Асист. Милица Стојић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		13,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни
Услов		Анатомија и биохемија		
Циљ предмета		Оспособљавање студента за комплексно сагледавање различитих физиолошких процеса у организму животиња и постављање основе разумевања промена истих током различитих болести. По одслушаном предмету студенти треба да поседују знање о механизмима и законитостима који утичу на одвијање различитих физиолошких процеса у организму.		
Исход предмета		Студент треба да зна физиолошке процесе у организму и механизме њихове контроле, разуме садејство и комплексност ових механизма.		
Садржај предмета				
Теоријска настава		Хомеостаза, имунологија, физиологија крви, срца, циркулације, лимфе, лимфотока, варења, јетре, дисања, физиологија исхране, макро и микроелемената, витамина, енергетски метаболизам, метаболизам воде, терморегулација, физиологија коже и млечне жлезде, бубрега, мишића, ендокринологија, физиологија нервног система, чула.		
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)		Бројање еритроцита, одређивање хемоглобина, хематолошки индекси, бројање леукоцита, леукоцитарна формула, спектри хемоглобина, хемолиза, посматрање периферног крвотока код жабе, седиментација, осмотска резистенција, беланчевине крвне плазме и серума, пуфери крви,утицај калцијумових јона на коагулацију крви, време крварења и коагулације, консултације, Станијусове лигатуре, утицај температуре на рад срца жабе,екстрасистола, Старлингов закон, дражење нервуса вагуса, Голцов оглед, ЕКГ, мерење крвног притиска, аускултација срчаних тонова, консултације и колоквијум, птијалин и киселост желудачног сока, консултације, пепсин, трипсин, панкреасна амилаза, жучне боје, киселине, холестерол,спирометрија, колоквијум, клинички преглед мокраће, слободни и везани сулфати, хлориди по Мор-у, колоквијум, праг надражаја и дејство оптерећења на мишић, секундарна контракција и секундарни тетанус, спинални рефлекс, миотатички рефлекс, пателарни рефлекс, рефлекс Ахилове тетиве, корнеални рефлекс, пупиларни рефлекс, преглед очног дна, колоквијум, вивисекција.		
Литература				
1		Велибор Стојић и сарадници, Ветеринарска физиологија, Научна КМД, Београд, 2010.		
2		Стевановић Јелка,Физиологија органа за варење код домаћих животиња, Ауторово издање, Београд, 2004.		
3		Стевановић Јелка, Физиологија нервног система, Ауторово издање, Београд, 2004.		
4		Велибор Стојић, Данијела Кировски, Наталија Фратрић, Физиологија - Практикум, Научна КМД, Београд, 2008.		
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60+60	45+45	-		
Методе извођења наставе	Теоријска, практична, колоквијуми			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	6	писмени испит		6
практична настава	4	усмени испит		60
колоквијуми	24			
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Микробиологија са имунологијом 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Ненад Милић, др Дејан Крњаић, ван.проф., доц. др Марина Радојичић, доц.др Душан Мишић, доц.др Јаков Нишавић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Марина Радојичић, доц. др Душан Мишић, доц. др Јаков Нишавић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	10,5 (5,5+5,0)	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	нема			
Циљ предмета	Стицање основних знања о облику, грађи, физиолошким и антигенским карактеристикама патогених и непатогених микроорганизама, њиховој екологији, резистенцији на антибиотике, инфекцији, имунолошким реакцијама организма на антигене микроорганизама и микробиолошким и имунолошким дијагностичким методама.			
Исход предмета	Студент треба да зна да изврши узорковање материјала, утврђивање облика и грађе микроорганизама ради идентификације бактерија и гљивица у нативним и обојеним препаратима, да зна како се изводи стерилизација, да засеје материјал на хранљиве подлоге, изолује микроорганизам у чистој култури и да га идентификује на основу културелних и биохемијских особина, да испита његову осетљивост на антибиотике, да зна да изведе серолошке реакције и прочита добијене резултате.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод у микробиологију (2). Облик и грађа микроорганизама (4). Екологија микроорганизама (4). Физиологија микроорганизама (6). Распрострањеност микроорганизама у природи (2). Микроорганизми као средства биолошког рата (1). Генетика микроорганизама (3). Имунитет и имунолошке реакције (18). Инфекција и отпорност организма према инфекцији (5). Обавезни колоквијум (1). Специјална бактериологија (18). Рикеције (1). Хламидије (1). Колоквијум (1). Микологија (3). Општа вирусологија (7). Специјална вирусологија (12). Обавезан колоквијум (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Припремање препарата за микроскопирање (3). Проста бојења (3). Сложена бојења по Граму и Гимзи (3). Бојење капсула и спора бактерија (3). Техника засејавања, идентификација колонија и добијање чистих култура (3). Културелне особине микроорганизама (3). Физиолошке особине микроорганизама (3). Антибиограм и испитивање осетљивости изолованих бактерија на антибиотике, серолошке реакције (3). Колоквијум (3). <i>Staphylococcus</i> spp., <i>Streptococcus</i> spp. (2), <i>Erysipelothrix</i> , <i>Listeria</i> , <i>Corynebacterium</i> spp. (2), <i>Mycobacterium</i> spp. (2), <i>Bacillus anthracis</i> (2), <i>Clostridium</i> spp. (2), <i>Enterobacteriaceae</i> (2), <i>Pasteurella</i> spp., <i>Brucella</i> spp. (2), <i>Campylobacter</i> spp., <i>Leptospira</i> spp. (2). Плесни (2). Хламидије и рикеције (2). Примена кокошијих ембриона у вирусолошкој дијагностици (2). Вирусна хемагутинација и хеминхибиција (2). Културе ткива и цитопатогени ефекат (2).			
Литература				
1	Ашанин Ружица, Крњаић Д, Милић Н: Приручник са практичним вежбама из микробиологије са имунологијом, Макарије, Београд, 2006.			
2	Михајловић Б: Микробиологија I - Општа микробиологија са основима имунологије, ОЗИД, Београд, 1983.			
3	Марковић Б: Микробиологија II - Бактерије, квасци и плесни, Завод за уџбенике и наставна средстава, Београд, 1990.			
4	Михајловић Б: Микробиологија 3 - Рикеције и вируси, Научна књига, Београд, 1987.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45+45	45+30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем уз примену аудио - визуелних метода (PowerPoint презентације), лабораторијске вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања			писмени испит	10
практична настава			усмени испит	50
колоквијуми		40		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Исхрана 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Драган Шефер; Доц. др Јелена Недељковић-Траиловић; Доц. др Радмила Марковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. др Бранко Петрујкић; Асист. Стамен Радуловић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	9,5 (5,5+4)	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Стицање знања о хранивима и њиховој класификацији, начинима производње, прераде и конзервисања хране и факторима који утичу на к варење хране, о исхрани појединих врста и категорија животиња (говеда, овце, козе, коњи, свиње, живина, кунићи, пси, мачке и рибе), као и клиничкој исхрани - вези између исхране и појединих обољења и начинима превенције и терапије.			
Исход предмета	Исход предмета: Студент треба да разуме биохемијску и физиолошку подлогу исхране, уме да распозна поједина хранива и зна њихове основне карактеристике као и значај у исхрани, уме да препозна услове под којима може да дође до квара хране за животиње као и да уме да препозна промене уколико је до њих већ дошло, разуме принципе исхране различитих врста и категорија животиња уз уважавање специфичности и разлика, зна да формира оброк за одговарајућу врсту и категорију као и да организује и надгледа сам процес храњења, уме да уочи и неправилности и проблеме до којих долази због неадекватне исхране и зна да предложи и спроведе дијететске мере када је потребно.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Хранљиве материје (5). Оцењивање хранљиве вредности хране (4). Сточна храна, дефиниција, класификација, фактори квалитета (8). К варење и штодљивост сточне хране (4). Потребе (5). Исхрана говеда, особености исхране, избор хранива и потребе (6). Исхрана оваца и коза, особености исхране, избор хранива и потребе (4). Исхрана коња, особености исхране, избор хранива и потребе (4). Исхрана свиња, особености исхране, избор хранива и потребе (4). Исхрана живине, особености исхране, избор хранива и потребе (4). Исхрана паса и мачака (4). Исхрана кунића (2). Исхрана крзнашица (2). Исхрана дивљачи (2). Исхрана лабораторијских животиња (2). Исхрана риба (2). Клиничка исхрана (2). Обољења везана са грешкама у исхрани (2). Нутритивна терапија (5). Специјална дијететика (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Узорковање сточне хране и Wende поступак (6). Скробни еквивалент (6). Познавање хране (10). Хигијенска оцена хране (8). Састављање оброка (6). Анализа и корекција оброка (8). Рачунска анализа смеша (8). Рачунска анализа корекција смеша (6). Анализа и корекција оброка који су изазвали поремећај (6). Састављање специфичних оброка у односу на задржавствено стање (5). Састављање оброка у односу на специфично обољење (6).			
Литература				
1	Шефер Д, Синовец З: Општа исхрана, ФВМ, Београд, 2008.			
2	Шевковић Н, Прибићевић С, Рајић И: Исхрана домаћих животиња, Научна књига, Београд, 1986.			
3	Синовец З, Шевковић Н: Практикум из исхране, ФВМ, Београд, 1995.			
4	Марковић Р, Петрујкић Б, Шефер Д: Безбедност хране за животиње, ФВМ, Београд, 2010.			
5	Јовановић Р, Дујић Д, Гламочић Д: Исхрана домаћих животиња, Стилос, Нови Сад, 2000.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45+30	45+30	-	-	-
Методѐ извођења наставѐ	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе у лабораторији и на клиникама Факултета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	19	писмени испит		20
практична настава	23	усмени испит		32
колоквијуми	6			-
семинари	-			-

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Паразитологија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Зоран Кулишић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Зоран Кулишић, асист. Бојан Гајић, асист. Даница Богуновић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	6,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Стицање потребних знања и вештина која омогућавају самостално познавање: Биолошког циклуса развоја паразита, Морфолошких и морфометријских карактеристика паразита значајних за идентификацију (којој таксономској јединици припада), Примене одговарајућег метода за узорковање, изоловање и идентификацију паразита и/или развојних стадијума паразита.			
Исход предмета	Студент треба да разуме биолошки циклус развоја паразита, зна морфолошке и морфометријске карактеристике паразита значајне за идентификацију, уме да узоркује материјал за лабораторијски преглед, припреми и изради микроскопске и макроскопске препарате, примени адекватну методу у дијагностици, као и вођење лабораторијског протокола.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод, паразитизам и његови облици, морфолошке, морфометријске и биолошке карактеристике паразита, номенклатура и таксономија, начин и путеви преношења, видови размножавања паразита, исхрана паразита и продукти метаболизма, узајамни однос паразита и домаћина, реакција домаћина на присуство паразита, значај паразита у епизоотиологији и епидемиологији животиња и људи и екологији (4), Коло Arthropoda: опште особине, њихова улога у патологији домаћих животиња и човека, артропode као прелазни домаћини протозоа и хелмината, односно вектори вируса и бактерија, Систематика артропода, номенклатура, таксономија, морфолошке, морфометријске и биолошке карактеристике артропода до нивоа врста (18), Коло Protozoa: опште особине протозоа, вируленција, имунитет, начин преношења и улога прелазних домаћина у ширењу неких врста протозоа, отпорност развојних облика протозоа у различитим условима екосистема, Систематика протозоа, номенклатура, таксономија, морфолошке, морфометријске и биолошке карактеристике протозоа до нивоа врста (14), Helminthes: опште особине хелмината, улога прелазних домаћина у преношењу хелмината, деловање хелмината на домаћина (домаћин-паразит).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Програмске вежбе обухватају савладавање микроскопских и макроскопских препарата развојних облика артропода (10), протозоа (6) и хелмината (14), Уз сваку наведену програмску целину предвиђен је интерактиван рад у лабораторији: основне паразитолошке технике - примена одговарајућих метода за узорковање, изоловање и идентификацију паразита, Методе справљања трајних музејских и микроскопских препарата.			
Литература				
1	Кулишић З, Хелминтологија (уџбеник). Ветеринарска комора Србије, Београд, 2001.			
2	Кулишић З, Алексић-Бакрач Невенка, Речник основних појмова у паразитологији (помоћни уџбеник). Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, Београд, 1999.			
3	Kassai T, Veterinary helminthology. Butterworth-Heinemann, Oxford, 1999.			
4	Boch J, Supperer R, Veterinärmedizinische Parasitologie-Auflage. Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg, 1993.			
5	Urquhart GM, Armour J, Duncan JL, Dunn AM, Jennings FW, Veterinary parasitology. Longman Scientific&Technical, London, United Kingdom, 1987.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), Практичне вежбе у вежбаоници, микроскопски преглед препарата паразита и цртање у радној свесци, учење на музејским препаратима изолованих паразита или паразита <i>in situ</i> . Интерактиван рад у лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања		5	писмени испит	20
практична настава		10	усмени испит	50
колоквијуми		15		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Зоохигијена 1		
Наставник (за предавања)		Проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Милутин Ђорђевић, доц. др Љиљана Јанковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Милутин Ђорђевић, доц. др Љиљана Јанковић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни	
Услов	Уписан четврти семестар и положени: Хистологија са ембриологијом 2, Специјално сточарство, Физиологија 1, Микробиологија са имунологијом 1, Исхрана 1			
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима утицаја и хигијенског значаја основних еколошких фактора на здравствено стање и производне способности животиња.Стицање потребних знања о основама хигијенске изградње објеката за смештај животиња и утицај истих на здравствено стање и производне резултате.			
Исход предмета	Студент мора да разуме и да користи знања о основним еколошким факторима и знања из основа хигијенске изградње објеката за смештај животиња, да би тим сазнањима обезбедио здравствено стање и производне способности животиња, односно спречио настанак технопатија, повреда и смањења производних резултата како у конвенционалном тако и у органском сточарству, код домаћих животиња, животиња за спорт и забаву, кућних љубимаца, егзотичних и лабораторијских животиња и животиња.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	1.Појам, предмет проучавања и практична делатност зоохигијене;(1 час) 2.Познавање и хигијенски значај основних еколошких фактора. Проучавање утицаја хигијене ваздуха; земљишта као хигијенског фактора и хигијене и потребе воде на здравствено стање и производне резултате животиња.(6 часова) 3. Основи биоклиматологије (4 часа) 4. Основи хигијенске изградње објеката за смештај животиња (4 часа).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	1.Испитивање и хигијенска оцена ваздуха; (4 часа) 2.Испитивање и хигијенска оцена воде. (4 часа) 3.Посета погону за кондиционирање воде за пиће. (2 часа) 4.Испитивање и хигијенска оцена земљишта. (2 часа) 5.Прорачунавање потребних вентилационих отвора и осветљења. (2 часа) 6.Тест- провера знања (1 час).			
Литература				
1	Раденковић-Дамњановић Брана 2010. Практикум из зоохигијене, уџбеник, стр. 270, Београд;			
2	Вучинић Маријана, Раденковић – Дамњановић Брана, Теодоровић Радислава, Јанковић Љиљана, Биоклиматологија и биометеорологија, 2006, уџбеник;			
3	Асај А, 2003, Хигијена на фарми и у околишу, Медицинска наклада, Загреб;			
4	Књига из Зоохигијене у припреми за штампу			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови). Практична настава се изводи у вежбаоници Факултета, лабораторији Градског водовода Београд и у објектима ПКБ.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	тест	20
практична настава		10	практични испит усмени испит	20
колоквијуми		20	усмени испит	20
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Зоохигијена 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Милутин Ђорђевић, доц. др Љиљана Јанковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Милутин Ђорђевић, доц. др Љиљана Јанковић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		5,0	Статус предмета (обавезни/изборни) Обавезни	
Услов	Уписан пети семестар и положени: Зоохигијена 1, Физиологија 2, Микробиологија са имунологијом 2, Исхрана 2, Паразитологија			
Циљ предмета	Стицање потребних знања о: општим хигијенским и превентивним мерама и њиховом утицају на здравствено стање, производне резултате и спречавање настанка заразних болести, технопатија и повреда; транспорту и хигијени транспорта животиња; хигијенско и технолошко-техничком аспекту изјубравања сточарских објеката и пречишћавању отпадних вода;			
Исход предмета	Студент мора да разуме и да зна да примени знања из опште хигијене, превентивних мера, хигијене производње и смештаја животиња, транспорта и хигијене транспорта животиња, хигијенског и технолошко-техничког аспекта изјубравања сточарских објеката и пречишћавања отпадних вода да би тим примењеним сазнањима очувао здравствено стање и побољшао производне способности животиња, односно спречио настанак заразних болести, технопатија, повреда и смањења производних резултата како у конвенционалном тако и у органском сточарству, код домаћих животиња, животиња за спорт и забаву, кућних љубимаца, егзотичних и лабораторијских животиња и животиња у транспорту.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Дезинфекција.(10); Дезинсекција, (4); Дератизација, (4); Уклањање и прерада животињских лешева и кланичних отпадака, (4); Карантин, (2); Хигијена производње и смештаја животиња, Хигијена производње и смештаја говеда (3); Хигијена производње и смештаја коња (2); Хигијена производње и смештаја свиња (2); Хигијена производње, смештаја начина држања оваца и коза (2); Хигијена производње, смештаја и начина држања живине (2); Смештај кућних љубимаца (2); Хигијена држања и смештаја лабораторијских и егзотичних животиња (2); Транспорт и хигијена транспорта животиња, специфичности транспорта код појединих врста животиња (2); Хигијенски и технолошко-технички аспект изјубравања сточарских објеката и пречишћавање отпадних вода (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Дезинфекција-припрема плана за извођење дезинфекције, припрема раствора, припрема апарата, извођење дезинфекције, контрола дезинфекције (2); Дезинсекција- припрема плана за извођење дезинсекције, припрема раствора, припрема апарата и извођење дезинсекције (2); Дератизација-припрема плана за извођење дератизацију, припрема мамака и извођење дератизације (2); Посета фабрици за прераду анималних отпадака (2); Посета фарми говеда - анализа зоохигијенских норматива (2); Посета фарми коња- анализа зоохигијенских норматива (2); Посета фарми свиња-анализа зоохигијенских норматива (2); Посета фарми оваца- анализа зоохигијенских норматива (2); Посета зоолошком врту - анализа зоохигијенских норматива (2); Обилазак објеката за пречишћавање отпадних вода (2); Тест- провера знања на крају семестра (2).			
Литература				
1	Раденковић-Дамњановић Брана, Практикум из зоохигијене, уџбеник, 2010, стр. 270, Београд			
2	Ристић М, Раденковић Брана, Ђорђевић М, Нешкодљиво уклањање лешева и споредних производа закланих животиња, Монографија-уџбеник, 2000, стр.176, Београд.			
3	Асај А, Здравствена дезинфекција у настамбама и околишу, Медицинска наклада, 2000, Загреб,			
4	Асај А, Дезинсекција, Медицинска наклада, 1999, Загреб,			
5	Асај А, Дератизација у пракси, Медицинска наклада, 1999, Загреб.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови). Практична настава се изводи у вежбаоници Факултета, Хемијска лабораторија Катедре за зоохигијену и у објектима ПКБ.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	тест	20
практична настава		10	практични испит	20
колоквијуми		20	усмени испит	20
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		Болести пчела	
Наставник (за предавања)		Проф. Др. Мирослав Валчић, Проф. Др. Соња Радојичић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. Др. Соња Обреновић, Доц. Др. Драган Баџић	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ		2.0	Статус предмета (обавезни/изборни)
Услов		обавезни	
Услов		нема	
Циљ предмета		Стицање знања о болестима пчела и вештинама неопходним за откривање, дијагностику и сузбијање болести одраслих пчела и пчелињег легла.	
Исход предмета		Студент треба да зна основне појмове, разуме патолошке процесе, постави објективну сумњу на одређену болест, искључи диференцијално дијагностички сличне болести, правилно узоркује материјал за испитивање у лабораторији, примени одговарајуће лабораторијске методе, постави дијагнозу и одреди терапију.	
Садржај предмета			
Теоријска настава		Теоријска настава: Болести пчела - мајска болест, аспергилоза, ноземоза, амевна болест, акароза, сенотенијаза, септикемија, паратифус, дизентерија, парализа пчела, вароза, браулоза, инфестација са <i>Tropilaelaps clareae</i> , болести изазване другим вирусима-болест деформисаних крила, болест облачних крила, болест изазвана Кашмир и апис иридисцентни вирус, терапија болести и општа профилакса, тровања пчела (7). Болести легла - америчка куга легла (процена старости процеса), комплекс благе трулежи, камено легло, кречно легло, мешинасто легло, етиноза, болести изазване другим врстама гљивица и квасаца, терапија, профилакса, синдром колапса колоније пчела (5). Болести матице, комплекс меланозе, неоплођена јаја, опструкција гениталних путева екскрементима, каталепсија, опструкција овидукута, наследне аномалије матице, основни принципи имунског система инсеката, апидецини, улога хемолимфе у одбрани од патогена (2). Примена ветеринарско санитарних мера и профилакса (1)	
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)		Практична настава: Узорковање материјала, поступак паковања и слања материјала за лабораторијска испитивања, припрема и прављење микроскопских препарата, примена одређених техника бојења и микроскопирање у дијагностици ноземозе, акарозе, вароозе, браулозе, парализе пчела, мајске болести, инфестације друштва са <i>Tropilaelaps clareae</i> (3). Испитивање и методе детерминације егзо и ендопаразита (1). Вирусолошке методе у дијагностици болести пчела: културе ткива и изолација вируса (1). Примена серолошких тестова и биолошког огледа у дијагностици болести пчела (1). Постављање дијагнозе, диференцијална дијагноза и терапија болести. Начини апликације лекова и мере опште профилаксе (3). Америчка куга пчелињег легла, блага трулеж пчелињег легла, кречно легло, камено легло, мешинасто легло (4). Практичне препоруке ОИЕ које се односе на контролу, сузбијање и искорењивање болести легла и болести одраслих пчела (2).	
Литература			
1		Лолин Мирослава: Болести пчела, Ветеринарски факултет, Београд, 1986.	
2		Добрић Ђ: Болести пчела, ФВМ, Београд, 2000.	
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године			
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад
Остали часови			
15	15	-	
Методе извођења наставе		Теоријска настава уз примену аудио визуелних метода (PowerPoint презентација, филмови), практичне вежбе у лабораторији Катедре и на терену.	
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
поена			
активност у току предавања		10	писмени испит
практична настава		10	усмени испит
колоквијуми		20	
семинари			
			60

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Патолошка физиологија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Татјана Божић, проф. др Драган Гвоздић, проф. др Милица Ковачевић Филиповић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф. др Драган Гвоздић, проф. др Милица Ковачевић Филиповић, асист. Јелена Француски		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	6,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Физиологија, хистологија			
Циљ предмета	Проучавање поремећаја који су заједнички многим болестима, а не само једном нозолошком ентитету, како би се могла схватити комплексност патофизиолошких процеса у животињском организму			
Исход предмета	Од студента се очекује да зна поремећаје свих органских система, разуме реакцију организма на поремећаје хомеостазе и механизме настанка болести, зна да их повеже са симптомима и уме да повеже биохемијске, хематолошке и ендокринолошке промене у крви и телесним течностима са поремећајима функција појединих органских система.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Реакција организма на штетне факторе и болест (1). Поремећај метаболизма воде и натријума (2). Поремећаји ацидо-базне равнотеже (2). Поремећаји црвене и беле крвне лозе (3). Поремећаји хемостазе (2). Акутно запаљење (2). Реакција домаћина на инфекцију (3). Поремећаји имунитета (3). Поремећаји функције бубрега (3). Поремећаји функције респираторног тракта (3). Поремећаји функције кардиоваскуларног система (3). Поремећаји функције дигестивног тракта (5). Поремећаји функције јетре и панкреаса (3). Поремећаји функције ендокриног система (3). Поремећај метаболизма калцитриола (1). Поремећај метаболизма угљених хидрата (2). Поремећај метаболизма масти (1). Поремећај функције нервног система (2). Поремећаји функције мускуло-скелетног система (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Анализа црвене крвне слике (6). Анализа беле крвне слике (6). Поремећаји хемостазе (6). Поремећаји протеинемije (3). Поремећаји варења (6). Поремећаји ендокриног система (6). Поремећаји функције бубрега и клинички преглед мокраће (6). Колоквијуми и дијагностички задаци (6).			
Литература				
1	Божић Татјана: Патолошка физиологија домаћих животиња, ФВМ, Београд, 2012			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45	45	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену савремених помагала; практична настава у лабораторији, писмени семинарски радови, усмена одбрана семинарских радова, тестови, интерпретације клиничких случајева на основу промењених хематолошких, ендокринолошких, биохемијских параметара и функционалних тестова, индивидуалне и групне консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	3	писмени испит		25
практична настава	10	практични испит		15
колоквијуми	20	усмени испит		20
семинари	7			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Сточарство са генетиком		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Ветеринарска генетика		
Наставник (за предавања)		Доц. др Ружица Траиловић, Проф. др Мила Савић, Доц. др Владимир Димитријевић, Проф. др Зоран Станимировић, Проф. др Нинослав Ђелић, Доц. др Јевросима Стевановић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. др Жолт Бечкеи		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	нема			
Циљ предмета	Да се студенти упознају са основама генетичке контроле болести и могућностима примене одговарајућих метода гајења и селекције у циљу добијања генетски отпорнијих животиња, механизмима генетичке варијабилности и принципима генетичке и амбијенталне контроле наследних болести и селективним методама гајења.			
Исход предмета	Да студент разуме наследне механизме контроле здравља и начине дистрибуције наследних болести у популацијама домаћих животиња и примени стечена знања у свакодневној ветеринарској пракси.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Значај, типови и мере варијабилности (1). Ефекти метода гајења и селекције на популацију: инбредна и аутбредна депресија (2). Значај генских мапа у ветеринарској медицини (2). Наследна основа болести животиња (2); Болести моногенске етиологије животиња (2). Имуногенетика (1). Фармакогенетика (1). Генетичка и амбијентална контрола наследних болести (2). Анимални генетички ресурси - значај (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Ефекти метода гајења и селекције на генетичку варијабилност (2). Приказ слабљења конституције, ефекти кросбридинга на здравље животиња (2). Фамилијарна анализа и дијагностика наследних болести (2). Примена достигнућа имуногенетике и фармакогенетике у ветеринарској медицини (2). Примена амбијенталне контроле експресије наследних болести (2). Ефекти метода гајења и менаџмента репродукције на генетичку структуру и здравље популације (2). Генетичка структура и селекција (3).			
Литература				
1	Савић Мила, Јовановић С, Вегара М: Сточарство: фармске и социјалне животиње, ФВМ, Београд, 2007.			
2	Савић Мила, Јовановић С: Ауторизована предавања, ФВМ, Београд, 2008.			
3	Nicholas FW: Intruduction to Veterinary Genetics, 3rd Edition, John Wiley & Sons, Oxford, 2009.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоретска настава са интерактивним учењем уз примену аудиовизуелних метода, практична настава у лабораторији за генетичка истраживања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	тест		20
практична настава	15	практични испит		15
колоквијуми	20	усмени испит		20
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ			
Изборно подручје (модул)					
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ			
Назив предмета		Општа патологија			
Наставник (за предавања)		Проф.др Милијан Јовановић, Проф. др Сања Алексић Ковачевић, Доц. др Дарко Маринковић, Доц. др Владимир Кукољ			
Наставник/сарадник (за вежбе)		Мр Ивана Вучићевић, дипл. вет. Слађан Нешић			
Наставник/сарадник (за ДОН)		-			
Број ЕСПБ	6,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан		
Услов	Хистологија са ембриологијом и Физиологија				
Циљ предмета	Стицање знања и вештина о механизмима настанка болесних стања и болесних процеса потребних за разумевање патогенезе и клиничких манифестација болести.				
Исход предмета	Студент треба да зна основне и молекуларне механизме патолошких процеса и болесних стања				
Садржај предмета					
Теоријска настава	Увод, Дефиниција предмета, подела патологије и основни појмови из патологије, методе у патологији, (2 часа), Унутрашњи етиолошки фактори (2 часа), Спољашњи етиолошки фактори (2 часа), Реверзибилне промене, Поремећај промета воде (2 часа), Поремећаји промета беланчевина, (2 часа), Поремећај промета угљених хидрата, Поремећај промета масти (2 часа), Патолошко орожавање, Пигменти и поремећаји метаболизма пигмената (2 часа), Анхемоглобиногени пигменти, Егзогени пигмент (2 часа),Поремећаји у промету минералних материја (2 часа), Поремећај промета мокраћне киселине (2 часа), Иреверзибилне промене Некроза (4 часа) Облици некрозе, Исход некрозе, (2 часа), Апоптоза (2 часа), Поремећаји у циркулацији крви (2 часа), Ишемија, Инфаркт, Тромбоза, Емболија, Метастаза, Едем, Шок, (2 часа), Акутна инфламација,(2 часа), Форме акутне инфламације (2 часа), Хронична инфламација (2 часа), Микотични грануломи, Паразитни грануломи, Еозинофилни гранулом мачака, Гранулом страног тела, (2 часа), Урођени поремећаји у расту (4 часа), Сечени поремећаји у расту (2 часа) Обнављање ткива (2 часа), Регенерација коштаног ткива, Регенерација хрскавичног ткива, Регенерација нервног ткива (2 часа), Организација, Зарастање рана(2 часа), Патологија тумора (2 часа), Тумори мезенхимних ткива (2 часа), Тумори епителног ткива, Тумори неуроектодерма (2 часа), Развојне аномалије (2 часа)				
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Обдукција, Опште о обдукцији (2 часа), Показна вежба-постморталне промене (2 часа), Показана вежба-извођење обдукције (2 часа), Узимање материјала и припрема (2 часа), Обдукциони протокол (1 час), Постмортална дијагностика по животињским врстама (20 часова) Патохистологија, Узимање узорака (обдукција, биопсија, фиксативи) (2 часа), Процесовање ткива и бојења (2 часа), Дистрофије (2 часа), Некроза и апоптоза (2 часа), Поремећаји у циркулацији (2 часа), форме акутне инфламације– слајд семинар, (2 часа), Хронична грнуломатозна инфламација – слајд семинар (2 часа), Патологија тумора (2 часа)				
Литература					
1	Кнежевић М., Јовановић М., Општа патологија, Београд 1999, Макарије.				
2	Кнежевић М., Јовановић М., Практикум из патохистолошких вежби, Београд, Војна штампарија, 1994				
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године					
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови	
60	45	-	-	-	
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (Power Point презентације, филмови), практичне вежбе – обдукција и маркоскопски преглед лешева животиња, микроскопирање, препознавање и опис хистопатолошких промена везаних за дистрофију, некрозу, поремећаје у циркулацију, инфламацију и туморе.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		5	писмени испит - практични		20
практична настава		10	усмени испит		50
колоквијуми		10			
семинари		5			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Фармакологија и токсикологија 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Саша Траиловић, Проф. др Миланка Јездимировић, Проф. др Витомир Ћупић, Доц. др Мирјана Миловановић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Мирјана Миловановић, Асист. мр Саша Ивановић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	13,0 (5,5+7,5)	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	Физиологија			
Циљ предмета	Фармакологија треба да пружи студентима основна знања о фармацеутским облицима лекова, начину прописивања, судбини лека у организму, месту и начину деловања лекова на организам животиња. Токсикологија треба да пружи студентима основна знања о пореклу и врстама отрова, степену токсичности, токсикокинетици, токсикодинамици, клиничкој слици тровања и начину лечења отрованих животиња.			
Исход предмета	Студент треба да зна порекло лекова, врсте и облике лекова, правила прописивања лекова, уме да дозира лекове, зна начине апликације, фармакокинетику и фармакодинамику, уме да препозна нежељене ефекте лекова, зна синергистичке и антагонистичке интеракције између лекова, зна порекло и врсте отрова и тровања, токсикокинетику и токсикодинамику отрова и начин лечења отрованих животиња.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод, предклиничка и клиничка испитивања лекова (3). Дозе и дозирање лекова (2). Транспорт лекова кроз телесне баријере, фармакокинетика (5). Фармакодинамика лекова (2). Интеракције лекова, нежељена деловања лекова (2). Фармакологија органских система, крви и средстава за рехидрацију итд. (31). Увод, подела, антибактеријских (22), антивирусних и антигљивичних лекова (2), антисептика и дезинфицијенса (2).Цитостатици и имуномодулатори (2), Антипаразитски лекови (10). Увод и значај токсикологије у ветеринарској медицини, класификација отрова и тровања (2). Токсикокинетика, токсикодинамика (4). Тровања животиња пестицидима, тешким металима и начин лечења отрованих животиња (16).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Делови рецепта, принципи, правила и примери прописивања чврстих (6), меких (4) и течних магистралних и официналних лекова (4), готових лекова (2), инкомпатибилитет, биолошке варијације итд. (14). Интеракције лекова (3). Екситанси ЦНС-а и антиконвулзивни лекови (3). Ефекти седатива и хипнотика и антагонизовање ових дејстава (3). Општа и локална анестезија (6). Законска регулатива у производњи и промету отровних материја (30).			
Литература				
1	Јездимировић Миланка: Ветеринарска фармакологија, ФВМ, Београд, 2010.			
2	Јездимировић Миланка: Основи фармакотерапије и готови лекови ad us vet, ФВМ, Београд, 2008.			
3	Траиловић С, Миловановић Мирјана, Јефтић Зорица: Ветеринарска рецептура, ФВМ, Београд, 2012.			
4	Ћупић В: Најчешћа тровања у ветеринарској медицини, ФВМ, Београд, 1999.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45+60	30+45	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе (вежбање прописивања лекова, имобилизација животиња, компјутерска симулација, приказ случајева отрованих животиња).			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		6	писмени испит	10
практична настава		6	усмени испит	50
колоквијуми		28		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Специјална патологија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Милијан Јовановић, Проф. др Сања Алексић Ковачевић, Доц. др Дарко Маринковић, Доц. др Владимир Кукољ		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Мр Ивана Вучићевић, дипл. вет. Слађан Нешић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	7,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Општа патологија			
Циљ предмета	Проучавање болести појединих органа и органских система као и патолошких процеса одређене етиологије, тока и еволуције.			
Исход предмета	Студент треба да зна макроскопске и микроскопске промене у органским системима везаним за одређена патолошка стања одређене етиологије и тока. Студент треба да препозна и опише патоморфолошке промене и да уме да састави патоанатомску дијагнозу.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Теоријска настава: Патологија гастроинтестиналног тракта (8 часова), Патологија јетре, билијарног система и егзокриног панкреаса (4 часа), Патологија респираторног система (8 часа), Патологија кардиоваскуларног система (4 часа), Патологија уринарног система (4 часа), Патологија ендокриног система (2 часа), Патологија хематопоезног система (4 часа), Патологија централног нервног система (8 часова), Патологија мишића, Патологија костију и зглобова (4 часа), Патологија коже (4 часа), Патологија женског репродуктивног система (4 часа), Патологија мушког репродуктивног система (4 часа), Патологија ока и уха (2 часа)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Обдукција Постмортална дијагностика и институтска колекција, обдукција различитих животињских врста, писање обдукцијског протокола са формирањем патоморфолошке дијагнозе, Макроскопски препарати (музеј катедре) (20 часова), Патохистологија Гастроинтестинални систем, (2 часа), Јетра, билијарни систем и егзокрини панкреас, (2 часа), Респираторни систем (2 часа), Кардиоваскуларни систем (1 час), Уринарни систем (2 часа), Слајд семинар (2 часа), Хематопоезни систем (2 часа), Централни нервни систем (2 часа), Мишићи (2 часа), Слајд семинар (2 часа), Кожа (2 часа), Женски репродуктивни систем (1 час), Мушки репродуктивни систем (1 час), Слајд семинар (2 часа)			
Литература				
1	Јовановић М., Алексић-Ковачевић С., Кнежевић М., Специјална ветеринарска патологија, Удружење ветеринарских патолога Србије, Београд, 2012.			
2	Кнежевић М., Јовановић М., Практикум из патохистолошких вежби, Београд, Војна штампарија, 1994.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60	45	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (Power Point презентације, филмови), практичне вежбе – обдукција и макроскопски преглед лешева животиња, микроскопирање, препознавање и опис хистопатолошких промена у одређеним органским системима			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	писмени испит - практични		20
практична настава	10	усмени испит		50
колоквијуми	10			
семинари	5			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ			
Изборно подручје (модул)		-			
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ			
Назив предмета		Општа клиничка дијагностика			
Наставник (за предавања)		проф др Зорица Николовски –Стефановић проф др Биљана Радојичић доц др Предраг Степановић проф др Санда Димитријевић, проф др Невенка Алексић, доц др Милан Јовановић доц др Ненад Андрић асс др Иван Вујанац доц др Тамара Илић			
Наставник/сарадник (за вежбе)		асс мр Благоје Димитријевић, асс Милош Вучићевић			
Наставник/сарадник (за ДОН)		-			
Број ЕСПБ	6,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	ОБАВЕЗНИ		
Услов					
Циљ предмета	Са обзиром да је ОПШТА КЛИНИЧКА ДИЈАГНОСТИКА први клинички прадмет на студијама Ветеринарске медицине и да су студенти претходно апсолвирали предклиничке предмете, на овом месту би требало да науче, како да се понашају са животињама у односу на разлике и специфичности врста и раса. Такође треба да науче како и шта да посматрају у односу на здраве јединке и како да издиференцирају одступања у односу на друга болесна стања. Кроз обавезну теоретску и практичну наставу студенти се обучавају у примени савремених дијагностичких метода и средства, како би могли да у што краћем времену уоче постојање патолошког стања, те дају мишљење о правој и потпуној дијагнози.				
Исход предмета	Студент који одслуша предмет ОПШТУ КЛИНИЧКУ ДИЈАГНОСТИКУ и положи испит, треба да: Зна да прикупи све одатке о посматраној животињи ради евиденције и опредељења здраво - болесно; Зна да приђе различитим врстама животиња и да их фиксира како би безбедно извршио клинички преглед, Зна да примени опште и специјалне методе клиничког прегледа појединих органа и органских система које обухвата програм овог предмета; Зна да мисли на медицински начин и тако стиче услове да применом осталих стечених знања приступи даљој обуци како би у крајњем исходу постао ветеринар - клиничар;				
Садржај предмета					
Теоријска настава	Уводно предавање (методе прегледа, дијагноза, прогноза, план клиничог прегледа) Предходно упознавање и прилажење животињи, анамнеза, национал Хабитус и тријас, ТЕСТ бр 1, из предходно пређеног градива Кожа, слузнице и лимфни чворови Респираторни тракт, предње партије Респираторни тракт, задње партије Кардиоваскуларни систем ТЕСТ бр 2, из предходно пређеног градива Дигестивни тракт, предње партије Дигестивни тракт, сондирање, абдомен Дигестивни тракт, ректална експлорација, задње партијеЈетра и слезина Уринарни тракт, катетеризација Нервни систем ТЕСТ бр 3, из предходно пређеног градива Лабораторијска дијагностика, хематолошка, биохемијска Консултације и репетиција				
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Увод, прилажење и фиксирање животиња Анамнеза и национал Хабитус и тријас Кожа, слузнице и лимфни чворови Респираторни тракт, предње партије Респираторни тракт, задње партије Кардиоваскуларни систем Дигестивни тракт, предње партије Дигестивни тракт, сондирање, абдомен Дигестивни тракт, ректална експлорација, задње партије Преглед јетре и слезине Уринарни тракт, катетеризација Нервни систем Лабораторијска дијагностика, хематолошка, биохемијска				
Литература					
1	Општа клиничка дијагностика унутрашњих болести домаћих животиња: А. Цветковић, В. Ћирић, М. Јовановић, В. Литричин, Ж. Љешевић, Десанка Марјановић, С. Пауновић, М. Петровић, 1980				
2	Практикум из опште клиничке дијагностике: Зорица Николовски Стефановић, Иван Иванов, Р. Ресановић, 2001				
3	Општа клиничка дијагностика код домаћих папкара; Биљана Радојичић, 2007.				
4	Veterinary clinical EXAMINATION AND DIAGNOSIS: Otto M Radostits, IG Joe Mayhew, Doreen M Houston-WB SAUNDERS, 2000.				
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године					
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови	
2	4	-			
Методе извођења наставе	Предавања се одржавају у сали за предавања Катедра за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи и сали Катедре за Паразитологију Вежбе се одржавају у салама за вежбе: Катедре за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи и Катедра за болести папкара као и сали за вежбе Катедре за Паразитологију				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		12	писмени испит		35
практична настава		30	усмени испит		20
колоквијуми		3			
семинари					

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Ветеринарска хирургија		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Анестезиологија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Бранислав Прокић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Бранислав Прокић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		2,0	Статус предмета:	Обавезни
Услов		Нема		
Циљ предмета		Стицање знања о основним принципима локалне и опште анестезиологије код појединих врста животиња		
Исход предмета		Студент треба да разуме принципе анестезије, зна лекове који се користе у анестезији и специфичности у анестезији код појединих врста животиња, уме да процени здравствено стање животиње пре увођења у анестезију, апликује анестетик, препозна компликације које могу настати током анестезије и предузме неопходне мере у случају појаве компликација.		
Садржај предмета				
Теоријска настава		Теоријска настава: Увод у анестезиологију, анестетици и други лекови који се користе у премедикацији анестезије и анестезији (1). Процена здравственог стања пре анестезије и мониторинг виталних функција за време анестезије (1). Врсте анестезије: општа и локална анестезија, премедикација (1). Општа парентерална анестезија (2). Општа ендотрахеална анестезија (2). Локална – регионална анестезија (2). Анестезија паса и мачака (1). Анестезија коња (1). Анестезија преживара и свиња (1). Анестезија птица и егзотичних животиња (1). Принципи терапије течношћу пре, за време и после анестезије (1). Компликације опште анестезије и могуће грешке ветеринара у спровођењу анестезије, реанимација (1).		
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)		Практична настава: Техника и опрема за извођења анестезије, инструменти и апарати за ендотрахеалну анестезију и мониторинг виталних функција у анестезији (2). Локална анестезија (2). Дијагностичка блокада нерава код коња (2). Анестезија паса и мачака (2). Анестезија коња (1). Анестезија преживара и свиња (1). Анестезија птица и егзотичних животиња (1). Принципи надокнаде течности и електролита пре, за време и после анестезије, трансфузија крви и парентерална исхрана (2). Компликације опште анестезије, терапија компликација и реанимација (2).		
Литература				
1		Вучовић Д., Прокић Б. и аут.: Ветеринарска анестезиологија. Основни уџбеник, ФВМ, Београд, 2009.		
2		Leslie W. Hall, Kathy W. Clarke, and Cynthia M. Trim: Veterinary Anaesthesia , Hardcover , 2000		
3		Hall LW, Clarke K: Veterinary Anesthesia, Saunders, Philadelphia, 1996.		
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе на здравим и болесним животињама и практичан рад на Клиници за хирургију, ветеринарским амбулантама и наставним базама Факултета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања		10	писмени испит	10+40
практична настава		20	усмени испит	0
колоквијуми		10+10		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Болести риба		
Наставник (за предавања)		Др Маја Марковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Мр Ксенија Аксентијевић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни предмет	
Услов				
Циљ предмета	Да студенти овладају знањем о технологији и начину узгоја слатководних и морских риба, најважнијим болестима риба, њиховој систематици, распрострањености, здравственом и економском значају, клиничким знацима инфекције, дијагностичким методама, превенцији и терапији односно да у практичном делу наставног процеса овладају техникама прегледа и дијагностиковања болести ових животиња.			
Исход предмета	Студент треба да зна етиологију и патогенезу обољења риба обухваћених програмом, како да постави дијагнозу, да одреди одговарајућу терапију, како да поступи у случају сумње на појаву заразних обољења, разуме механизме настанка болести, уме да уради клинички преглед и апликује лек на одговарајући начин.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Болести риба и њихове карактеристике (1); Бактеријске болести риба (3); Вирусне болести риба (2); Гљивичне болести риба (1); Паразитске болести риба (4); Болести нејасне етиологије (1); Болести услед грешака у исхрани (1); Болести и тровања услед неповољних услова средине (1); Мере спречавања појаве и сузбијања заразних болести риба (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Шарански рибаџици (1), Пастрмски рибаџици (1), Анатомско-физиолошке особине риба (1), Економски значајне врсте слатководних риба (2), Економски значајне врсте морских риба (2), Вађење крви код риба, Обдукција риба (3), Узимање и слање материјала на лабораторијски преглед, Лабораторијска дијагностика (2), Примена лекова код риба (1), Здравствена заштита риба (1), Посета рибаџу (1).			
Литература				
1	Стојковић – Атанацковић Милица, Матејић Миланка: Болести риба, ракова и шкољки, Факултет Ветеринарске медицине, Универзитета у Београду, Београд 1989.			
2	Солдатовић Б., Зимоњић Д.: Биологија и гајење риба, Научна књига, Београд 1988			
3	OIE: Diagnostic manual for Aquatic Animal Diseases, 2006			
4	Марковић, Аксентијевић, Практикум Болести риба, 2011			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-	20	
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (Power Point презентације, филмови), практичне вежбе (узимања крви риба, прављење крвних размаза и микроскопирање, обдукција риба, узимање материјала за лабораторијски преглед, лабораторијска дијагностика) у вежбаоници Катедре за микробиологију и на рибаџицима (узимање анамнестичких података, узорковање, писање пропратног акта).			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		10
практична настава	10	усмени испит		40
колоквијуми	30			
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Клиничка паразитологија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, доц. др Тамара Илић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, доц. др Тамара Илић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Циљ предмета је оспособљавање студената за дијагностиковање, лечење и превенирање обољења која су од националног и међународног значаја у ветеринарско-медицинској пракси. Предмет је базиран на савладавању теоријских и практичних знања, која имају за циљ да упознају студенте са најбитнијим карактеристикама и концептом клиничке паразитологије, која их оспособљава да организују и руководе превенирање економских губитака и да побољшају добробит животиња у свим сегментима сточарске производње.			
Исход предмета	По савладавању градива из предмета студент треба: - Да усвоји базична знања из епизоотиологије/епидемиологије, патогенезе, субклиничких и клиничких манифестација обољења, дијагностике, хемотерапије и различитих метода контроле паразитских инфекција; - Да буде оспособљен да примени каузалну терапију којој претходи адекватна дијагностика, да прати ефекте примењеног антипаразитета, са посебним акцентом на резистенцију; - Да плански примењује и спроводи програме сузбијања и спречавања појединих паразитских болести и определи се за најподесније начине у датој епизоотиолошкој ситуацији, нарочито ако се узму у обзир фактори биолошког и еколошког ризика проузроковани зоонозним потенцијалом појединих узрочника.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод у болести паразитске етиологије. Опште карактеристике болести изазваних протозоама, хелминтима и артроподама (1). Крвне протозоозе домаћих животиња (2). Кокцидиозе домаћих животиња (5). Обољења домаћих животиња проузрокована флагелатама и цилијатама (2). Трематодозе преживара (2). Аноплоцефалидозе преживара и копитара (2). Цестодозе месоједа (4). Аскаридозе домаћих животиња (2). Важније нематодозе преживара (2). Важније нематодозе копитара и свиња (2). Важније нематодозе месоједа и живине (2). Важније ектопаразитозе домаћих животиња (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Увод у дијагностику паразитских болести (1). Квалитативне и квантитативне методе копролошке дијагностике (2). Дијагностика крвних протозооза и кокцидиозе (2). Дијагностика важнијих хелминтоза преживара (2). Дијагностика важнијих хелминтоза копитара и свиња (2). Дијагностика важнијих хелминтоза месоједа (2). Дијагностика важнијих хелминтоза живине и кунића (2). Дијагностика артроподоза. Приказ важнијих антипаразитета (2).			
Литература				
1	Димитријевић Санда, Илић Тамара, Клиничка паразитологија (учбеник). Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, Издање аутора и Интерпринт д.о.о. Београд, 2011.			
2	Димитријевић Санда, Дијагностика паразитских болести. ФВМ, Београд, 1999.			
3	Димитријевић Санда, Илић Тамара, Кокцидиоза живине (Монографија). Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, Београд, 2003.			
4	Hiepe, Theodor; Lucius, Richard; Gottstein, Bruno. Allgemeine Parasitologie mit den Grundzügen der Immunologie, Diagnostik und Bekämpfung. Dtsch Arztebl; 103(10): A-615, 2006.			
5	Boch J, Supperer R, Veterinärmedizinische parasitologie - Auflage. Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg, 1993.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (Power Point презентације, филмови). Практичне вежбе у вежбаоници и лабораторијама за паразитолошку дијагностику Факултета ветеринарске медицине Универзитета у Београду.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	20
практична настава		20	усмени испит	40
колоквијуми				
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	
Изборно подручје (модул)		-	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		Радиолошка, ултразвучна и ендоскопска дијагностика	
Наставник (за предавања)		Проф. др Никола Крстић, доц. др Мирјана Мацановић-Лазаревић, проф. др Вања Крстић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Никола Крстић, доц. др Мирјана Мацановић-Лазаревић, проф. др Вања Крстић, асистент Марко Митровић	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ	4,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезан предмет
Услов	Положени испити из анатомије, патолошке физиологије, опште и специјалне патологије.		
Циљ предмета	Током наставе из овог предмета, студенти се уче вештини анализирања и тумачења добијене слике унутрашњости организма на рендгенском филму или екрану, у циљу откривања патолошких процеса и постављање егзактне дијагнозе болести.		
Исход предмета	Савладавање технике рендгенског снимања и основа технолошке обраде рендгенског филма. Савладавање разликовања ткивних сенки на рендгенограму и препознавање пројекционих ефеката. Савладавање рендгенске топографске анатомије и рендгенске физиологије. Препознавање и анализирање патолошких промена на рендгенограму и самостално дијагностиковање појединих обољења. Савладавање технике ултразвучног прегледа. Интерпретација ултразвучне слике. Савладавање технике ендоскопског прегледа.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	1. Рендгенски кабинет (принципи изградње и режим рада). Рендгенски уређај (рендгенска цев, рендгенски генератор, командни сто, остали елементи рендгенских уређаја /мобилни, фиксни/) /1 час/. 2. Рендгенски зраци (природа рендгенских зрака, настајање рендгенских зрака, фактори који утичу на интензитет и квалитет рендгенских зрака, интеракција рендгенских зрака и материје) /1 час/. 3. Рендгенска слика (настанак рендгенске слике, геометрија рендгенске слике, перспектива рендгенске слике; Ткивне сенке; Пројекциони ефекти) /1 час/. 4. Рендгеноскопија (принцип настајања рендгенске слике на екрану, појачивач рендгенске слике) /1 час/. 5. Рендгенографија (рендгенски филмови, фолије, касете, антирасипне решетке-бленде; Тамна комора, процес развијања филмова; Квалитет слике на рендгенограму) /1 час/. 6. Нативно снимање (елементи рендгенске анатомије и патологије); Контрастно снимање (елементи рендгенске анатомије, физиологије и патологије) /1 час/. 7. Рендгенска дијагностика обољења дигестивног тракта (методика нативног прегледа дигестивног тракта и рендгенска анатомија органа дигестивног тракта /1/; Нативна рендгенска дијагностика обољења дигестивног тркта /1/; Методика специјалног прегледа дигестивног тракта и рендгенска физиологија дигестивног тракта /1 час/; Специјална рендгенска дијагностика обољења дигестивног тракта /1/. 8. Методика прегледа и рендгенска анатомија органа респираторног тракта, срца и великих крвних судова торакса /1/; Рендгенска дијагностика обољења респираторног тракта, срца и великих крвних судова торакса /1/. 9. Методика прегледа и рендгенска анатомија органа уrogenиталног тракта /1/; Рендгенска дијагностика обољења уринарног и гениталног тракта /1/. 10. Методика прегледа коштаног-зглобног система, рендгенска дијагностика промена положаја костију и прекида континуитета костију /1/; Рендгенска дијагностика промена у коштаног структури: поремећаји макроструктуре првог реда, промена облика и величине костију /1/; Остеоартропатије главе, кичменог стуба и екстремитета /1/; Метаболопатије, наследне болести коштаног-зглобног система и обољења коштаног-зглобног система животиња у запату /1/. 11. Форензичка рендгенска дијагностика /1 час/. 12. Физичке карактеристике ултразвука (фреквенција, таласна дужина, брзина протирања, интензитет ултразвучног таласа); Атенуација ултразвука (апсорпција, дисперзија, рефлексија) и рефракција ултразвука /1 час/. 13. Ултразвучни апарати, режим рада ехоскопа: А – мод, Б – мод, М – мод; Појмови “сиве скале” и “живе скале”; Врсте ултразвучних сонди /1 час/; Ултразвучна слика (квалитет ултразвучне слике /артефакти/, интерпретација ултразвучне слике) / 1 час/. 14. Ултрасонографија јетре, жучне кесице, жучних путева, панкреаса и слезине /2 часа/. 15. Ултрасонографија бубрега и мокраћне бешике /2 часа/. 16. Ултрасонографија срца /2 часа/. 17. Ендоскопски уређај (основни делови, пратећи инструменти; Архивирање ендоскопске слике) /1 час/. 18. Ендоскопија гастроинтестиналног тракта (езофагоскопија, гастроскопија, дуоденоскопија, колоноскопија) и бронхоскопија /1 час/.		
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	1. Режим рада у рендгенском кабинету; Рендгенски апарат /2 часа/. 2. Рендгеноскопија (врсте ткива и пројекциони ефекти) /2 часа/; 3. Рендгенографија (техника снимања, прибор, утицај јачине и напона струје на квалитет рендгенске слике); Технологија обраде рендгенског филма /2 часа/. 4. Описивање нативних рендгенограма дигестивног тракта /2 часа/. 5. Описивање рендгенограма алиментарног тубуса са позитивним контрастом /2 часа/. 6. Описивање рендгенограма респираторног тракта, срца и великих крвних судова торакса /2 часа/. 7. Описивање рендгенограма уrogenиталног тракта /2 часа/. 8. Описивање рендгенограма промена положаја и прекида континуитета костију /2 часа/. 9. Описивање рендгенограма промена у структури костију /2 часа/. 10. Описивање рендгенограма коштаних обољења насталих услед поремећаја у исхрани, наследних болести коштаног-зглобног система и обољења коштаног-зглобног система животиња у запату /2 часа/. 12. Ултрасонографија бубрега и мокраћне бешике /2 часа/. 13. Ултрасонографија срца /2 часа/. 14. Ендоскопија гастроинтестиналног тракта /2 часа/. 15. Колоквијум /2 часа/.		
Литература			
1	Предавања (књига у припреми).		
2	Глигоријевић, Ј., Петровић, Б., <i>Основи радиологије</i> , Завод за издавање уџбеника социјалистичке републике Србије, Београд, 1970.		

3	Петровић, Б., Јанковић-Загорчић, А., <i>Ветеринарска радиологија</i> , Ветеринарски факултет и Савез ветеринара и ветеринарских техничара Југославије, Београд, 1985.			
4	Крстић, Н., Лазаревић-Мацановић, М., <i>Практикум из рендгенологије за студенте ветеринарске медицине</i> , издавачи аутори, Београд, 2002.			
5	Крстић, Н., Крстић, В., <i>Рендгенолошка и ендоскопска дијагностика обољења дигестивног и респираторног система паса и мачака</i> , издавачи аутори, Београд, 2007.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Power Point презентације за свако предавање. Колекција од неколико стотина рендгенограма за извођење практичне наставе, као и рад са болесним животињама у Кабинету за ултразвучну и ендоскопску дијагностику.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	6	писмени испит		30
практична настава	12	усмени испит		40
колоквијуми	12			
семинари	-			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Ветеринарска хирургија		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		ОПШТА ХИРУРГИЈА		
Наставник (запредавања)		проф. др Петар Милосављевић, доц. др Вера Савић Стевановић, проф. др Југослав Васић, проф. др Бранислав Прокић, доц.др Милан Хаџи Милић		
Наставник/сарадник (завежбе)		проф. др Петар Милосављевић, доц. др Вера Савић Стевановић,проф. др Бранислав Прокић, доц.др Милан Хаџи Милић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		4.5	Статуспредмета (обавезни/изборни)	Обавезан
Услов	Нема			
Циљ предмета	СТИцање знања о општим принципима хирургије, асепси, антисепси, прегледу и припреми животиње за операцију, оперативним техникама и компликацијама.			
Исход предмета	Студент треба да зна основне принципе хирургије, инструменте и опрему која се користи у хирургији, познаје основне оперативне технике, уме да прегледа и припреми животињу за операцију, заустави крварење, обради и зашије рану и предузме неходну терапију у случају компликација изазваних операцијом.			
Садржајпредмета				
Теоријска настава	Увод у општу хирургију, клинички преглед животиња пре операције, хируршка дијагностика (2). Основне хируршке методе (2). Инструменти, материјал за шивење и шавови (2). Хемостаза и крварење (2). Инфекције у хирургији, асепса и антисепса (2). Повреде, подела, карактеристике и принципи збрињавања (2). Ране, апсцеси, хематоми, цисте и њихова обрада (2). Хомеостаза и поремећаји хомостатских механизма у анестезији, за време и после операције (2). Надокнада течности и електролита, трансфузија крви и парентерална исхрана (4). Увод у хирургију мишићно-скелетног система, хромост (4). Увод у хирургију ока (4). Увод у хирургију тумора (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Клинички преглед животиња пре операције, методе фиксирања и обуздавања животиња (4). Принципи хируршке дијагностике, дијагностика хромости, офталмолошка дијагностика (4). Припрема пацијента за хируршку интервенцију, антисепса, асепса и методе асепсе, практична примена асепсе и припрема хируршког тима (4). Хируршки инструменти и њихова припрема за операцију (2). Основне хируршке технике (сечење, препарисање, дренажање, превијање, врсте и облици завоја, гипсани завој (6). Шивење, прибор за шивење и врсте хируршких шавова (4). Обрада рана, апсцеса, хематома и циста (4). Општи принципи хирургије тумора (2).			
Литература				
	1	Васић Ј: Основи ветеринарске хирургије, Ветеринарски факултет, Београд, 1996.		
	2	Bojrab MJ: Disease Mechanisms in Small Animal Suregry, Lea & Febiger, Philadelphia, 1993.		
	3	Turner and McIlwraith's Techniques in Large Animal Surgery by Dean A. Hendrickson and A. N. Baird, 2013.		
	4			
	5			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе на здравим и болесним животињама и практичан рад на Клиници за хирургију и у наставним базама изван Факултета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршнииспит	поена
активност у току предавања		10	Писмени испит	20
практична настава		30	Усмени испит	30
колоквијуми		10		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Породиљство, стерилитет и вештачко осемењавање 1 и 2		
Наставник (запредавања)		Проф. др Војислав Павловић, проф. др Милош Павловић, проф. др Слободанка Вакањац, доц. др Владимир Магаш		
Наставник/сарадник (завежбе)		дипл. вет. Милан Малетић асистент, дипл. вет. Милоје Ђурић, асистент		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		12.5 (7+5.5)	Статуспредмета (обавезни/изборни)	Обавезан
Услов	Патолошка физиологија, Општа патологија, Специјална патологија и Фармакологија и токсикологија			
Циљ предмета	Породиљство, стерилитет и вештачко осемењавање има за циљ да кроз теоријско образовање и одговарајући обим практичног рада припреми студенте за непосредно укључивање у клиничку праксу из области клиничке патологије и терапије репродуктивног система животиња.			
Исход предмета	Студент треба да зна етиологију, патогенезу и терапију обољења репородуктивног система домаћих животиња, познаје процедуре из области дијагностике и терапије репродуктивног система, уме да уради клинички преглед, катетеризацију и вештачко осемењавање, узме потребне узорке за лабораторијски преглед, постави дијагнозу обољења , установи гравидитет, помогне при порођају и предузме одговарајућу терапију.			
Садржајпредмета				
Теоријска настава	Основи неуроендокрине регулације репродукције (6). Полна сезона и полни циклус, парење (6). Обољења и рани ембрионални развој, сметње у оплођењу, атефилизација и патолошка фертилизација (4). Физиологија гравидитета (10), дијагноза гравидитета (4), физиолошки порођај, пуерперијум (8). Вештачко осемењавање (6), преглед, оцењивање и конзервирање сперме (8). Осемењавање крава (2), оваца и коза (2), кобила (2), паса (2), свиња (2), живине, риба (2) и пчелињих матица (2), оплодна <i>in-vitro</i> (2). Неплодност мужјака (2). Патологија гравидитета (4), порођаја (4) и пуерперијума (4). Болести вмена (6). Болести новорођенчади (2). Стерилитет и узроци стерилитета (4). Обољења женских полних органа (14). Безсимптомни стерилитет (2). Примена хормона у биотехници (2). Инфективни стерилитет говеда, оваца, свиња и коња (4). Патологија репродукције паса (2). Ембриотехнологија домаћих животиња (2)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Клинички преглед полних органа, дијагностика еструса и гравидитета (5). Вагинотомија, стављање <i>флеса</i> и шивење вулве, епидурална анестезија, дијагностичко испирања препуцијума бика (5). Нормални и патолошки порођај, ректални предглед и катетеризација цервикса (5). Корекција неправилног ситуса и позиције, корекција неправилног хабитуса главе и екстремитета (5), фетотомија и царски рез (5). Дијагноза обољења млечне жлезде (5). Вештачно осемењавање домаћих животиња (20). Клиничке вежбе (55).			
Литература				
	1	Миљковић В., Веселиновић С: Породиљство, стерилитет и В.О. домаћих животиња, ВКС, 2005.		
	2	Павловић В, Павловић М, Вакањац С: Дијагностика гравидитета домаћих животиња 2010.		
	3	Петрујкић Т: Репродукција свиња, 2011.		
	4	Вуковић Д., Миљковић В.: Клиничка примена хормона у репродукцији женки домаћих животиња, 2008.		
	5	Марковић Б.: Болести вимена, 1982.		
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60+60	60+45	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе на здравим и болесним животињама и практичан рад на клиникама Факултета и фармама крава, оваца и свиња.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршнииспит	поена
активност у току предавања		10	Писмени испит	20
практична настава		10	Усмени испит	30
колоквијуми		20		
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Болести копитара		
Наставник (за предавања)		проф. др Драгиша Траиловић, проф. др Вања Крстић, проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, доц. др Предраг Степановић, доц. др Милан Јовановић, доц. др Ненад Андрић, доц. др Тамара Илић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		мр Стефан Ђоковић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	7,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни	
Услов	Патолошка физиологија, Општа патологија, Специјална патологија и Фармакологија и токсикологија			
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима патологије и терапије обољења коња и стицање вештина значајних за непосредно укључивање у клиничку праксу и самостално решавање најчешћих проблема у оквиру уобичајене клиничке праксе.			
Исход предмета	Студент треба да зна етиологију и патогенезу обољења коња обухваћених програмом, разуме механизме настанка болести, уме да уради клинички преглед и зна како да постави дијагнозу и одреди одговарајућу терапију, уме да приђе и фиксира коња, да апликује лек на одговарајући начин, уради ректални преглед и сондирање желуца, катетеризацију мокраћне бешике и зна како да поступи у случају сумње на појаву заразних обољења.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Системски поремећаји и патологија коња (2). Болести кардиоваскуларног система: урођене аномалије, болести срца и крвних судова, инсуфицијенција срца и шок (4). Болести респираторног система: урођене аномалије, болести горњих дисајних путева, плућа и плеуре (6). Болести дигестивног система: болести усне дупље, ждрела и плувачних жлезда (3); болести једњака, желуца и црева (5); колике (6). Болести јетре и панкреаса, перитонитис (2). Болести хемолимфатичног и имунског система (2). Болести мишићно-скелетног система: миопатије, артропатије, ламинитис (4). Болести уrogenиталног система (2), коже (2), нервног система (3), ендокриног система и чула (1). Грешке у исхрани и поремећаји метаболизма (2). Болести новорођенчади (2). Спортске повреде и обољења (2). Тровања (2). Актуелне болести коња изазване вирусима, бактеријама, гљивицама (6) и паразитима (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Програмске вежбе које обухватају апликацију лекова код коња и увежбавање основних клиничких процедура у оквиру дијагностике и терапије обољења појединих органа и система органа (18), интерактивно учење на примерима различитих обољења уз комплетну обраду клиничких случајева из свих области клиничке патологије и терапије коња, која укључује дијагностички поступак, примену одговарајућих метода испитивања, терапију и негу болесних животиња (8), вежбе у клиничкој лабораторији (4), затим клиничке вежбе у амбуланти за болести коња (15).			
Литература				
1	Траиловић Д: Болести копитара, Научна КМД, Београд, 2011.			
2	Траиловић Д: Болести копитара – Практикум, Научна КМД, Београд, 2010.			
3	Selon DC, Long MT, Equine infectious diseases, Saunders/Elsevier, St. Louis, 2007.			
4	Orsini JA, Divers TJ, Equine emergencies, Treatment and procedures, 3rd ed., Saunders/Elsevier, St. Louis, 2008.			
5	Reed SM, Bayly WM, Selon DC: Equine internal medicine, 3rd edition, Saunders/Elsevier, St. Louis, 2010.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60	45	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе на здравим и болесним животињама и практичан рад у амбуланти за болести коња и на Хиподрому.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		15	писмени испит	10
практична настава		15	усмени испит	20
колоквијуми		20	практични испит	10
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Болести малих животиња 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Никола Поповић, проф. др Драгиша Траиловић, проф. др Вања Крстић, проф. др Радмила Ресановић, проф. др Војислав Илић, доц. др Предраг Степановић, проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Милан Јовановић, доц. др Ненад Андрић, доц. др Тамара Илић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	8	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Положен испит из Патолошке физиологије, Опште патологије, Специјалне патологије, Фармакологије и токсикологије			
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима патологије и терапије обољења малих животиња (паса, мачака и ситних кућних љубимаца) и савладавање неопходних вештина значајних за непосредно укључивање у клиничку праксу.			
Исход предмета	Студент треба да зна да препозна симптоме појединих обољења, уради клинички преглед и све неопходне клиничке процедуре у циљу постављања дијагнозе и предузимања одговарајуће терапије и превентиве у свим случајевима обољења неинфективне и инфективне природе која представљају део свакодневне клиничке праксе.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод у клиничку патологију и терапију малих животиња (2). Болести кардиоваскуларног система (4). Болести респираторног система (4). Болести усне дупље и ждрела (2). Болести једњака, желуца и црева (4). Болести јетре и панкреаса (4). Болести уринарног система (4). Болести хемолимфатичног система (2). Ендокрине болести и поремећаји метаболизма (2). Аутоимуне и имунолошке посредоване болести (1). Болести мишићно-скелетног система (1). Болести нервног система (4). Болести коже и спољашњег ушног канала (8). Клиничка токсикологија (2). Клиничка онкологија (2). Болести малих сисара кућних љубимаца (2). Болести гмизаваца кућних љубимаца (2). Болести кавезних птица (2). Болести малих животиња изазване вирусима, бактеријама, гљивицама (4) и паразитима (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Програмске вежбе - апликација лекова, основни принципи надокнаде течности и електролита, клиничке процедуре у дијагностици и терапији обољења кардиоваскуларног, респираторног, дигестивног, хемолимфатичног, нервног, мишићно-скелетног и урогениталног система, коже и уха (30). Клиничке вежбе - увежбавање клиничких процедура: клинички преглед, апликација лекова, интензивна нега, обрада клиничких случајева (30).			
Литература				
1	Болести паса и мачака, ауторизована предавања, ФВМ, Београд, 2012.			
2	Траиловић Д: Гастроентерологија паса и мачака, ФВМ, Београд, 2011.			
3	Поповић Н, Лазаревић М: Болести коже малих животиња, ФВМ, Београд, 1999.			
4	Ћупић В, Катарановски Д, Поповић Н, Палић Т: Егзотични љубимци: биологија, узгајање, патологија и терапија. ФВМ, Београд, 2002.			
5	Ettinger SJ, Feldman EC: Textbook of veterinary internal medicine. Diseases of the dog and cat, 5 th ed, Saunders, Philadelphia, 2000.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60	60	-	-	-
Методе извођења наставе	PowerPoint презентација за свако предавање, колекција слајдова и филмова, демонстрације на здравим и болесним животињама, обрада клиничких случајева.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	20
практична настава		10	практични испит	10
колоквијуми		20	усмени испит	20
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Болести преживара		
Наставник (за предавања)		Проф. др Биљана Радојичић; проф. др Јован Бојковски; доц. др Бранко Јонић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Иван Вујанац; др Благоје Димитријевић, асистент; Радиша Продановић, асистент		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	9,0 (4,5+4,5)	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезан	
Услов	Патолошка физиологија, Општа патологија, Специјална патологија, Фармакологија и токсикологија			
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима патологије и терапије преживара и савладавање неопходних вештина, значајних за непосредно укључивање у клинчку праксу и самостално решавање уобичајених проблема и области клинчке патологије и терапије говеда, оваца и коза.			
Исход предмета	Студент треба да зна етиологију и патогенезу обољења преживара обухваћених програмом, разуме механизме настанка болести, зна да уради клинчки преглед и уме да постави дијагнозу и предузме терапију.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Болести усне дупље, ждрела и једњака (3). Болести преджелудаца-индигестије (3), субакутна ацидоза бурага (3), руминитис и паракератоза (3), метеоризам бурага (3) дијафрагматска хернија, пареза листавца (3). Болести сиришта (6), болести црева, дијареје у неонаталном периоду (3), илеуси, перитонитис (3). Болести јетре и панкреаса (3). Болести органа за дисање (6). Болести срца и крвних судова (3). Болести крви и хематопоезних органа (3). Болести уринарног система (3). Болести централног нервног система (6). Поремећаји метаболизма (12). Болести органа за кретање (6). Болести коже (3). Инфективне болести (6). Тровања (6). Биосигурносне мере на фармама високо млечних крава (3).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Контрола здравственог стања крава у гравидитету и лактацији-оцена телесне кондиције, анализа параметара метаболичког профила, крви и урина (10). Преглед преджелудаца и сиришта, руменоцентеза, лапаротомија (5). Оментопексија и абомазопексија (5). Преглед јетре (5). Преглед респираторног и кардиоваскуларног система (4). Преглед уринарног система и урина (5). Испитивање макро и микроелемената у крвном серуму (5). Преглед нервног система-специјалне методе дијагностике (6). Преглед локомоторног система и коже (5). Апликација лекова и средстава за рехидрацију (5). Преглед, терапија профилакса и интензивна нега младунчади преживара (5).			
Литература				
1	Биљана Радојичић, Јован Бојковски, Бранко Јовић, Рамиз Ћутук: Болести преживара. Универзитетски уџбеник, Научна КМД, 2013.			
2	Биљана Радојичић: Општа клинчка дијагностика код домаћих папкара. Универзитетски уџбеник, Треће допуњено издање, Научна КМД, 2013.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
90 (45+45)	60 (30+30)	-	8 месеци (TP- 31088)	
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудиовизуелних метода (Power point, презентације и филмови) практичне вежбе на фармама млечних крава, фармама оваца и коза, индивидуална газдинства, и на клиници.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	практични испит	15
практична настава		20	писмени испит-тест	15
колоквијуми		10	усмени испит	20
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Ветеринарска хирургија		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Специјална хирургија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Југослав Васић, проф. др Бранислав Прокић, проф. др Петар Милосављевић, доц. др Вера Савић Стевановић, доц.др Милан Хаџи Милић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф. др Бранислав Прокић, проф. др Петар Милосављевић, доц. др Вера Савић Стевановић, доц.др Милан Хаџи Милић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		4,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	ОБАВЕЗАН
Услов	Испуњене предиспитне обавезе из Опште хирургије			
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима хирургије појединих система органа и увежбавање хируршких техника неопходних за укључивање у клиничку праксу и самостално решавање уобичајених проблема.			
Исход предмета	Студент треба да зна хируршке методе и технике које се користе код операција различитих ткива и на различитим органима, уме да прегледа и припреми пацијента за операцију, асистира као део тима и самостално уради једноставније хируршке захвате, обради и зашије рану, уради кастрацију, лапаротомију и оваријектомију и зна принципе збрињавања повреда коштано-зглобног система и акроподијума.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Хирургија меких ткива - коже, поткожја и фасција (5). Хирургија грудног коша и горњих респираторних путева (4). Хирургија усне дупље и зуба (4). Хирургија једњака (2). Хирургија желуца и црева (4). Хирургија перианалне регије, хернија и парааналних врећица (2). Хирургија уrogenиталног система (4). Хирургија кардиоваскуларног и нервног система (2). Хирургија јетре, билијарног система, слезине и панкреаса (2). Хирургија мишићно-скелетног система и акроподијума (4). Ортопедија: збрињавање повреда и обољења коштано-зглобног система, остеоскелетна хирургија (6). Офталмологија: дијагностика и терапија обољења ока, хируршке технике у офталмологији (2). Онколошка хирургија (4)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Обрада апсцеса и хематома (2); Декорнуација (2). Хирургија тумора (2). Трахеотомија (2), тонзилектомија (2), оперативни захвати на зубима (2). Лапаротомија и руминотомија (2), гастротомија, ресекција црева, пролапсус ректума (2). Оперативни захвати на копитима и папцима (2), ортопедско поткивање (2), кастрација и компликације кастрације мушких животиња (2), оваријектомија и хистеректомија (2), уретротомија (2), остеоскелетна хирургија (4).			
Литература				
1	Douglas Slatter; Douglas H Slatter: Textbook of small animal surgery Philadelphia : Saunders, 2003.			
2	Mc Ilwraith CW, Robertson JT: Equine Surgery, Advanced Techniques, Williams & Wilkins, Baltimore, 1998.			
3	Тадих М, Милосављевић П.,: Onychologia equi, klinika, patologija i terapija oboljenja kopita konja, Чикош холдинг, Суботица, 1995			
4	Тадих М, Мишић Б.: Специјална хирургија, патологија и терапија локомоторног система домаћих животиња, Научна књига, Београд, 1992			
5	Тадих М, Милосављевић П.: Acropodium bovis, klinika, patologija i terapija, Дечје новине Горњи Милановац, 1991.			
6.	Димић Ј.: Патологија и терапија обољења очију домаћих животиња, БИГЗ, Београд, 1971.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године: 75				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе на здравим и болесним животињама и практичан рад на Клиници за хирургију и у наставним базама изван Факултета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	практични испит	20
практична настава		30	усмени испит	30
колоквијуми		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Основе хигијене намирница анималног порекла		
Наставник (за предавања)		проф. др Снежана Булајић, проф. др Мирјана Димитријевић, (проф. др Зора Мијачевић, проф. др Вера Катић, проф. др Неђељко Карабасил, проф. др Драган Василев)		
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф. др Снежана Булајић, проф. др Мирјана Димитријевић, доц. др Драган Василев, асис.мр Радослава Савић Радовановић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		3,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни
Услов		Нема		
Циљ предмета		Упознавање са теоријским и практичним знањима везаним за услове за производњу намирница, безбедност намирница и микроорганизме од значаја за намирнице, да разумеју принципе добре производне и хигијенске праксе и да знају основне принципе микробиологије намирница.		
Исход предмета		Студенти треба да знају врсте и значај намирница, услове за производњу намирница, безбедност намирница и микроорганизме од значаја за намирнице, да разумеју принципе добре производне и хигијенске праксе и да знају основне принципе микробиологије намирница.		
Садржај предмета				
Теоријска настава		Намирнице анималног порекла: врсте намирница, значај, трендови у производњи и потрошњи (2). Услови за производњу намирница: објекти за производњу, добра хигијенска пракса, добра производна пракса (8). Безбедност намирница: појам, биолошке, хемијске и физичке опасности, анализа и контрола (6). Извори контаминације намирница микроорганизмима (2). Микрофлора намирница анималног порекла: патогене врсте, изазивачи квара, корисне врсте (2). Екологија микроорганизма (2). Храна као средина за размножавање микроорганизма (4). Процесни фактори који утичу на микроорганизме у храни (4).		
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)		Упознавање са условима за производњу намирница у пракси (7). Принципи рада у лабораторији за микробиолошко испитивање намирница (1). Узорковање намирница за микробиолошко испитивање (1). Методе микробиолошког испитивања (4). Микробиолошки критеријуми за храну (2).		
Литература				
1		Modern Food Microbiology, Sixth Edition, James M.Jay. An Aspen Publication. Aspen Publishers, Inc. Gaithersburg, Maryland 2000.		
2		Varnam AH: Foodborne Pathogen, Manson Publishing, London, 1996		
3		Luning PA, Marcelis WJ, Jongen WMF: Food Quality Management a Techno-managerial Approach.		
4		Wageningen Pres, Wageningen, 2002		
5		Skripte sa predavanja Stručna literatura dostupna na Katedri		
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио - визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), лабораторијске вежбе, демонстрације и практичне вежбе у кланицама и другим објектима за производњу намирница анималног порекла Оцена знања (максимални број поена 100)			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		5	писмени испит	40
практична настава		15	усмени испит	10
колоквијуми		30		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Менаџмент ветеринарске праксе		
Наставник (за предавања)		Проф. др Милан Тешић, проф. др Драго Недић, доц. др Нада Тајдић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		-		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,5	Статус предмета (обавезни/изборни)		обавезни
Услов	Положени испити из клиничких предмета.			
Циљ предмета	Упознавање студената са потребним знањем из области менаџмента и савладавање потребних алата и техника за успешно вођење ветеринарске праксе.			
Исход предмета	Студент треба да зна који је значај управљања ветеринарском праксом као специфичним бизнисом , да зна које су основне функције менаџмента и да разуме њихов значај у вођењу ветеринарске праксе, да разуме неопходност примене одређених алата и технике при развоју ветеринарске праксе, да разуме основе финансијског планирања, да разуме значај клијента и његове потребе, да уме да примени одређене методе у тржишном позиционирању ветеринарске праксе и да процени финансијске ефекте у раду ветеринарске праксе.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод и значај проучавања предмета за ветеринарство (1). Дефинисање правног и стручног статуса у конституисању ветеринарске праксе (2). Развојни облици ветеринарске праксе и специфичности у фази прогресије и дегресије (2). Животни циклус ветеринарске праксе и њено позиционирање у систему заштите здравља животиња (2). Развој и функције менаџмента у контроли здравља животиња (10). Клијентинг менаџмент (2). Стратегијски менаџмент и развој ветеринарске праксе (6). Примена финансијског менаџмента у раду ветеринарске праксе(3). Рад ветеринарске праксе у условима потпуне конкуренције (2).			
Практична настава	-----			
Литература				
1	Тешић М. и Недић Д.: Менаџмент ветеринарске праксе,ФВМ,Београд , 2011.			
2	Јовановић П.:Менаџмент, ФОН, Београд , 2001.			
3	Тодоровић Ј. и сар.: Стратегијски менаџмент, Економски факултет, Београд , 2000.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	-	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелне технике (Power Point презентација и филмови) се одржава на факултету, а део се одржава на терену при посети ветеринарској пракси.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		30
практична настава	-	усмени испит		30
колоквијуми	10			
семинари	20			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		Болести свиња	
Наставник (за предавања)		Проф. др Јован Бојковски, проф. др Биљана Радојичић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Бранко Јонић, доц. др Иван Вујанац, др Благоје Димитријевић, асистент, Радиша Продановић, асистент	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ	5,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезани
Услов	Породиљство,стерилитет и вештачко осемењавање		
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима патологије и терапије оболења свиња и савладавање неопходних вештина значајних за непосредно укључивање у здравствену заштиту свиња и самостално решавање уобичајених проблема који су присутни у здравственој заштити свиња.		
Исход предмета	Студент треба да зна етиологију и патогенезу оболења свиња обухваћених програмом , разуме механизме настанка болести, уме да уради клинчки преглед, зна да постави дијагнозу и уме да одреди и спроведе одговарајућу терапију и профилаксу.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	Поремећаји у понашању свиња (2). Болести органа за варење: болести уста, језика, плувачних жлезда, зуба, и једњака (2), езофагогастрични чир, колибацилоза (4). Дизентерија, интестинална аденоматоза, некортични ентеритис (3), трансмисибилни гастроентеритис, ензоотска вирусна дијареја, синдром повраћања и зостајање у расту прасади на сиси, промена положаја црева, пролапсус ректума и ануса, асцитес и периаартритис (4). Болести јетре и панкреаса (2). Болести органа за дисање: ринитис, атрофични ринитис, микплазматска пнеумонија, плеуропнеумонија, плеуритис, PRRS (2). Болести срца и крвних судова: Запаљење срчане кесе и ендокарда, вирусно запаљење срчаног мишића, дудолико срце, срчана кап, слабост срца, слабост периферног крвотока и облења крвних судова (2). Болести крви и хематопоезних органа: анемија, леукоза, хемолитична болест новорођене прасади, продужено крварење из пупка, тромбоцитопенична пурпура, болести слезине (2). Болести мокраћног система: Нефропатије, бактеријски пијелонефритис, циститис, уролитијаза и ентероренални синдром (2). Болести ЦНС и чула: сунчаница и топлотни удар, запаљење мозга и можданих овојница, пареза и парализа ногу, еклампсија крмача, конгенитални тремор прасади, болести уха (2). Поремећаји метаболизма: рахитис, остомалација, кетоза крмача и хипогликемија прасади (2). Болести органа за кретање: пододрматитис, епифизиолиза кврге седне кости, епифизиолиза бутне кости, укрупњеност зглобова, стрес синдром (2). Болести коже: еритрем, уртикарија, фотодерматозе, влажни ексем, паракератоза и Pityriasis rosea (2). Поремећаји функције млечне жлезде: хипо и агалакција (2). Инфективне болести свиња (4). Биосигурносне мере на фарми свиња комерцијалног типа (6).		
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Контрола здравственог стања крмача и новорођене прасади, оцена телсне кондиције крмача (10). Контрола здравственог стања прасади у одгоју: апликација лекова, парентерално, преко воде и хране (5). Контрорла здравственог стања товљеника (5). Контртола здравственог стања приплодних категорија свиња (5). Упознавање и спровођење биосигурносних мера на фарми свиња (5).		
Литература			
1	Хореа Шаманц, Болести свиња,универзитетски уџбеник, 2009.Научна КМД, Београд		
2	Тихомир Петрукић, Јован Бојковски, Бранко Петрукић, Репродукција свиња, монографија,2011 Научни институт за ветеринарство Србије, Београд.		
3	Војин Иветић Атлас болести свиња,2007Научни институт за ветеринарство Србије,Београд		
4	Barbara Strow. Swine Disease, 9th edition. 2007. Blackwell publishing		
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године			
Предавања	Вежбе	ДОН	
45	30	-	TR 31071 (4) истраживачка месеца
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудиовизулених метода (Power point, презентације и филмови) практичне вежбе на фармама свиња комерцијалног типа, индивидулана газдинства и на клиници.		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијуми	10		
семинари	10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Болести живине		
Наставник (за предавања)		Проф. др Радмила Ресановић, проф. др Тодор Палић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. Милош Вучићевић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	5,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Породиљство и стерилитет			
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима патологије и терапије обољења живине и савладавање неопходних вештина значајних за непосредно укључивање у клиничку праксу и самостално решавање најчешћих проблема у оквиру уобичајене клиничке праксе			
Исход предмета	Студент треба да зна етиологију и патогенезу обољења живине обухваћених програмом, разуме механизме настанка болести и зна да одреди одговарајућу терапију; уме да узме анамнезу, уради обдукцију и клинички преглед, зна како да изврши избор материјала за дијагностику, постави дијагнозу и примени одговарајуће терапијске мере. Уме да извади крв, апликује вакцину и лек, уради туберкулинизацију и зна како да поступи у случају сумње на појаву заразних обољења.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод у технологију узгоја живине: лаки и тешки материјал, одгој и експлоатација, инкубаторске станице (3). Технопатије: обољења настала као последица грешака у технологији, канибализам и економски аспекти (3). Бактеријске болести живине: кампилобактериоза, колибацилоза, кластридијалне инфекције, салмонелоза, стрептококоза, стафилококоза, микоплазмоза и CRD, туберкулоза, пастерелоза (10). Вирусне болести: епидемични тремор, АПВ инфекције, Gumboro, атипична куга живине, класична куга живине, инфективни ларинготрахеитис, инфективни бронхитис, синдром пада носивости, аденовирусне инфекције, вирусни хепатитис, инфективна анемија живине (10). Гљивичне болести живине: аспергилоза, фавус, soor (2). Интоксикације и микотоксикозе живине (3). Неопластичне болести живине: Марекова болест, леукозе, остеопетроза, ретикулоендотелиоза, лимфо-пролиф. Болест ћурака и тумори (3). Метаболичке болести живине (3). Болесна стања као резултат нутритивних дефицијенција: болести настале услед дисбаланса воде и хране, болести настале услед промена у саставу хране – угљених хидрата, протеина и аминокиселина, масти и есенцијалних масних киселина, болести настале услед дефицита витамина (8).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Упознавање са менаџментом живинарске производње (3), одгој родитеља лаког материјала (3), одгој родитеља тешког материјала (3), експлоатација бројлера (3), основни принципи инкубирања јаја (2), основни принципи вакцинације у живинарству (2), апликација лекова и вакцина (2), лабораторијске дијагностичке процедуре (6)			
Литература				
1	Кнежевић Н, Матеић Миланка: Болести пернате живине, Ветеринарски факултет Београд, 1996			
2	Calnek B: Diseases of Poultry, 10 th edition, Iowa State University Press, Ames, 2000			
3	Jordan FTW: Poultry Diseases, 3th edition, English Book Society, London, 1990			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем уз примену аудио визуелних метода (Power point презентације, филмови), клиничке вињете, практичне вежбе на Катедри за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи и на живинарским фармама			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	30
практична настава		10	усмени испит	30
колоквијуми		10		
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Хигијена и технологија млека		
Наставник (за предавања)		др Вера Катић, редовни професор, др Зора Мијачевић, редовни професор		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Снежана Булајић, асис. мр Радослава Савић Радовановић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	6	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни	
Услов	Основе хигијене намирница анималног порекла			
Циљ предмета	Упознавање студента са теоријским и практичним значајем хигијене и технологије млека и стицање знања неопходних за укључивање у систем безбедности хране, и доношење самосталних одлука о здравственој исправности млека и производа од млека, као и оцене услова за производњу и прераду млека.			
Исход предмета	Студент треба да зна састав и физичко-хемијске особине млека, микробиолошке и хемијске хазарде који могу настати у млеку; услове производње млека и прераде млека у производе, процену здравствене исправност млека и производа од млека; да разуме процесе добијања и прераде млека, као и могућност елиминације микробиолошких хазарда применом одговарајућих поступака прераде млека; уме да изврши хемијско и микробиолошко испитивање млека и производа			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Значај млека у исхрани човека, потрошња млека у земљи и у свету (1). Улога ветеринарске службе у организацији производње и промета млека (1). Морфологија млечне жлезде (2). Физиологија лактације (2). Састав млека и физичко- хемијске особине млека (9). Фактори од којих зависе особине, количина и квалитет млека (2). Састав млека других сисара (2). Хигијенска исправност млека: мужа крава (3). Примарна обрада млека и транспорт млека (1). Микрофлора млека (3). Маститиси и њихов значај за хигијену млека (3). Болести које се преносе млеком (3). Тровања млеком (1). Хемијски загађивачи у млеку (3) Ветеринарско санитарни надзор у производњи и промету млека и производа од млека, <i>Hazard analysis and critical control points</i> у производњи и преради млека (4). Термичка обрада млека (4). Ферментациони процеси (4). Технолошки процеси који доводе до повећања суве материје и масти.			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Испитивање састава и физичко-хемијских особина млека млека (4). Доказивање фермената у млеку (1) Разликовање крављег млека од млека других животиња (1) Доказивање фалсификовања млека водом (2). Утврђивање поремећаја у секрецији: одређивање броја соматских ћелија у млеку и микробиолошки преглед млека на узрочнике маститиса (4). Испитивање хигијенске исправности млека: одређивање броја бактерија директно и индиректно (2). Индекс и индикатор микроорганизми (1). Доказивање патогених бактерија у млеку (1). Доказивање резидуа ветеринарских лекова (3). Испитивање хигијене површина у објектима за производњу млека, испитивање хигијене амбалаже (1). Упознавање са Правилником о декларисању, контрола декларације на производима од млека (3). Испитивање квалитета ферментисаних производа (3). Одређивање јачине сирила, испитивање квалитета сира, испитивање квалитета маслаца, испитивање квалитета млека у праху (4).			
Литература				
1	Стојановића Л, Вере Катић, 2011, Хигијена млека, 3. допуњено издање, ВКС, Београд			
2	Вере Катић, 2007, Практикум из Хигијене млека, ВКС, Београд			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
60	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације). Практичан рад се изводи у лабораторији за испитивање састава и физичко-хемијских особина млека и производа од млека, лабораторији за микробиолошко испитивање млека и производа од млека и у погонима млекарне.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	практични испит	20
практична настава		10	усмени испит	30
колоквијуми		30		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Инфективне болести животиња 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. Др. Мирослав Валчић, Проф. Др. Соња Радојичић,		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. Др Соња Обреновић, Доц. Др. Драган Баџић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	10.5	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	нема			
Циљ предмета	Упознавање са општим принципима инфектологије и епизоотиологије као и специфичним карактеристикама појединих инфективних обољења животиња. Упознавање карактеристика инфективних чинилаца и вештина неопходних за самосталан и безбедан рад са инфективним агенсима на терену и лабораторији.			
Исход предмета	Студент треба да зна етиологију, епизоотиологију, патогенезу, клиничку слику, патоморфолошке промене болести обухваћених програмом, да зна и уме да узоркује материјал неопходан за дијагностику, да зна да постави објективну сумњу на инфективну болест, а посебно оне заразне болести које угрожавају целу земљу или су из групе зооноза. Студент такође треба да разуме процедуру пријаве зараза, познаје диференцијалну дијагнозу, терапију, профилаксу као и мере контроле појединих заразних болести.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Теоријска настава: Општа инфектологија (8), основе епизоотиологије (6), мере контроле инфективних болести (1), методе заштите од епизоотија (1), формирање епизоотиолошких модела и схема здравља (1), анализа ризика (1), биотероризам, (1). Болести бактеријске етиологије (болести изазване <i>Clostridia spp</i> (3), <i>Salmonella spp</i> (3), <i>Brucella spp</i> (3), <i>Mycoplasma spp</i> (2), антракс (2), сакагија (1), мелиоидоза и улцерозни лимфангитис (1), афричка сакагија (1), пастерелоза (1), дурина, лептоспироза, борелиоза (2), пситакоза (1), туларемија (1), листериоза (1), Q грозница (1), црвени ветар (2), заразни метритис кобила (1). Болести вирусне етиологије: болести изазване: Poxviridama (5), Pikornaviridama (3) Reoviridama (3), Herpesviridama (5), Flaviviridama (5) Bunyaviridama (3), Retroviridama (2) Paramixoviridama (4), Rhabdoviridama (3), Arteriviridama (2) Coronaviridama (1), Ortomyxoviridama (4), Asfarviridama (1), Caliciviridama (1) Parvoviridama (1), болести изазване прионима-трансмисибилне енцефалопатије (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Практична настава: Узорковање, паковање и слање материјала на лабораторијско испитивање (2), начини апликације материјала лабораторијским животињама (2), серолошки тестови (2), епизоотиолошки дневник пропатни акт (3), антракс (4), црвени ветар (3), пастерелоза (1), бруцелоза (4), салмонелозе (3), кокошији тифус (1), лептоспироза (2), борелиоза (1), дурина (1), малеус (4), беснило (4), МА (2), ККС (1), АКП (4), богиње (4), СИШ (2), титрација комплемента (2), РВК (4), процена резултата дијагностичких тестова (4).			
Литература				
1	Соња Радојичић, Мирослав Валчић и Босилка Ђуричић: Инфективне болести животиња – специјални део. Београд, 2011.			
2	Валчић М: Специјална епизоотиологија, ФВМ, Београд, 2004.			
3	Пањевић Ђ: Општа заразе, Ветеринарски факултет, Београд, 1986.			
4	Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals, 6th Edition 2008. www.oie.int			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
90 (45+45)	60 (30+30)			
Методе извођења наставе	Теоријска настава уз примену аудио визуелних метода (PowerPoint презентација, филмови), практичне вежбе са експерименталним и домаћим животињама, практичан рад у лабораторијама Катедре и на терену.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	
практична настава		10	усмени испит	70
колоквијуми		10		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Хигијена и технологија меса 1 и 2		
Наставник (за предавања)		Проф. др Владо Теодоровић, проф. др Неђељко Карабасил, проф. др Мирјана Димитријевић, доц. др Драган Василев		
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф. др Неђељко Карабасил, проф. др Мирјана Димитријевић, доц. др Драган Василев, асис. Никола Чобановић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	11,0 (4,5 + 6,5)	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни	
Услов	Основи хигијене намирница анималног порекла			
Циљ предмета	Упознавање са теријским и практичним знањима у вези са прегледом животиња пре клања, добробити животиња за клање, клањем животиња и, прегледом меса и органа, проценом меса за употребу код различитих обољења и патолошких стања и хемијским загађивачима у месу, саставом и особинама меса, кваром меса, алиментарним инфекцијама и интоксикацијама, поступцима конзервисања меса, изработом производа од меса, саставом и особинама производа од меса и контролом производног процеса..			
Исход предмета	Студент треба да зна преморталну и постморталну инспекцију меса, методе прегледа меса и хемијске загађиваче меса, да разуме технолошки поступак клања животиња и значај добробити животиња за исправност и квалитет меса, да уме да изврши преглед меса и процени употребљивост меса за исхрану. студент треба да зна састав и особине меса и производа од меса, квар меса, биолошке загађиваче меса и производа од меса, принципе конзервисања и прераде меса, да разуме технолошке поступке конзервисања и прераде меса, да уме да процени квалитет и исправност меса и производа од меса, изврши анализу ризика и предложи мере за спречавање опасности.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Премортална инспекција меса: кланица, животиње за клање, транспорт и преглед животиња, забрана клања, клање из нужде, клање болесних животиња, основе технологије клања, надзор над клањем, производи клања (15). Постмортална инспекција меса: методе прегледа, преглед меса по врстама животиња, помоћни методи прегледа, процена меса код бактеријских, вирусних, прионских и паразитских обољења, обележавање меса (15). Хемијски загађивачи у месу: ветеринарски лекови, анаболици, контаминенти спољашње средине, мониторинг, процена (6). Инспекција и процена употребљивости меса живине, јаја, меса дивљачи, рибе и меда (9). Грађа, састав, потморталне промене, особине и нутритивне особине меса (8). Квар меса, алиментарне инфекције и интоксикације месом и производима од меса (12). Методе конзервисања меса: хлађење, замрзавање, сољење, саламурење, димљење, сушење, топлотна обрада (16). Производи од меса: ферментисане кобасице, сувомеснати производи, барене кобасице, куване кобасице, конзерве, димљени производи, јела од меса, масти, анализа опасности и контрола производног процеса (20). адитиви, зачини, амбалажни материјали (4)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Испитивање састава и особина меса (6). Доказивање квара меса и производа од меса (3). Контрола поступака конзервисања меса (9). Контрола производног процеса (12). Физичко – хемијски и микробиолошки преглед меса и производа (12). Контрола адитива, зачина и амбалажних материјала (3). Преглед животиња за клање (3). Надзор над клањем животиња и примарном обрадом (3). Преглед трупова и органа (24). Помоћни методи прегледа меса (3). Преглед меса на трихинеле (3). Доказивање резидуа ветеринарских лекова у месу (3). Преглед јаја, рибе и меда (6).			
Литература				
1	Вуковић И. Основе технологије мса, ФВМ, Београд, 2012.			
2	Рашета Ј. Хигијена меса, ФВМ, Београд 1995			
3	Рашета Ј, Дакић М. Хигијена меса живине и јаја, ФВМ, Београд, 1994			
4	Теодоровић В, Бунчић О, Карабасил Н, Димитријевић М, Василев Д. Хигијена и технологија меса, Практикум, ФВМ, Београд, 2012.			
5	Теодоровић В и сарадници. Trichinella Trichinelosis, Научна књига, Београд, 2007			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
45+60	30+45	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем уз примену аудио- визуелних метода (Power Point презентације, филмови) лаборатроијске вежбе, демонстрације и практичне вежбе у кланицама и објектима за обраду и прераду меса.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	10
практична настава		15	усмени испит	45
колоквијуми		20		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Болести дивљих животиња		
Наставник (за предавања)		Проф. др Војислав Илић, проф. др Никола Поповић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Саша Траиловић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни	
Услов	Нема услова			
Циљ предмета	Упознавање са местом ветеринара у ловној привреди, основним биолошким карактеристикама ловне дивљачи, ловном технологијом и специфичностима у патологији и дијагностичким и терапијским процедурама код појединих врста дивљих животиња.			
Исход предмета	Студент треба да разуме значај ветеринара у ловној привреди и здравственој заштити дивљачи, зна биолошке карактеристике и специфичности у патологији и терапији појединих врста дивљих животиња, основне мере спречавања и сузбијања заразних и паразитских болести дивљих животиња и уме да прикупи узорке за лабораторијска испитивања, уради клинички преглед и неопходне клиничке процедуре у циљу остављања дијагнозе и предузимања одговарајуће терапије и превентиве.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Лов и ловиште, законска регулатива о ловству, место ветеринарске службе у ловној привреди (2). Основне биолошке карактеристике пернате дивљачи (1). Болести пернате дивљачи (2). Биолошке карактеристике цервида, бовида, дивље свиње, зеца и дивљих карнивора (1). Болести цервида, бовида, дивље свиње, зеца и дивљих карнивора (4). Специфичности дијагностиковања и лечења обољења животиња у слободној природи (1). Зоонозе (1). Узгој и болести крзнашица и кунића (3).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Клиничке вежбе на Клиници за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи (9), , теренске вежбе у ловишту (6).			
Литература				
1	Поповић Н, Илић В: Биолошке карактеристике и болести дивљачи, кунића и крзнашица, ФВМ, Београд, 2007.			
2	Закон о ловству Републике Србије			
3	Материјал доступан на интернету.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријски део наставе биће праћен PowerPoint презентацијама и филмовима из архиве Катедре за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи; Практична настава на здравим и болесним животињама, обрада клиничких случајева.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		15	писмени испит	
практична настава		15	усмени испит	30
колоквијуми				
семинари		40		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Радиобиологија са радијационом хигијеном		
Наставник (за предавања)		проф. др Гордана Виторовић и доц. др. Бранислава Митровић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		доц. др. Бранислава Митровић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Упознавање са ризиком који може настати услед излагања организма јонизујућем зрачењу и изучавање радиоактивне контаминације ланца исхране, како би се на основу законских прописа донеле препоруке о смањењу радиоактивности у храни за животиње и намирницама биљног и анималног порекла.			
Исход предмета	Студент треба да зна шта је радијациони ризика, радиолошка реакција и факторе који утичу на степен радијационих повреда, да би на основу тога умео да препозна радијациону болест. Студент треба да разуме понашање биолошки значајних радионуклида у појединим карикама ланца исхране и да уме да препоручи одговарајуће поступке заштите животиња, примену адсорбената, организује рад у млекурама и клиникама у случају радиоактивне контаминације животне средине. Студент треба да уме да примени законске прописе који регулишу дозвољене нивое радиоактивне контаминације.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Улога радиобиологије и радијационе хигијене у ветерини (1). Радијационо оптерећење биолошких популација-примордијална и антропогена радиоактивност (2). Радиоактивна контаминација биосфере(1). Радијационе величине (1). Радиолошке реакције (1). Биолошко дејство јонизујућег зрачења (2). Радиопатологија (4). Организација рада ветеринара и мере заштите на радиоактивно контаминираним подручју (2). Радијациони мониторинг-законски прописи (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Детекција јонизујућег зрачења КОМО-ТМ (8). Одређивање масене запреминске и масене површинске радиоактивне контаминације СВИТ-10 (6). Мерачи радиоактивне контаминације МРК-2, РКСБ-104 (2). Гамаспектрометрија (2). Организација исхране домаћих животиња у акциденталним условима (10). Рад у прехрамбеној технологији у ванредним условима (2).			
Литература				
1	Виторовић Гордана, Митровић Бранислава, Синовец З, Андрић В: Практикум из радиобиологије и радијационе хигијене, ФВМ, Београд, 2007.			
2	Петровић Б, Ђурић Гордана, Драгановић Б: Радијациона хигијена анималне производње, Ветеринарски факултет, Београд, 1979.			
3	Сарачевић Лејла: Ветеринарска радиобиологија са радијационом хигијеном, Ветеринарски факултет, Сарајево, 1999.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе	Теориска настава са интерактивним учењем, уз примену аудиовизуелних метода (PowerPoint презентације). Практичне вежбе изводе се на инструментима - индивидуално, демонстрационо на гамаспектрометру и ради се анализа оброка за исхрану животиња са бројчаним вредностима за радиоактивно контаминирану храну.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	5	писмени испит		30
практична настава	15	усмени испит		30
колоквијуми	20			
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Судска ветеринарска медицина		
Наставник (за предавања)		проф. др Зоран Алексић, доц. др Владимир Нешић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		ас. др Јелена Алексић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	4,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	Законски прописи у ветеринарској медицини			
Циљ предмета	СТИцање умећа за коришћење знања стеченог током студија ветеринарске медицине у циљу давања одговора на различита питања из решења за вештачења судова свих надлежности у Републици Србији			
Исход предмета	Студент треба да зна своја професионална права, обавезе и дужности као давалац услуга клијентима, права, обавезе и дужности стручног сведока и вештака, као и врсте одговорности и санкције које проистичу из одговарајуће области правне материје, да разуме форензички приступ процени знатности и трајања болести животиња, неисправности хране животињског порекла и хране за животиње и схвати значај улоге вештака у правосудном систему			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Закон о уређењу судова, Закон о парничном поступку, прописи из области кажњивих деликата и њихов значај за ветеринарску професију, Закон о облигационим односима и његова примена у ветеринарској професији (6). Методе вештачења (2). Форензичка процена општих патоморфолошких промена: оштећења и смрти ћелија, поремећаја у циркулацији, запаљење, поремећаја у расту; форензичка процена постморталних промена (4). Форензичка процена вирусних и бактеријских болести заједничких за више животињских врста: беснило, слинавка и шап, леукоза, антракс, бруцелоза, лептоспироза, паратуберкулоза, пастерелоза, салмонелоза, туберкулоза, тетанус, малигни едем, (2). Форензичка процена заједничких паразитоза: бабезиозе, кокцидиозе, метилжавост, хидатидоза, аскаридиозе, шуга (2). Форензичка процена болести и мана коња: ИАК, ринопнеумонитис, инфлуенца, вирусни побачај кобила, ждребећак, малеус, петехијална грозница, гастрофилоза, хронично опструктивно обољење плућа, колике (2); Форензичка процена болести и мана говеда: богиње, малигна катарална грозница, IBR/IPV, BSE, шуштавац, актиномикоза, цистицеркоза, кетоза, трауматски ретикуло-перитонитис, маститиси, мане вимена; Форензичка процена болести и мана свиња: класична куга свиња, ЗУС, ТГЕ, инфлуенца, PRRS, црвени ветар, атрофични ринитис, дизентерија, цистицеркоза, трихинелоза; Форензичка процена болести и мана оваца и коза: артритис и енцефалитис, заразни побачај оваца, богиње оваца и богиње коза, болест плавог језика, заразна шепавост, ценуроза			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Обрада казуса из судске праксе Катедре по областима; форензичка обдукција у циљу постављања дијагнозе и процене трајања обољења (30).			
Литература				
1	Алексић З, Ђукић Бранислава: Судска ветеринарска медицина, општи део, ФВМ, Београд, 1999. Ђукић Бранислава, Алексић З.: Судска ветеринарска медицина, специјални део, ФВМ, Београд, 2001.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
2	2	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације), приказ и обрада казуса из судске праксе			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		15	писмени испит	45
практична настава		10	усмени испит	20
колоквијуми		10		
семинари		-		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Етика и комуникологија у ветеринарској медицини		
Наставник (за предавања)		Владимир Нешић; Војислав Илић		
Наставник/сарадник (за вежбе)				
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Стицање потребних знања која студентима омогућавају да науче како да савесно и етички испуњавају морална начела у вршењу своје стручне делатности, као и стицање знања из теорије комуникације и усавршавање свих видова комуникационе технике у ветеринарској медицини.			
Исход предмета	Након одслушаног предмета студенти поседују знање о Етичком кодексу ветеринара, оспособљени су да у оквиру своје професије савесно и етички испуњавају морална начела у вршењу професионалне делатности, у пракси могу, како самостално, тако и у сарадњи са другим колегама, да успешно превазиђу савремене етичке и комуникационе изазове, и упознати су са најчешћим етичким и комуникационим проблемима у савременој ветеринарској медицини.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Основне етичке категорије и појмови. Главни правци мишљења о етици (1); Значај ветеринарске етике (1); Ветеринарска етика и право(1); Етички аспекти еутаназije животиња (1); Улога ветеринара са етичког аспекта у спречавању злостављања животиња (1); Етика и фармске животиње (1); Етика и допинг (1); Дефиниција комуникације. Начини преношења информације и комуникационои канали (1); Карактеристике комуникационих компоненти. Активно слушање (1); Невербална комуникација (1); Место комуникационих вештина у свакодневној пракси (РВКП) (1); Употреба телефона. Рецепционери (1); Дефиниција маркетинга. Маркетинг ветеринарске праксе (1); Продаја неветеринарске робе. Маркетиншке стратегије (1); Ми и медији. Конкретни маркетиншки проблеми и решења(1);			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)				
Литература				
1	Ђукић Бранислава: Ветеринарско медицинска етика, Вуканс, Београд, 1996.			
2	Карел Турза: Медицина и друштво – Увод у медицинску етику, »Libri medicorum«, Медицински факултет Универзитета у Београду, Београд 2007.			
3	Bernard Rollin: An introduction to veterinary medical ethics, Blackwell publishing, 2006.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
1	-	--	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем уз примену power point презентације, ангажовање гостујућих предавача			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	40	писмени испит		40
практична настава		усмени испит		
колоквијуми	20			
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Економика ветеринарства		
Наставник (за предавања)		Проф. др Милан Тешић, доц. др Нада Тајдић, проф. др Драго Недић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Нада Тајдић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни	
Услов	Положени испити из Инфективних болести I и II, Болести свиња и Болести живине.			
Циљ предмета	Стицање потребног знања из области економике помоћи ће студентима да уоче међузависност између ветеринарства и сточарства и да разумеју основне принципе код избора алтернативних програма у решавању проблема здравља животиња.			
Исход предмета	Студент треба да зна који је значај сточарства за привреду земље и повезаност сточарске производње и ветеринарске службе, да разуме механизме тржишног дејства и утицај епидемиолошког стања на законе понуде и тражње, да зна шта су трошкови производње и како се утврђују, да зна које врсте економских штета постоје и да уме да их квантификује, да уме да примени одређене економетријске методе у оцени економске оправданости примене ветеринарских услуга и код евалуацију програма контроле здравља животиња.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод, општи појам и значај проучавања предмета за ветеринарство (1). Место и улога ветеринарства у развоју сточарства,организација ветеринарске службе у Србији и земљама ЕУ (1). Биолошке и економске особености сточарске производње, карактеристике сточарства Србије и земаља ЕУ (2). Основи заједничке аграрне политике ЕУ- ЗАП, транзиција пољопривреде земаља централно источне Европе и Балкана (2). Светска трговинска организација - СТО у светлу развоја пољопривреде и слободне трговине (2). Тржиште, општи појам, закон понуде и тражње, промена тржишне равнотеже анималних пароизвода услед неповољног утицаја епидемиолошког стања у земљи (2).Фактори производње и њихове карактеристике (2). Производна функција и њен значај, оцена инпут-аутпут односа (2).Теорија трошкова, врста и класификација трошкова, калкулације и елементи калкулација ветеринарских услуга (4). Основни економски принципи производње (2). Економика ветеринарско-санитарних мера и економске штете које настају услед појаве болести и стерилитета (2). Планирање програма контроле здравља животиња на нивоу стада и доношење одлука у условима извесности, ризика и у несигурним условима (3).Економска евалуација програма контроле здравља на националном нивоу – анализа користи и трошкова, сензитивна анализа (3). Менаџмент и маркетинг у ветеринарској пракси – концепт маркетинг микса, маркетинг ветеринарске праксе, елементи и начин тржишног комуницирања (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Утврђивање броја условних грла (2). Планирање у репродукцији стада (4). Утврђивање оптималног рока искоришћавања приплодних грла (2). Утврђивање висине економских штета у сточарству (2). Утврђивање границе рентабилности у говедарству и у свињарству (4). Економски принципи производње (4). Трошкови производње и услуга, и утврђивање цене коштања производа и услуга (4). Планирање програма мера контроле здравља животиња на националном нивоу (4). Одлучивања у избору алтернативних акција контроле здравља животиња на нивоу стада (4).			
Литература				
1	Тешић М.:Економика и организација сточарске производње и здравствене заштите, ФВМ, Београд, 1995.			
2	Тешић М., Недић Д., Тајдић Нада: Економика ветеринарства, ФВМ, Београд, 2013.			
3	Крстић Б.:Организација и економика сточарске производње, Пољопривредни факултет, Земун, 2001.			
4	A.A. Dijkhuizen and R.S. Morris : Animal Health Economics – principles and applications,University of Sydney, Sydney ,1997.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавањ а	Веж бе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелне технике, а практична настава решавања рачунских задатака изводи се у статистичкој лабораторији			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		20
практична настава	20	усмени испит		30
колоквијуми	20			
семинари	-	-		-

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Законски прописи у ветеринарској медицини		
Наставник (за предавања)		проф. др Зоран Алексић, доц. др Владимир Нешић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		ас. др Јелена Алексић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		2	Статус предмета (обавезни/изборни)	обавезни
Услов	Инфективне болести животиња, Хигијена и технологија млека, Хигијена и технологија меса			
Циљ предмета	Упознавање са садржајем прописа општег значаја и прописа из области ветеринарства који су у непосредној вези са свакодневним стручним активностима у области праксе и послова органа државне управе			
Исход предмета	Студент треба да зна своја права, обавезе и дужности које проистичу из ветеринарске легислативе, да разуме организацију ветеринарске службе и схвати своје место у улози обављања послова из области јавног ветеринарског здравства, да уме да користи прописе у конкретним ситуацијама			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод у законодавство, значај ветеринарских прописа, историјски развој ветеринарског законодавства и ветеринарске службе у Србији (1). Појам и врсте нормативних аката, поступак доношења закона, државно и економско уређење РС (2). Организација ветеринарске службе (1). Закон о државној управи, Закон о јавним службама (1). Организација и рад органа управе за послове ветеринарства; Управни поступак: појам, значај познавања, начела (2). Закон о ветеринарству (4). Правилници (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Прати теоријску наставу – обухвата интерактивно учење у малим групама и обраду појединих законских прописа на примерима из праксе (15)			
Литература				
1	Одговарајућа службена гласила (Службени гласник РС, Службени лист СФРЈ, Службени лист СРЈ			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације), вежбе на примерима из праксе			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	15	писмени испит		45
практична настава	10	усмени испит		20
колоквијуми	10			
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Контрола намирница анималног порекла		
Наставник (за предавања)		Проф. др Милан Ж. Балтић, проф. др Неђељко Карабасил		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Милан Ж. Балтић, проф. др Неђељко Карабасил, асис. Никола Чобановић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни	
Услов				
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима квалитета и контроле намирница анималног порекла, примена сензорне анализе у контроли квалитета и савладавање неопходних вештина за самосталну оцену квалитета намирница.			
Исход предмета	Студент треба да зна који су то основни чиниоци који утичу на квалитет намирница, разуме њихову међусобну зависност и зна чиниоце који доприносе објективизацији сензорне анализе намирница; уме да утврди принос меса и категоризацију код стоке за клање и зна да користи методе сензорне оцене намирница.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	I - Просторије за сензорну анализу, припрема оцењивача за обављање сензорне анализе (1). Припрема узорака за сензорну анализу (1). Тестови за избор, обуку и тренинг лица који обављају сензорну анализу (1). Тестови разлика (1). Тестови у којима се користе скале и категорије (1). Дескриптивна анализа и квантитативна дескриптивна анализа (1). II - Квалитет живе стоке (1). Класирање стоке за клање (1). Категоризација меса стоке за клање (1). Стандарди квалитета и нутритивна вредност намирница (1). Потрошња намирница анималног порекла (1). Одговорност за квалитет намирница (1). Квалитет са становишта потрошача (1). Значај намирница анималног порекла у исхрани људи (1). Квалитет производа од меса (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	I - Тестови за избор, обуку и тренинг оцењивача (4). Примена тестова разлике (2). Примена ранг теста (2). Примена дескриптивне анализе и квантитативне дескриптивне анализе (2). II - Класирање говеђег меса (2). Испитивање меснатости свиња (2). Категоризација меса стоке за клање (8). Сензорна оцена производа од меса (2). Сензорна оцена производа од млека (2). Израчунавање енергетске вредности намирница (2). Контрола промета намирница (2).			
Литература				
1	Балтић Ж.М, Карабасил Н. Контрола намирница анималног порекла, Факултет ветеринарске медицине, 2011.			
2	Балтић ЖМ: Контрола намирница, Институт за хигијену и технологију меса, Београд, 1992			
3	Радовановић Р, Попов-Рађић Јованка: Сензорна анализа прехранбених производа, Пољопривредни факултет, Београд, 2001.			
4	Синовец Снежана, Балтић ЖМ: Међународни и национални прописи о квалитету намирница, ФВМ, Београд, 2002.			
5	Anon: Ora Laboratory Manual, Sensory Analysis, FDA Office Regulatory Affairs, SAD, 2004			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем уз примену аудио- визуелних метода, практичне вежбе у лабораторији (провера способности чула, оцена намирница) и кланицама (принос меса и категоризација).			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	20
практична настава		15	усмени испит	35
колоквијуми		10		
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Мобилна клиника		
Наставник (за предавања)				
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Петар Милосављевић, Проф. др . Мирослав Валчић, Проф. др. Соња Радојичић, Проф. др. Санда Димитријевић, Доц. др. Тамара Илић, Доц. др. Иван Вујанац, Доц. др. Благоје Димитријевић, Проф. др. Милош Павловић, асс. Милан Малетић, асс. Милоје Ђурић,		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан	
Услов	Испуњене предиспитне обавезе из десетог семестра			
Циљ предмета	Упознавање са практичним аспектима клиничке патологије и терапије великих животиња и стицање практичног искуства за непосредно укључивање у клиничку праксу и самостално решавање најчешћих проблема из свакодневне праксе			
Исход предмета	Студенти стичу непосредна искуства у раду на великим животињама из области хирургије, репродукције, интернистичких, инфективних и паразитарних оболења			
Садржај предмета				
Теоријска настава				
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Студенти се срећу са клиничким случајевима који су у том тренутку на терену и оспособљавају се да могу дати општу и локалну анестезију, фиксирати или оборити животињу, научити технику вештачког осемењавања крва и крмача, мануелни и ултразвучни преглед на гравидитет, лечење различитих облика стерилитета, акуширање код порођаја, решавање ретенције секундина и пролапсуса утеруса и постављање Бинеровог шавва. Од хируршких интервенција, кастрације пастува, нерастова и преживара, оваријектомије крмача, царски рез, руминотомиија и абомазопексија, третман умбиликалне и скроталне херније, хематома и абсцеса, обезрожавање, корекција зубала и обрада папака.			
Литература				
1	Acropodium bovis, клиника, патологија и терапија, Тадић М., Милосављевић П., Дечје новине, 1991.			
2	Techniques in Large Animal Surgery, 3 rd ed., Hendrickson A.D., Blackwell Publishing, 2007.			
3	Инфективне болести животиња, Соња Радојичић, Валчић М., Босилка Ђуричић, Научна КМД, Београд, 2011.			
4	Дијагностика гравидитета домаћих животиња, Павловић В., Павловић М., Научно друштво Србије, Научно друштво за примену УЗ у медицини, биологији и ветерини Србије и НИВ Нови Сад, 2000.			
5	Клиничка паразитологија, Санда Димитријевић, Тамара Илић, Интерпринт, Београд, 2011.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
-	90	-	-	-
Методе извођења наставе	Наставник објасни и демонстрира одређени захват, поступак или процедуру а потом под његовим надзором студенти самостално обављају практичан клинички рад на великим животињама			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		30	писмени испит	-
практична настава		40	усмени испит	30
колоквијуми		-		
семинари		-		

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Енглески језик		
Наставник (за предавања)		Др Урош Томић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		-		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		4	Статус предмета (обавезни/изборни)	
		изборни		
Услов	Уписан први семестар			
Циљ предмета	Стицање знања која омогућавају самостално коришћење стручне литературе и усмену и писмену комуникацију.			
Исход предмета	Студент треба да зна основне језичке структуре и лексички фонд у свакодневном говору, да уме да користи стручну литературу, да преведе стручне текстове са енглеског језика на српски и обрнуто, да уме да напише и преведе пословна писма са енглеског на српски и обрнуто и да може усмено и писмено да комуницира.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Ортографија и фонетика (5). Граматика (plural of nouns, present simple tense, past simple tense, article, irregular verbs, few, a few, can, present perfect tense, possessive case, comparison of adjectives, future tense, prepositions, question tags, past perfect tense, some, any, the imperative, pronouns, singular/plural, since, for, time clauses, possessive pronouns & adjectives, adverb order, indirect speech, if clauses, the gerund, the conditional, relative sentence, the passive voice (10). Лексикологија (reading, reading comprehension, translation, vocabulary), English in use (10). Пословна писма, коришћење стручне литературе и Интернета (5)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Читање текстова везаних за научне области које се изучавају на Факултету, превођење са енглеског на српски и обратно, вежбе комуникације (30)			
Литература				
1	Бјелица Невенка: Енглески за студенте ветеринарске медицине, Ветеринарски факултет, Београд, 1996.			
2	Бјелица Невенка: Ветеринарски речник, Наука, Београд, 2002.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Предавања и практичне вежбе, коришћењем шема, слајдова и стручних текстова на енглеском језику.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		15	писмени испит	40
практична настава		5	усмени испит	30
колоквијуми		-		
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Француски језик		
Наставник (за предавања)		Јелена Милошевић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Јелена Милошевић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		/		
Број ЕСПБ		4,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни
Услов	Уписан први семестар			
Циљ предмета	Оспособљавање студената за споразумевање на француском језику у говору и писању са људима из франкофоних земаља, овладавање стручним терминима и унапређивање технике информативног читања.			
Исход предмета	Студент треба да уме да користи основне језичке структуре и лексички фонд у свакодневном говору. Треба да зна ортографска правила и да уме да се коректно писмено изражава. Студент треба да уме да се користи речником и приручницима, да разуме сложеније језичке структуре приликом читања стручних текстова (да уме да парафразира и интерпретира прочитани текст).			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Вокални и консонантски систем француског језика, везивање и интонација (2), род и број именица (2), одређени, неодређени, сажети и деони члан (2), присвојни, показни и неодређени придеви (3), личне заменице (ненаглашене, наглашене, у функцији директног и индиректног објекта), повратне, показне, неодређене и односне заменице (6), род и број, компаратив и суперлатив описних придева (2), основни и редни бројеви (1), презент, футур и имперфекат правилних, одређених неправилних, помоћних, повратних и униперсоналних глагола (6), афирмативна и негативна форма императива (2), основни прилози за време, место и количину, све врсте негације и постављања питања (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Информативно (брзо) читање текстова везаних за научне области које се изучавају на Факултету, тражење одређене (задате) информације у тексту, уочавање основних и потпорних информација, беспреводно читање текста: наслућивање и предвиђање значења речи, синтагме и реченице, састављање плана излагања садржаја прочитаног текста; детаљно и сажето излагање садржаја текста; прегруписање информација текста, преформулација, алтернативни начин исказивања одређеног значења. На часовима вежби, граматика се обрађује на примерима у краћим текстовима. Обрађиване комуникативне функције: основне формуле при сусрету и поздрављању (2), тражење и давање личних информација (2), захваљивање (1), изражавање: жеље, комплимената, жаљења, слагања и неслагања, оклевања, допадања, потребе, интересовања, сугестије, супротстављања, страха, изненађења, забране, воље, сумње, итд (14), позивање на састанак или пријем, прихватање и одбијање (2), молити некога за састанак, пажњу, објашњење, мишљење, стрпљење (2), описивање ситуација и догађаја (7) .			
Литература				
1	Брадић О, François Mangelot: Француски за медицински, стоматолошки, фармацеутски, ветеринарски и дефектолошки факултет, Научна књига, Београд, 1992.			
2	Mourlhon-Dallies F, Tolas J: Santé – médecine.com, CLE International, 2004.			
3	Miquel C: Vocabulaire progressif du français (niveau débutant) CLE International, 2010.			
4	Miquel C: Communication progressive du français, CLE International, 2004.			
5	Veltcheff: Préparation à l'examen du DELF B1, Hachette, 2008.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	30	/	/	/
Методе извођења наставе	Вербално-текстуелне, хеуристичке и илустративно-демонстративне методе			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		30	писмени испит	30
практична настава			усмени испит	20
колоквијуми		20		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Руски језик		
Наставник (за предавања)		Проф. Бошко Бошковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		-		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	4	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни	
Услов	Уписан први семестар			
Циљ предмета	Стицање знања који омогућавају самостално коришћење стручне литературе и усмену и писмену комуникацију.			
Исход предмета	Од студента се очекује да зна да користи стручну литературу (скраћенице), уме да преведе стручне текстове са руског језика на српски, и обрнуто, да напише и преведе пословна писма са руског језика на српски и обрнуто и да може усмено и писмено да комуницира.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Фонетика: ортоепија и ортографија. Акценат, редукција, транскрипција, интонација (3). Морфологија: именице, категорија рода, броја и падежа, заменице (појам), глаголи, придеви, промена (тврда и мека). Слагање придева са именицама: поређење придева, глаголски придеви (појам), глаголски прилози (појам), бројеви, промена, употреба (20). Синтакса: независно и зависно сложене реченице (3). Пословна писма (4).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Лексика: превођење са руског језика на српски и обрнуто, обогаћивање лексичког фонда (20). Ортоепија и ортографија, акценат, редукција, транскрипција, интонација (5). Глаголи кретања са префиксима (5).			
Литература				
1	Грубетић Вера, Несторов Љубица, Бошковић Б: Руски за медицинаре, стоматологе, ветеринаре, фармацеуте и дефектологе, Научна књига, Београд 1997.			
2	Бошковић Б: Избор руских ветеринарских текстова, Графопан, Београд, 2002.			
3	Ветеринарски гласник (резимеи на руском), Београд			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
30	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Граматичко-преводна метода, обрада струлног текста (читање и превод) и тумачење лексичке грађе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	30	писмени испит		20
практична настава	-	усмени испит		20
колоквијуми	30			
семинари	-			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Експериментална хемија		
Наставник (за предавања)		Сунчица Борозан, ред.проф., Ирис Ђорђевић, доцент, Милена Крстић, доцент		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Сунчица Борозан, Милена Крстић, Ирис Ђорђевић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3	Статус предмета (обавезни/изборни)	ИЗБОРНИ	
Услов	Уписан први семестар			
Циљ предмета	Изучавање основних практичних принципа базне хемије, хемијске реактивности неорганских и малих органских молекула кроз виртуелне експерименте. Кроз симулиране експерименте у виртуелној лабораторији студент има могућност да сам истражује реактивност различитих супстанци, прати, уочава и on line записује промене. Рад у виртуелној лабораторији не захтева никакво специфично предзнање из хемије а омогућава студенту да кроз интерактивни квиз планира експеримент у реалној лабораторији.			
Исход предмета	Студент треба да разуме низ основних принципа и метода на којима различити хемијски и биохемијски процеси почивају, који могу бити драгоцене помоћ у даљем учењу хемије, биохемије, физиологије, токсикологије, фармакологије.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Уводне напомене потребне за рад у виртуелној лабораторији (2). Медицински важни елементи (1). Структура и примена неорганских једињења у ветеринарској медицини (3). Органометална једињења у живим системима (3). Механизми дејства токсичних агенаса у живим системима (3) Значај слободних радикала у ветеринарској медицини (3)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Уводне напомене, дискусија добијених резултата у виртуелној лабораторији и извођење реалног експеримента. Виртуелни експеримент са неорганским агенсима (3) Угљеник у акцији (3) Основна истраживања у хемији (3) Биолошки значај различитих хемијских супстанци (4) Хемијске особине, значај и улога неких неорганских јона у организму (4) Структура координативно ковалентне везе комплексних једињења која се користе у ветеринарској медицини (4) као и синтеза неких комплексних једињења у виртуелној лабораторији (4) Токсични елементи и једињења у животној средини (2) Одређивање активности појединих ензима антиоксидативне одбране (3) Семинарски радови ако буду предвиђени за поједине области.			
Литература				
1	PubChem, Entrez, 3D анимације осталих база, научни и стручни часописи у библиотеци Факултета ветеринарске медицине, библиотеци Катедре за општеобразовне предмете- хемија, научне и стручне монографије			
2	Монографија, Значај слободних радикала у ветеринарској медицини, Јелка Стевановић и Сунчица Борозан (уредници), Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, Научна КМД, Београд, 2012			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
1 (15)	2 (30)	-	-	-
Методе извођења наставе	Уводне напомене потребне за рад у виртуелној лабораторији, дискусија резултата добијених у виртуелној лабораторији и извођење реалног експеримента користећи постојеће анимације и интерактивни квиз. На крају курса сваки студент добија задатак базиран на стеченом знању у виртуелној лабораторији који треба самостално да реши.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	/	писмени испит		50
практична настава	40	усмени испит		/
колоквијуми	/			
семинари	10			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Увод у ветеринарску клиничку праксу		
Наставник (за предавања)		Проф. др Војислав Илић, проф. др Вања Крстић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Др Милан Јовановић, мр Владимир Магаш, мр Иван Вујанац		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов	Нема услова			
Циљ предмета	Упознавање са перспективом и специфичностима ветеринарске клиничке праксе и могућностима ефикаснијег припремања за рад у клиничкој пракси кроз избор дговарајућих програма у току студирања.			
Исход предмета	Студент треба да упозна поједине облике ветеринарске делатности, пре свега из области ветеринарске клиничке праксе, разуме значај адекватног образовања за квалитетно обављање ветеринарске праксе и научи (уме) да приђе и фиксира животињу, отвори картон и помогне ветеринару током клиничког прегледа и извођења одређених процедура.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Дефиниција ветеринарске професије и облици делатности ветеринара (1). Специфичности ветеринарске клиничке праксе у урбаним и руралним срединама, клиничка пракса малих животиња, коња и фармских животиња, мешовита пракса (4). Студијски програми: интегрисане основне и дипломске академске студије, пецијалистичке академске студије, докторске студије, континуирана едукација (1). Ветеринарске организација: државна управа, комора, инспекцијске службе, дијагностички институти и лабораторије, ветеринарске болнице, клинике, станице и амбуланте (1). Принципи професионалног понашања ветеринара у клиничкој пракси: поштовање законских прописа, стручних и етичких норми, однос према власнику животиње и пацијенту, поштовање добробити животиње (3). Организација и управљање ветеринарском клиничком праксом (2). Перспективе ветеринарске клиничке праксе (2). Специфичности ветеринарске клиничке праксе у фармским условима држања говеда, оваца, свиња и живине (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Вежбе у ветеринарским амбулантама на Факултету и ванфакулетским наставним базама и помагање ветеринарима у прихвату животиња, узимању анамнезе, држању и фиксирању, прегледу, евиденцији, затим у нези и исхрани болесних животиња. Студенти могу да изаберу ветеринарску амбуланту са списка понуђених амбуланти, у којој ће провести по 2 сата недељно (3).			
Литература				
1	Илић В: Ауторизована предавања, ФВМ, Београд, 2008.			
2	Закон о ветеринарству, Статут и етички кодекс ВКС, правилници који дефинишу ветеринарску делатност			
3	Материјал доступан на интернету.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава уз коришћење PowerPoint презентација, слика и филмова, практична дежурства у ветеринарским амбулантама и увођење у рад са пацијентима, од прихвата животиња, узимања анамнезе, држања и фиксирања, до интензивне неге и исхране болесних животиња.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		15	писмени испит	
практична настава		30	усмени испит	30
колоквијуми		10		
семинари		15		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Заштита животиња		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Психосоцијални аспекти држања животиња		
Наставник (за предавања)		Проф. др Маријана Вучинић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Дипл. вет. Катарина Радисављевић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		3,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	
Услов		Изборни		
Нема				
Циљ предмета	Упознавање са теоријским и практичним аспектима психосоцијалних фактора односа човека и животиња и стицање сазнања о утицају животиња на физички и психички статус човека			
Исход предмета	Студент треба да разуме програмски наведене психосоцијалне аспекте држања животиња и да уме та сазнања да примени у својој ветеринарској пракси.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Ставови и однос човека према природи и животињама – Натуралистички, еколошки, хуманистички, морални, научни, утилитаристички, доминионистички, негативистички и естетички ставови. Симболички значај животиња. Зоофобије – страхови од животиња (3). Чиниоци који утичу на однос човека према животињама (2). Начини искоришћавања животиња (1). Начини исхране човека – омнивори, вегетаријанци, вегани и начини искоришћавања животиња за производњу намирница и природних материјала и влакана (2). Улога човека у заштити животиња (1). Анимотерапија (1). Зоотерапија (1). Начини на које животиње наносе штете човеку (1). Злостављање животиња (1). Улога ветеринара у вези човек-животиње и професионалне болести и повреде ветеринара (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Израда упитника и анкета за испитивање односа и ставова човека према животињама (3), анкетирање (4), анализа и представљање резултата анкета (4), анализа утицаја моралних/етичких чинилаца, убеђења, веровања, заблуда и религије на однос човека према животињама (3), анализа утицаја традиције, културе, притиска јавности, захтева невладиних организација, покрета за заштиту животиња и економских чинилаца на однос човека према животињама (3), анализа утицаја васпитања, образовања, информисаности, науке и политике на однос човека према животињама (3), анализа утицаја емоција, емпатије, љубави, искустава и вештина на однос човека према животињама (2), анализа утицаја моде, имиџа, конкуренције и одрживости на однос човека према животињама (2), анализа утицаја еколошких чинилаца на однос човека према животињама (2), анализа утицаја захтева безбедности и сигурности, квалитета намирница и очувања јавног здравља на однос човека према животињама (2) и анализа утицаја чинилаца који утичу на однос ветеринара према животињама (2).			
Литература				
1	Grandgeorge M, Hausberger M. Human-animal relationships: from daily life to animal-assisted therapies. Ann Ist Super Sanità 2011, 47, 4: 397-408.			
2	Samfira M, Petroman I. Therapeutic Value of the Human Being-Animal Relationship. Animal Science and Biotechnologies, 2011, 44, 2, 512-515.			
3	Alves RRN, Rosa IL. Why study the use of animal products in traditional medicines? Journal of Ethnobiology and Ethnomedicine 2005, 1:5.			
4	Batt S. Human attitudes towards animals in relation to species similarity to humans: a multivariate approach. Bioscience Horizons 2009, 2, 2, 180-190.			
5	Reinisch AI. The human-animal bond: A benefit or a threat to the integrity of the veterinary profession? Canadian Veterinary Journal 2009, 50, 7, 713-718.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем уз примену аудиовизуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), семинарске вежбе, дискусионе групе, специфичне радионице. У			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		15	писмени испит	
практична настава		15	усмени испит	70
колоквијуми		-		
семинари		-		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Физичке основе дијагностичких и терапијских метода		
Наставник (за предавања)		доцент др Јелена Ајтић		
Наставник/сарадник (за вежбе)				
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		3,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни
Услов	уписан први семестар			
Циљ предмета	Стицање основних практичних и оперативних знања о физичким основама и принципима мерења као и о функционисању биомедицинске инструментације; овладавање основама физичких метода које се користе у ветеринарској дијагностици и терапији, биомедицинским истраживањима и пракси.			
Исход предмета	Студент треба да разуме физичке и техничке принципе мерних техника и инструментације која се користи у ветеринарској дијагностици, терапији и биомедицинским истраживањима.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Контрола животне средине (2). Ултразвучна дијагностика и терапија (2). Оптичка дијагностика и терапија (1). Ласерска дијагностика и терапија (1). Микроскопске методе у биомедицини (1). Рендгенска дијагностика и терапија (2). Примена јонизујућег зрачења у биомедицини (2). Нејонизујућа зрачења и дејство на биолошке системе (1). Електродне технике у биомедицини (1). Електродијагностика и електротерапија (1). Термодијагностика и термотерапија (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Методе и инструментација у контроли животне средине (2). Ехо и Доплер технике (2). Електродне и микроелектродне технике: ЕКГ, ЕЕГ и ЕМГ (2). Термотерапија и термодијагностика (2). Електротерапија и електродијагностика (2). Микроскопија (2). Ласерско зрачење (2). Х-зрачење (2). Примена ултраљубичастог и инфрацрвеног зрачења у биомедицини и контроли животне средине (4). Детектори јонизујућег и нејонизујућег зрачења (2). Дозиметрија јонизујућег зрачења (2). Обилазак клиника и лабораторија и упознавање са савременим апаратима који се користе у дијагностици и терапији (6).			
Литература				
1	Ј. Ајтић и Д. Поповић, <i>Физичке основе дијагностичких и терапијских метода</i> . Ветеринарска комора Србије, Београд, 2013.			
2	Д. Поповић и Ј. Ајтић, <i>Биофизика</i> . Ветеринарска комора Србије, Београд, 2009.			
3	Ј. Ајтић и Д. Поповић, <i>Збирка задатака из биофизике</i> . Ветеринарска комора Србије, Београд, 2010.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава се изводи уз примену аудиовизуелних презентација. Практична настава се изводи кроз самостални рад, демонстрације, посете лабораторијама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	15	писмени испит		55
практична настава	30	усмени испит		-
колоквијуми	-			
семинари	-			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Увод у ветеринарску лабораторијску праксу		
Наставник (за предавања)		Проф. др Сања Алексић-Ковачевић, Доц. др Дарко Маринковић, Доц. др Владимир Кукољ, Проф. др Милица Ковачевић-Филиповић, Проф. др Милан Јовановић, Проф. др Зоран Кулишић, Доц. др Душан Мишић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асистенти: Дипл. вет. Слађан Нешић и Мр Ивана Вучичевић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Да упозна студенте са принципима лабораторијске дијагностике и значајем појединих метода у дијагностици одређених обољења домаћих животиња.			
Исход предмета	Студент треба да разуме основне принципе изведених дијагностичких поступака у лабораторијској пракси. Такође треба да зна могућности примене појединих лабораториских техника у циљу праћења здравственог стања животиња. Студент треба да стекне вештину пријема и процесовања узорка за даљи лабораторијски преглед.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	15 часова: Пријем и припрема узорака за лабораторијски преглед, принципи хистохемијских и имунохистохемијских метода, процесовање ткива за хистолошка и имунохистохемијска испитивања (4). Могућности и значај цитолошке дијагностике у ветеринарској пракси (1). Принципи дијагностике спонгиформних енцефалопатија говеда и оваца (2). Значај и принципи основних метода у клиничкој патологији (3). Основни принципи микробиолошке дијагностике у ветеринарској пракси (3). Основни принципи паразитолошке дијагностике у ветеринарској пракси (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	30 часова: Пријем узорака за хистолошка и имунохистохемијска испитивања (2). Процесовање, сечење и бојење ткива (4). Имунохистохемија (4). Цитологија (2). Методе уТСЕ лабораторији (4). Биохемијске и хематолошке анализе (6). Практични и општи принципи рада у микробиолошкој лабораторији (4). Практични и општи принципи рада у паразитолошкој лабораторији (4).			
Литература				
1	Комплетан материјал (Word i Power Point) са предавања и вежби, слободно је доступан у електронској форми на сајту Факултета ветеринарске медицине у Београду, на званичној презентацији Катедре за патолошку морфологију / Студенти / Увод у ветеринарску лабораторијску праксу.			
2	Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals, OIE, 2008.			
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
1	2	-	Пр. ИИИ 46002 (8 месеци)	Остали предмети (2)
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (Power Point презентације, филмови), демонстрације и практично извођење наставе у лабораторијама Факултета.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		60
практична настава	30	усмени испит		-
колоквијуми	-			
семинари	-			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Узгој и нега дивљих и егзотичних животиња		
Наставник (за предавања)		Проф. др Нинослав Ђелић, Доц. др Јевросима Стевановић, Проф. др Зоран Станимировић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асистент Предраг Симеуновић, ДВМ		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Предмет има за циљ да студентима пружи знања о узгоју и нези дивљих и егзотичних животиња, о значају и начинима конзервације угрожених врста животиња; да објасни значај узгоја и неге ловне дивљачи и постојања ловних структура; да упозна студенте са планирањем газдовања ловиштем, проблематиком опстанка дивљачи у савременом добу и специфичностима диверзитета ловне дивљачи.			
Исход предмета	Студент треба да зна основна правила узгоја и неге дивљих и егзотичних животиња у заточеништву и значај постојања зоо вртова. Студент треба да разуме начине обезбеђивања услова за живот дивљим и егзотичним животињама у складу са њиховим биолошким потребама. Студент треба да уме правилно да поступа са дивљим и егзотичним животињама, да осмисли за њих смештајни простор и обезбеди листу исхране, и да својим знањем и саветима допринесе подизању свести посетилаца и запослених у зоо вртovima о потреби заштите здравља и добробити дивљих и егзотичних животиња. Студент треба да савлада принципе неге и узгоја ловне дивљачи, разуме еколошке специфичности гајених и слободних врста ловне дивљачи, уме да примени стечена знања у планирању газдовања ловиштем и својим знањем и саветима допринесе подизању свести ловаца о потреби заштите здравља и добробити ловне дивљачи.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Значај зоо вртова: конзервација угрожених врста животиња, истраживање, едукација, рехабилитација (1) Обезбеђивање смештајних услова и исхране за животиње у зоо врту у складу са њиховим биолошким потребама и природним стаништем. Обезбеђивање услова за нормално понашање животиња у зоо врту - бихевиорално обогаћивање смештајног простора (2). Упознавање са могућностима и начинима репродукције животиња у зоолошком врту, значај сарадње са другим вртovima у размени животиња, проблематика одгоја и неге одбијене младунчади. Поступање, обуздавање, премештање и транспорт живих животиња (2). Улога ветеринара и здравствена заштита животиња у зоо врту. Степен угрожености врста на „Црвеној листи“ - IUCN статус и степен заштите - CITES статус врста (2). Значај ловства за биодиверзитет кроз историју до данас. Врсте, карактеристике и значај наших ловишта – однос ловаца и дивљачи (2). Биолошке специфичности, морфологија и таксономија ловне дивљачи. Познавање ареала дивљих врста и међусобни односи у њима. Дивље врсте као штеточине и вектори заразних болести (2). Савремени трендови газдовања у отвореним и ограђеним ловиштима. Хабитус, ситус и потребе дивљачи држаних у ограђеном простору. Могућност експерименталне производње и реинтродукције дивљачи (2). Проблематика моралног и економског односа између људи и дивљачи. Прва помоћ код повреда у лову (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Овладавање поступцима правилног узгоја и неге егзотичних сисара у заточеништву (4). Овладавање поступцима правилног узгоја и неге егзотичних птица у заточеништву (3). Овладавање поступцима правилног узгоја и неге егзотичних гмизаваца у заточеништву (2). Истицање добрих и лоших примера смештаја и неге животиња у зоо врту. Практични примери значаја различитих облика обогаћивања смештајног простора. Начини хватања и безбедног манипулисања животињама (2). Сигурност и безбедност у зоо врту. Процена и начини обезбеђивања сигурности и безбедности животиња, радника и посетилаца у зоо вртovima (2). Обележавање/идентификација животиња, базе података и попис животиња у зоо врту са назнаком IUCN и CITES статуса (2). Упознавање са ареалом и интеракцијама дивљачи. Фенотипске особине и комуникација ловне дивљачи. Обележавање животиња и феномен миграције (2). Узгој фазанске дивљачи. Учење кроз праксу у фазанерији. (4). Упознавање са организацијом и инфраструктуром ловишта. Учење кроз праксу у ловиштима, планирање и организација газдовања ловиштем. Бонитирање и капацитет ловишта (3). Оцењивање трофеја - рогови и роговље, кљове, лобање и крзна дивљачи, према формулама CIC-a, упоређивање и анализа (3). Значај уношења живе дивљачи у ловишта. Упознавање са техникама праћења, посматрања и бројања дивљачи - трагови дивљачи. Начини хватања и безбедног манипулисања ловном дивљачи. Ловна логистика, безбедно руковање оружјем, различити начини изловљавања дивљачи (3).			
Литература				
1	Стевановић Ј, Станимировић З: Узгој и нега животиња у зоо вртovima, ауторизована скрипта, 2011.			
2	Станимировић З, Ђелић Н: Практикум из зоологије. Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Београд, 2006.			
3	Hosey G, Melfi V, Pankhursts S: Zoo Animals: Behaviour, Management, and Welfare, Oxford University Press Inc., New York, 2010.			
4	Ристић З: Ловство, Астон, Крагујевац, 2008.			
5	Станковић и сар.: Велика илустрована енциклопедија ловства, I и II књига, Грађевинска књига Београд, Дневник Нови Сад, 1991.			
6	Поповић Н, Илић В: Биолошке карактеристике и болести дивљачи кунића и крзнашица. Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Београд, 2007.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови). Практично извођење наставе у постојећим зоо вртovima у Србији (Бео Зоо Врт, Зоо Палић) у виду блок наставе, праксе и дежурства у зоо врту и у виду креативних радионица, опционо и кроз посете зоо вртovima у иностранству. Учење кроз вежбе и дежурства у гатерима, фазанеријама и ловиштима. Посета ловном музеју и изложби ловних трофеја.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		20	писмени испит	
практична настава		50	усмени испит	30
колоквијуми				
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Узгој и нега пчела		
Наставник (за предавања)		Проф. др Зоран Станимировић, Доц. др Јевросима Стевановић, Проф. др Нинослав Ђелић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Предраг Симеуновић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		3,5	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни
Услов	Нема			
Циљ предмета	Предмет има за циљ да оспособи студенте за правилан узгој и негу пчелињих заједница у функцији одржавања здравих и продуктивних пчелињих друштава и припреми их за самостално решавање најчешћих проблема у пчеларству. Осим тога, овај предмет даје основе за праћење и усвајање предвиђеног градива из предмета Болести пчела.			
Исход предмета	Студент треба да зна социолошко устројство и развој пчелиње заједнице; морфологију и комуникацију чланова пчелиње заједнице. Студент треба да разуме: основне принципе узгоја и неге пчела сагласно сезонским потребама и развоју пчелиње заједнице, као и основне принципе селекције матица. Студент треба да стекне вештину самосталног вођења пчелињака и стручне комуникације са пчеларима.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Порекло, распрострањеност, таксономски статус и расе медоносне пчеле. Структура и социјално устројство пчелињег друштва, биологија чланова пчелиње заједнице (4). Оријентација и сналажење у природи. Комуникација и споразумевање међу члановима пчелиње заједнице (феромони и "плес" пчела) (2). Пчелиња паша и пчелињи производи (4). Генетика, селекција и понашање медоносне пчеле (3). Менаџмент у пчеларству (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Изградња и структура пчелињег гнезда. Динамика развића пчелиње заједнице (6). Избор места за пчелињак (2). Пчеларска опрема и прибор. Пчеларска кућа. Типови кошница (4). Припремање пчелињих заједница за медобрање (4). Склапање и ожичавање рамова, уметање сатних основа (4). Формирање и нега пчелињих заједница. Сезонски радови на пчелињаку (4). Узгој матица и ројева (6).			
Литература				
1	Станимировић З, Солдатовић Б, Вучинић М: Биологија пчела. Медоносна пчела. Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Медицинска књига-Медицинске комуникације, Београд, 2000.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), демонстрације и практично извођење наставе на факултетском пчелињаку и у радионици Катедре за биологију.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		20	писмени испит	
практична настава		50	усмени испит	30
колоквијуми				
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Отровне и лековите биљке Балкана		
Наставник (за предавања)		Проф. др Светлана Грдовић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		-		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов				
Циљ предмета	СТИцање знања о лековитим и токсичним биљкама које су широко распрострањене на подручју Балканског полуострва.			
Исход предмета	Студент треба да зна најважније лековите биљке Балкана и њихове лековите састојке које би касније користио у терапији животиња; да познаје наше најраспрострањеније токсичне биљке и симптоме тровања животиња тим биљкама.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Отровне биљке Балкана, алкалоидне, гликозидне, сапонинске и друге токсичне врсте које су широко распрострањене на ливадама и пашњацима Балкана, а могу да представљају велику опасност за стоку на испаша. То су следеће врсте: <i>Aconitum divergens</i> , <i>Actaea spicata</i> , <i>Anemone nemorosa</i> , <i>Arum maculatum</i> , <i>Asarum europaeum</i> , <i>Bryonia alba</i> , <i>Caltha palustris</i> , <i>Chelidonium majus</i> , <i>Clematis vitalba</i> , <i>Convallaria majalis</i> , <i>Colutea arborescens</i> , <i>Corydalis cava</i> , <i>Genista tinctoria</i> , <i>Hedera helix</i> , <i>Lolium temulentum</i> , <i>Lonicera xylosteum</i> , <i>Paris quadrifolia</i> и <i>Solanum dulcamara</i> . За сваку отровну биљку биће изложени ефекти на животиње уколико их оне користе у исхрани. (8). На уводном предавању о лековитим биљкама биће дат историјат о изучавању лековитих биљака, обрадиће се етарска уља и најзначајније супстанције лековитих биљака, као и њихово дејство на људе и животиња (1). Лековите биљке Балкана, најзначајније лековите биљне врсте самоникле вегетације ливада, пашњака и шума и њихово дејство на животиње. То су следеће врсте: <i>Aesculus hippocastanum</i> , <i>Apium graveolens</i> , <i>Arctostaphylos uva - ursi</i> , <i>Calendula officinalis</i> , <i>Cornus mas</i> , <i>Melissa officinalis</i> , <i>Ocimum basilicum</i> , <i>Origanum vulgare</i> , <i>Primula veris</i> , <i>Rosa canina</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Taraxacum officinale</i> , <i>Teucrium montanum</i> , <i>Thymus serpyllum</i> , <i>Thymus vulgaris</i> , <i>Tilia cordata</i> , <i>Tilia platyphyllos</i> и <i>Valeriana officinalis</i> (6).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	-			
Литература				
1	Блаженчић Ж, Грдовић Светлана: Крмно биље, уџбеник за студенте ФВМ, Ветеринарска комора, Београд, 2003.			
2	Бисенић Љ, Вељковић С: Лековито биље, Дечје новине, Горњи Милановац, 1990.			
3	Којић М, Јањић В: Отровне биљке, Научна књига, Београд, 1991.			
4	Ковачевић Н, Јанчић Р: Стотину лековитих биљака кроз традицију и савремени живот српског народа, Српска школска књига, Београд, 2003.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	0	-		
Методе извођења наставе	Дидактичка настава уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, графоскоп) и хербаризованих биљака.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		70
практична настава		усмени испит		
колоквијуми	20			
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Акваристика		
Наставник (за предавања)		Др. Маја Марковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Мр. Ксенија Аксентијевић, Мр. Александра Алексић-Агелидис,замена		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни предмет	
Услов				
Циљ предмета	Да кроз упознавање са акваријумом и акваријумском опремом и гајењем акваријумских риба припреми студенте ветеринарске медицине за укључивање у здравствену заштиту акваријумских риба.			
Исход предмета	Студент треба да зна самостално да формира акваријум, зна основне фамилије и најчешће врсте акаваријумских риба, разуме грешке у гајењу, размножавању и исхрани акваријумских риба које утичу на појаву обољења, уме да примењује мере профилаксе, зна етиологију и патогенезу обољења и уме да одреди одговарајућу терапију.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Подела и врсте акаваријума (1); Физичко-хемијске особине воде (1); Акваријумска опрема (1); Врсте акваријумских риба које се гаје код нас (2); Набавка акваријумских риба (1); Размножавање акваријумских риба (1); Исхрана акваријумских риба (1); Преглед и значај најраспрострањенијих акваријумских биљака и алги (1); Акваријумски пужеви (1); Морска акваристика (1); Болести акваријумских риба (2); Мере спречавања настанка болести (1); Лечење акваријумских риба (1)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)				
Литература				
1	Гудвин Д. : Акваријумске рибице-приручник, Алнари - Отворена књига, Београд 2008			
2	Жиљак Б. : Акваријум-украс дома, издавачка кућа Драганић, Београд, 2012			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15		-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови)			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		50	писмени испит	
практична настава			усмени испит	30
колоквијуми				
семинари		20		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Биоклиматологија и биометеорологија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Милутин Ђорђевић, доц. др Љиљана Јанковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)				
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	1,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни	
Услов	Биофизика, Понашање и добробит животиња, Зоологија			
Циљ предмета	Стицање потребних знања која омогућавају ветеринару да климатске, микроклиматске и метеоролошке прилике доведе у везу са здрављем животиња, да коришћењем ових сазнања унапреди здравствено стање животиња, да их препозна као узрок болести или као чиниоце који погодују развоју болести чији су узрочници микроорганизми и паразити. Да уме да искористи стечена знања у спречавању неповољног деловања климатских, микроклиматских и метеоролошких чинилаца на здравље животиња и да повољно деловање микроклиматских чинилаца искористи за побољшање здравственог статуса животиња. Да оспособи ветеринаре да се активно укључе у програм заштите животне средине спречавањем промена микроклиматских, метеоролошких и климатских промена загађивачима из сточарске производње.			
Исход предмета	Студент треба да разуме на које све начине утичу климатски и метеоролошки чиниоци на здравље и продуктивност животиња. Да стечена знања примени у циљу спречавања негативног утицаја сточарске производња на локалне и глобалне климатске промене.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Општи појам и значај биоклиматологије и биометеорологије за ветеринарску медицину (дефиниција биоклиматологије, дефиниција биометеорологије, утицај климатских чинилаца на здравље и продуктивност животиња, утицај климатских чинилаца на развој и опстанак узрочника болести животиња, улога климатских и метеоролошких чинилаца у епизоотиологији) (5); Утицај климатских и метеоролошких чинилаца на живи свет (директан утицај климатских чинилаца на флору и фауну, индиректан утицај климатских чинилаца на флору и фауну, директан и индиректан утицај климатских и метеоролошких чинилаца на сточарску производњу, здравље и продуктивност животиња, утицај климатских чинилаца на формирање микроклиматских параметара у сточарским објектима затвореног типа (5); Утицај сточарске производње на локалне и глобалне климатске промене (сточарска производња као емитер загађивача животне средине, сточарска производња као емитер загађивача земљишта, сточарска производња као емитер загађивача вода, сточарска производња као емитер загађивача ваздуха, повратни утицај загађивача животне средине на здравље и продуктивност животиња (5).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	-			
Литература				
1	Вучинић Маријана, Раденковић – Дамњановић Брана, Теодоровић Радислава, Јанковић Љиљана, Биоклиматологија и биометеорологија, 2006, уџбеник, Београд.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	0	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови).			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	-	тест		20
практична настава	-	писмени испит		-
колоквијуми	-	усмени испит		30
семинари	50			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Узгој и нега голубова и кавезних птица		
Наставник (за предавања)		Проф. др Радмила Ресановић, проф. др Тодор Палић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. Милош Вучићевић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		2	Статус предмета (обавезни/изборни)	
			Обавезан изборни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Стицање знања о правилном држању, узгоју и нези голубова и кавезних птица и упознавање са њиховим биолошким карактеристикама у циљу лакшег разумевања дијагностичких и терапијских процедура			
Исход предмета	Студент треба да зна основне принципе узгоја, неге, исхране, карантинирања и најосновније дијагностичке процедуре које се примењују код гајења голубова и кавезних птица.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Најважније врсте голубова и кавезних птица (1). Компаративне морфолошке и хистолошке карактеристике органских система (2), начини и врсте лета (1), врсте кавеза и летилица, врсте гнезда, прехрана младих, превентивне ветеринарско-санитарне мере (5). Проблеми социјализације кавезних птица (2). Законске одредбе о држању кавезних птица (1). Основне дијагностичке и терапијске процедуре (3).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Секција голубова и кавезних птица (3). Упознавање са врстама кавезних птица (1). Узгој и нега кавезних птица (3). Методологија клиничког прегледа (3). Начин примене лекова (2). Вакцинација (2). Спровођење карантина (1).			
Литература				
1	Harrison R and Harrison L: Avian medicine – Principles and Application, Wingers Publishing, Florida, 1994			
2	Elish WB: Diseases of cage birds, Iowa State University Press, Ames, 1987			
3	Margaret P: Diseases of cage and aviary birds, Lea and Febiger, Philadelphia, 1982			
4	Carpenter J, Machima T, Rupiper D: Exotic Animals Formulary, Saunders, Philadelphia, 2001			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем уз примену аудио визуелних метода (Power point презентације, филмови), клиничке вињете, практичне вежбе на Катедри за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи и посета авикултуристима			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	30
практична настава		10	усмени испит	30
колоквијуми				
семинари		20		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Молекуларно-генетичке методе у ветеринарској медицини		
Наставник (за предавања)		Доц. др Јевросима Стевановић, Проф. др Зоран Станимировић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асистент Предраг Симеуновић, ДВМ		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		2,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	
Услов		Изборни		
Положен испит из Зоологије и Биохемије				
Циљ предмета	Предмет има за циљ да студентима пружи знања о значају и начинима примене молекуларно-генетичких метода у ветеринарској медицини; да објасни принципе метода које се базирају на анализи ДНК и РНК и могућностима апликације у ветеринарској дијагностици; да упозна студенте са о правилима рада у лабораторији за молекуларну генетику.			
Исход предмета	Студент треба да зна основне принципе молекуларно-генетичких метода. Студент треба да усвоји правила понашања и рада у лабораторији за молекуларну генетику. Студент треба да научи најчешће примењиване молекуларно-генетичке технике и њихову примену у ветеринарској медицини. Студент треба да разуме поступке основних молекуларно-генетичких метода. Студент треба да уме да обави основне анализе узоркованог животињског материјала применог одговарајућих техника молекуларне генетике (одређивању пола и родитељства код животиња, разликовање генотипова, детекција и детерминацији узрочника обољења код животиња).			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Основни принципи молекуларне генетике: структура ДНК и РНК; централна догма молекуларне биологије (1). Неопходни услови за рад и правила рада лабораторије за молекуларну генетику животиња (2). Молекуларно-генетичке технике и њихова примена у ветеринарској медицини (2). Поступци припреме за обављање молекуларно-генетичких анализа. Изолација ДНК и РНК (2). Амплификација нуклеинских киселина <i>in vitro</i> (Polymerase Chain Reaction-PCR) (2). Техника реверзне транскрипције. Могућност квантификације добијених производа (2). Основе секвенционирања и његова примена у ветеринарској медицини (2). Употреба молекуларно-генетичких метода у одређивању пола код птица, разликовању генотипова, детекцији и детерминацији узрочника обољења код животиња. Дијагностика генских болести (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Лабораторија за молекуларну генетику. Правила понашања и мере сигурности у лабораторији за молекуларну генетику (1). Манипулација узорцима: пријем и чување узорка за молекуларно-генетичку анализу. Вежба пипетирања (2). Демонстрација техника молекуларно-генетичких метода (2). Поступак изолације ДНК применом комерцијалних китова. Поступак изолације РНК применом комерцијалних китова (2). Постављање PCR реакције (припрема мастер-микса и додавање изолата узорка) (2). Техника реверзне транскрипције; визуелизација продуката добијених употребом PCR, RT-PCR и Real-time PCR (2). Секвенционирање (2). Приказ резултата молекуларно-генетичких анализа: разликовање пола код птица, детекција и детерминација узрочника обољења код животиња (<i>Nosema sp.</i> , <i>Babesia sp.</i> , <i>Dirofilaria sp.</i> , Parvovirus, Morbillivirus, вируси пчела) (2).			
Литература				
1	Ђелић Н, Станимировић З: Принципи генетике, Elit-Medica, Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, 2004.			
2	Кулић М, Станимировић З, Ђелић Н, Новаковић М: Хумана генетика. Медицински факултет Фоча, Универзитет у Источно Сарајеву, Фоча, 2010.			
3	Станимировић З, Стевановић Ј: Примена молекуларно-генетичких анализа у ветеринарској медицини. Зборник предавања са XXXIII Семинара за иновације знања ветеринара, Феб 24, стр. 17-33, Београд, Србија, 2012			
4	Primrose SB., Twyman R: Principles of gene manipulation and genomics. Wiley-Blackwell, 2009.			
5	Pestana EA, Belak S, Diallo A, Crowther JR, Viljoen GJ: Early, rapid and sensitive veterinary molecular diagnostics-real time PCR applications. Springer, London 2010.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, анимације). Демонстрације и практичне вежбе у Лабораторији за генетику животиња Катедре за биологију Факултета ветеринарске медицине. Самосталан рад студената у лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		20	писмени испит	
практична настава		50	усмени испит	30
колоквијуми				
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Рибарство		
Наставник (за предавања)		Др Маја Марковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Мр. Ксенија Аксентијевић, Мр. Александра Алексић-Агелидис,замена		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов				
Циљ предмета	Да кроз упознавање са типовима рибњака, размножавањем и експлоатацијом риба припреми студенте ветеринарске медицине за укључивање у здравствену заштиту риба.			
Исход предмета	Студент треба да зна типове рибњака, привредно значајне врсте риба, опрему и алат који се користе у рибарству, основе здравствене заштите риба, разуме грешке у гајењу риба које утичу на појаву обољења и познаје тржиште и промет рибе као животне намирнице.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Стање рибарства код нас и свету (1); Хидробиологија (3); Систематика риба (2); Генетика и селекција риба (1); Аквакултура (1); Гајење риба у топлотним рибњацима (1); Гајење риба у хладноводним рибњацима (1); Кавезни систем гајења риба (1); Рибарство на отвореним водама (1); Исхрана риба (1); Проблеми загађења водене средине (1); Тржиште и промет рибе; Економика слатководног рибарства (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Одређивање физичких особина воде (1); Анализа хемијских особина воде (1); Раст и темпо раста (1); Сакупљање хипофизе и хипофизирање (1); Размножавање значајних врста риба (1); Насељавање рибњака (1); Контролни риболов (1); Излов рибе (1); Рибарска опрема и алати (1); Вођење евиденције на рибњаку (1); Порибљавање отворених вода (1); Транспорт рибе (1); Спортски риболов (1); Здравствена заштита риба (1); Обилазак једног пастрмског или шаранског рибњака (1).			
Литература				
1	Ћирковић М., Јовановић Б., Малетин С.: Рибарство, Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду, Нови Сад, 2002			
2	Марковић З., Митровић-Тутунџић В.: Гајење риба, Задужбина Андрејевић, Београд, 2003			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе у вежбаоници Катедре за микробиологију и на рибњацима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	
практична настава		10	усмени испит	40
колоквијуми		20		
семинари		20		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Сточарство са генетиком		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Кинологија и фелинологија		
Наставник (за предавања)		Доц. др Владимир Димитријевић, Проф. др Мила Савић, Доц. др Ружица Траиловић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. др Жолт Бечкеи		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		3	Статус предмета (обавезни/изборни)	
			изборни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Упознавање са основама кинологије и фелинологије, основним биолошким карактеристикама паса и мачака, принципима узгоја и неге, методама гајења и селекције који се користе у циљу побољшања особина здравља паса и мачака, као и радних способности паса.			
Исход предмета	Студент треба да зна специфичности гајења социјалних животиња: паса и мачака и уме да оцени екстеријер, конституцију (тешке физиолошке, екстеријерне, психолошке мане), кондицију и темперамент, у функцији заштите здравља животиња.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Порекло и доместикација паса и мачака (2). Подела раса паса по FCI класификацији (2). Подела раса мачака по FIFE класификацији (2). Размножавање паса и одгајање штенаци (1) Размножавање мачака и одгајање мачића (1). Селекција на основу екстеријера, радних способности, порекла и потомства (3). Расна предиспозиција паса и мачака према појави појединих наследних поремећаја. Програми генетске контроле поремећаја здравља (2). Методе гајења паса и мачака (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Поступак са псима и мачкама, контрола идентитета, оцена расног типа, конституције и кондиције паса и мачака на изложбама (30).			
Литература				
1	Савић Мила, Јовановић С, Вегара М: Сточарство - Фармске и социјалне животиње, ФВМ, Београд, 2007.			
2	Fogle B: Нова енциклопедија паса, Dorling Kindersly Book, London, Leo comerce, Rijeka, 2005.			
3	Verhoef E: The Complete Encyclopaedia of cats, Rebo publishing, Lisse, 2003.			
4	Alderton D: Dorling Kindersly Handbook of Cats, Dorling Kindersly Book, London, 2000.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичне вежбе на изложбама паса и мачака.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	тест	20
практична настава		10	практични испит	10
колоквијуми		20	усмени испит	20
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Заштита и спасавање животиња у ванредним ситуацијама		
Наставник (за предавања)		Проф. др Маријана Вучинић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Др Драган Живанов, асистент		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов				
Циљ предмета	СТИцање потребних знања која омогућавају самосталну организацију и решавање проблема заштите и спасавања животиња у ванредним ситуацијама, када прети или је настала опасност и угроженост од разноврсних штетних утицаја природног или антропогеног порекла.			
Исход предмета	Студент треба да зна како да решава проблеме у ванредним ситуацијама да би се опасности и штете по људе и животиње (сточарску производњу) избегле или ублажиле. То подразумева да разуме узроке настанка ванредних ситуација, да зна да процени опасност (угроженост) животиња, да уради план заштите и спасавања и да зна на кога се може ослонити у заштити и спасавању животиња (сточарске производње) у цивилној заштити.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Значај и спасавање животиња, начела организације и носиоци заштите и спасавања животиња у Србији (1); Појам и узроци ванредних ситуација и њихов утицај на животиње и сточарску производњу (1); Угроженост животиња у ванредним ситуацијама (природне катастрофе и елементарне непогоде – земљотреси, поплаве, одрони и клизање земљишта, суше и пожари, јако невреме, ратови, епидемије, хемијски и нуклеарни акциденти и др. (4); Организација спасавања животиња у ванредним ситуацијама (3); Угроженост сточарске производње у ванредним ситуацијама – РХБ агенси и њихово дејство у равничарском и брдско-планинском подручју (1); Организација спасавања и збрињавања животиња у ванредном догађају – превентивне мере, деконтаминација, нови смештај (1); Угроженост прехранбене производње анималног порекла у ванредном и РХБ догађају (1); Организација спасавања и збрињавања сточне хране (1); Организација спасавања и збрињавања намирница анималног порекла (1);			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Интерактивна настава у малим групама на примерима ванредних ситуација и ванредних догађаја (10), израда плана заштите и спасавања животиња у ванредним ситуацијама (5), практичне вежбе на терену (15).			
Литература				
1	Кузмановић М: Заштита и спасавање животиња, намирница животињског порекла, сточне хране и воде за појење животиња у миру и рату у оквиру цивилне заштите, ВИНЦ, Београд, 1988			
2	Јаковљевић В: Цивилна заштита у условима елементарних непогода и природних катастрофа, ФОИЗ, Београд, 1997.			
3	Јаковљевић В: Цивилна заштита у условима елементарних непогода и природних катастрофа, ФОИЗ, Београд, 1997.			
4	Јовић Р, Савић А: Биотероризам, Институт за политичке студије, Радничка штампа, Београд, 2004.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе	Теоријска односно интерактивна настава уз примену савремених аудио-визуелних средстава (наставних филмова и др.), посете одговарајућим центрима и установама које се баве проблематиком заштите и спасавања односно цивилном заштитом (присуство показним вежбама и сл).			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		45	писмени испит	30
практична настава		10	усмени испит	
колоквијуми				
семинари		15		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Сточарство са генетиком		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Узгој и нега спортских коња		
Наставник (за предавања)		Доц. др Ружица Траиловић, Проф. др Мила Савић, Доц. др Владимир Димитријевић, Проф. др Маријана Вучинић, Проф. др Драгиша Траиловић, Проф. др Драган Шефер		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. др Жолт Бечкеи, Асист. др Бранко Петрујкић Асист. мр Стефан Ђоковић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		3	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни
Услов		нема		
Циљ предмета		Ближе упознавање са специфичностима узгоја, држања и неге различитих категорија спортских коња: галопера, касача, турнирских и рекреативних коња и увежбавање практичних вештина значајних за рад са њима.		
Исход предмета		Студент треба да зна основне принципе узгоја, држања и неге спортских коња, уме да приђе и фиксира коње, храни их и тимари, познаје опрему за различите категорије спортских коња и зна како се користи.		
Садржај предмета				
Теоријска настава		Теоријска настава: Најважније расе коња које се користе за поједине видове коњичког спорта (2). Урођени модели понашања коња као основа за њихово држање, храњење и обезбеђење добробити (2). Основни принципи држања и исхране коња (2). Основе репродукције коња: полни циклус, припуст, нега ждребних кобила, порођај и нега новорођене ждребади (2). Специфичности у држању, тренингу и режиму исхране и напајања у зависности од дисциплине коњичког спорта (2). Нега коже, длаке и копита (2). Менаџмент држања и здравствене заштите спортских коња (3).		
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)		Увежбавање практичних вештина неопходних за рад са коњима кроз праксу у ергелама, коњичким клубовима, хиподромима или болницама за коње, која обухвата све активности од храњења и чишћења, тимарења, до опремања, седлања/презања и тренирања (30).		
Литература				
1	Савић Мила, Јовановић С, Вегара М: Сточарство - Фармске и социјалне животиње, ФВМ, Београд, 2007.			
2	Траиловић Д, Ружица Траиловић: Коњарство и коњички спорт, ФВМ, Београд, 2008.			
3	Траиловић Д, Вучинић Маријана: Етологија коња, ФВМ, Београд, 2008.			
4	Траиловић Д, Петрујкић Т, Вучинић Маријана, Траиловић Ружица: Савремени трендови у узгоју, селекцији и здравственој заштити коња, ФВМ, Београд, 2007.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе		Настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови). Практичне вежбе и дежурства у ергелама, коњичким клубовима, хиподромима или болницама за коње.		
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	
практична настава		30	усмени испит	30
колоквијуми		30		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Спортска медицина		
Наставник (за предавања)		проф. др Драгиша Траиловић, проф. др Миодраг Лазаревић, проф. др Оливера Пешут		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Доц. др Славољуб Јовић, мр Стефан Ђоковић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Упознавање са специфичностима из физиологије и патологије спортских коња у различитим дисциплинама коњичког спорта			
Исход предмета	Студент треба да разуме основне механизме адаптације организма на тренинг и физичко оптерећење, зна најважније поремећаје изазване физичким оптерећењем и уме да уради клинички преглед, неопходне функционалне тестове укључујући и тест оптерећења, како би проценио степен тренираности, дијагностиковао најважније поремећаје изазване тренингом и оптерећењем и предузео одговарајуће превентивне и терапијске мере у циљу спречавања већих оштећења и поправљања спортских перформанси спортског коња.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Утицај физичког оптерећења на организам и адаптација организма на тренинг и оптерећење спортских коња (1). Процена спортских перформанси пре увођења у тренинг (1). Психолошка основа тренинга спортских коња (1). Основе тренинга спортских коња и специфичности тренинга коња за поједине дисциплине коњичког спорта (4). Процена степена тренираности коња (1). Обољења кардиоваскуларног и респираторног система изазвана физичким напрезањем (1), неуро-ендокрини и метаболички поремећаји изазвани оптерећењем (1), обољења мишићно-скелетног система изазвана оптерећењем, спортске повреде (2), допинг и антидопинг контрола (1). Болести које доводе до смањења спортских перформанси (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Процена спортских перформанси, функционални тестови за процену степена тренираности коња, тест оптерећења, дијагностика и терапија спортских болести и повреда, узимање узорака за допинг контролу (15). Клиничке вежбе у амбуланти за болести коња и на Београдском хиподрому (15).			
Литература				
1	Траиловић Д, Траиловић Р, Лазић Ј: Коњарство и коњички спорт, ВетКер, Београд, 2009			
2	Траиловић Д: Дијагностика и терапија обољења коња, Научна КМД, Београд, 2009.			
3	Marlin D, Nankervis K: Equine Exercise Physiology, Blackwell, Oxford, 2003.			
4	Hodgson DR, Rose RJ: The Athletic Horse, Saunders, Philadelphia, 1994.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови), практичан рад на Клиници за болести коња и хиподрому.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		30
практична настава	20			
колоквијуми	30			
семинари	10			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		Сточарство са генетиком		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Узгој и нега паса и мачака		
Наставник (за предавања)		Доц. др Владимир Димитријевић, Проф. др Мила Савић, Доц. др Ружица Траиловић, проф. др Драган Шефер, Проф. др Маријана Вучинић, Асист. др Владимир Магаш		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Асист. др Жолт Бечкеи, Асист. Стамен Радуловић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни	
Услов	нема			
Циљ предмета	Ближе упознавање са специфичностима узгоја, држања и неге паса и мачака			
Исход предмета	Студент треба да зна основне принципе узгоја, држања и неге паса и мачака, уме самостално да их хвата, фиксира, храни и чисти; зна како да негује болесне животиње и прихрањује младунчад, познаје законске прописе који регулишу држање и транспорт и здравствену заштиту			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод у кинологију: биолошке карактеристике паса, расе и селекција расних паса (1). Основе репродукције паса: полни циклус, парење, нега гравидних куја, порођај и нега младунчади (2). Урођени модели понашања паса и поремећаји понашања (1). Основни принципи држања и исхране паса (1). Нега здравих и болесних паса (1). Увод у фелинологију: биолошке карактеристике мачака, расе и селекција расних мачака (1). Основе репродукције мачака: полни циклус, парење, нега гравидних мачака, порођај и нега младунчади (2). Урођени модели понашања мачака и поремећаји понашања (1). Основни принципи држања и исхране мачака (1). Нега здравих и болесних мачака (1). Законски прописи који регулишу држање и транспорт паса и мачака (1). Менаџмент држања и здравствене заштите паса и мачака (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Увежбавање практичних вештина неопходних за рад са псима и мачкама кроз праксу у одгајивачницама, пансионима или болницама за псе и мачке, која обухвата све активности, од храњења, чишћења и неге здравих животиња до храњења и неге болесних животиња и прихрањивања новорођенчади (30).			
Литература				
1	Савић Мила, Јовановић С, Вегара М: Сточарство - Фармске и социјалне животиње, ФВМ, Београд, 2007.			
2	Виљаисан Х: Како да разумете, васпитате и негујете вашу мачку, ИПС, Београд, 2006.			
3	Литричин В: Основна знања о псу, МиС спорт, Београд, 1993.			
4	Литричин В: Исхрана и болести паса, МиС спорт, Београд, 1993.			
5	Evans M: Cat Doctor: A guide to common ailments and treatments. Mitchell Beazley, London, 1996.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методе извођења наставе	Настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови). Практичне вежбе и дежурства у одгајивачницама, пансионима или болницама за псе и мачке, као и на изложбама паса и мачака.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	
практична настава		30	усмени испит	30
колоквијуми		30		
семинари				

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Узгој и нега фармских животиња		
Наставник (за предавања)		Проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Милутин Ђорђевић, доц. др Љиљана Јанковић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Милутин Ђорђевић, доц. др Љиљана Јанковић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Ближе упознавање са специфичностима узгоја, држања и неге различитих врста фармских животиња: млечних и товних говеда, свиња, оваца, коза и живине.			
Исход предмета	Студент треба да зна основне принципе узгоја, држања и неге говеда, оваца, коза, свиња и живине, познаје технологију производње појединих категорија.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Основни принципи узгоја, држања и неге млечних говеда (2). Мужа крава и менаџмент квалитета млека (2). Основни принципи узгоја, држања и неге товних говеда (2). Основни принципи узгоја, држања и неге свиња (2). Основни принципи узгоја, држања и неге оваца и коза (2). Основни принципи узгоја, држања и неге живине (2). Нега и обрада папака (1). Менаџмент држања и здравствене заштите фармских животиња (1).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Увежбавање практичних вештина неопходних за рад са фармским животињама: кравама, овцама, козама, свињама или живином, кроз праксу на одабраним фармама, која обухвата све активности од храњења, неге и муже, до спровођења здравствене заштите појединих врста фармских животиња.			
Литература				
1	Брана Раденковић-Дамњановић: Ауторизована предавања, ФВМ, Београд, 2008.			
2	Савић Мила, Јовановић С., Вегра М., Сточарство: фармске и социјалне животиње, ФВМ, Београд, 2007.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-	-	-
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови). Практичне вежбе и дежурства на фармама говеда, оваца, коза, свиња или живине, према опредељењу студената.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	-
практична настава		30	усмени испит	30
колоквијуми		30		
семинари		-		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		ПРЕВЕНТИВНА ВЕТЕРИНАРСКА МЕДИЦИНА		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Дијагностичке процедуре у клиничкој паразитологији		
Наставник (за предавања)		Проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, проф. др Зоран Кулишић, доц. др Тамара Илић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, проф. др Зоран Кулишић, доц. др Тамара Илић, асист. Бојан Гајић, асист. Даница Богуновић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	3,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Стицање потребних знања и вештина које омогућавају самостално препознавање обољења, примене одговарајуће методе за узorkовање, изоловање и идентификацију паразита и/или развојних стадијума паразита, као и постављање дијагнозе.			
Исход предмета	Студент треба да зна дијагностичке процедуре у клиничкој паразитологији, да зна правилан редослед од анамнезе, опсервације, узorkовања материјала за лабораторијски преглед, примене адекватне методе у дијагностици, до постављања дијагнозе на основу лабораторијског налаза и клиничке слике.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Основне карактеристике дијагностичких процедура у клиничкој паразитологији које се примењују у свакодневној пракси (15).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Узorkовање, паковање и слање материјала (2); конзервирање и/или фиксирање узорака разних ткива и/или паразита (2); примена адекватне методе за изолацију и идентификацију паразита (4); методе изоловања и детерминације развојних облика паразита применом паразитолошких, серолошких и молекуларних метода (16); правилна интерпретација, анализа добијених резултата и постављање дијагнозе (6).			
Литература				
1	Димитријевић Санда, Илић Тамара, Клиничка паразитологија (учбеник). Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, Издање аутора и Интерпринт д.о.о. Београд, 2011.			
2	Димитријевић Санда, Дијагностика паразитских болести. ФВМ, Београд, 1999.			
3	Кулишић З, Хелминтологија (учбеник). Ветеринарска комора Србије, Београд, 2001.			
4	Boch J, Supperer R, Veterinärmedizinische parasitologie - Auflage. Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg, 1993.			
5	Sloss Margaret, Kemp Russell, Zajac Anne, Veterinary Clinical Parasitology. IOWA State University Press/AMES, Sixth edition, Iowa State University, 1994.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	30	-		
Методe извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације, филмови). Практичне вежбе у вежбаоници и лабораторијама за паразитолошку дијагностику Факултета ветеринарске медицине Универзитета у Београду.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		20
практична настава	20	усмени испит		40
колоквијуми				
семинари	10			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Фармакогнозија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Витомир Ћупић		
Наставник/сарадник (за вежбе)				
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов				
Циљ предмета	СТИцање основних знања о лековитим дрогама, њиховом добијању и испитивању, упознавање са начином справљања фитопрепарата, као и свим значајнијим фармаколошки активним принципима пореклом из биљака.			
Исход предмета	Студент треба да зна основне карактеристике биљака, као извора лековитих супстанција, технологију добијања дрога и њихове састојке, основне карактеристике најважнијих активних супстанција, које се добијају из биљака, њиховој фармаколошкој активности и примени у медицини.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Увод, дроге, производња дрога и испитивање дрога, фитопрепарати, секундарни метаболити биљака, биолошка функција и класификација (2). Опште карактеристике и дефиниција алкалоида (пиропидински алкалоиди, пиперидински алкалоиди, пиридински алкалоиди, индолни алкалоиди, стероидни алкалоиди, терпентински алкалоиди, пурински алкалоиди), хетероизиди – гликозида (фенолни хетероизиди, кумарински хетероизиди, флавоноидни хетероизиди, хинонски и антрахинонски хетероизиди, цијаногени хетероизиди, иридоидни, горки хетероизиди, кардиотонични хетероизиди), сапонозида, терпеноида, етарских уља, липида, угљених хидрата, аминокиселина и пептида (13).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Гледање филмова о лековитим биљкама, начину њиховог брања, ситњења и сушења, те екстракцији активних принципа, односно фармаколошки активних супстанција. (15).			
Литература				
1	Ковачевић Н.: Основи фармакогнозије, Уџбеник за студенте Фармацеутског факултета Универзитета у Београду, Српска школска књига, 2002.			
2	Туцаков Ј.: Лечење биљем. Просвета. Београд, 1995.			
3	Степановић Б.: Производња лековитог и ароматичног биља. Институт за проучавање лековитог биља “Др Јосиф Панчић”. Београд, 1998			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава се изводи интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerПоинт презентације), практична настава обухвата (поред гледања филмова) и разговор о фармаколошки активним супстанцијама пореклом из биља, те могућностима њихове примене у ветеринарској медицини.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	60
практична настава			усмени испит	
колоквијуми		20		
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Тропске болести		
Наставник (за предавања)		проф. др Мирослав Валчић, проф. др Соња Радојичић, проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		доц. др Соња Обреновић, доц. др Драган Баџић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2.0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни	
Услов	нема			
Циљ предмета	Стицање знања о морфологији и биологији узрочника болести везаних за тропско и суптропско подручје; епизоотиологији, патогенези, клиничкој слици, дијагностици, лечењу и сузбијању болести у циљу спречавања узрочника тропских обољења у нашу земљу и оспособљавања ветеринара за самостално решавање проблема везаних за појаву тропских болести.			
Исход предмета	Студент треба да зна епизоотиологију болести, патогенезу, етиолошке карактеристике и услове за развој узрочника, клиничке и патоморфолошке карактеристике болести значајне за препознавање, да уме да примени одговарајући метод за узроковање, изоловање и идентификацију узрочника, разуме комплексност фактора који доприносе појави, одржавању и ширењу тропских инфекција као и патогено деловање узрочника на домаћина; уме да дијагностикује и примени адекватне методе у борби против тропских болести.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Анализа ризика од појаве и ширења, контрола и мере за искорењавање, утицај на економски и социоекономски положај земље. Епизоотиологија обољења изазвана арбовирусима, епизоотиолошки фактори субсахарског региона, ефикасни контакти између дивљачи и домаћих врста животиња у Африци. Вектори узрочника тропских и егзотичних обољења животиња (крпељи, <i>Muscide</i> , <i>Tabanide</i> , <i>Culicoides</i> , комарци). Инфекције домаћих и дивљих врста животиња у субсахарском региону и далеком истоку изазване вирусима, бактеријама, пироплазмама и системске микозе. Тропске хелминтозе и паразитозе. Модели активног надзора дистрикта, мере профилаксе и едукација становништва.			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Упознавање са лабораторијским техникама и клиничким поступцима у дијагностици тропских болести, као и мерама лечења и сузбијања болести (15).			
Литература				
1	Соња Радојичић и сар. Инфективне болести животиња – специјални део			
2	Јукић Б: Тропске заразне болести животиња, Загреб, 2003.			
3	Алексић Невенка: Паразитске болести (специјални део), Ауторово издање, Београд, 2004.			
4	Димитријевић Санда: Дијагностика паразитских болести, ФВМ, Београд, 1999.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Теоријска настава са интерактивним учењем, уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint, филмови), практичан рад у лабораторији и увежбавање метода дијагностике тропских болести.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		50
практична настава	10	усмени испит		
колоквијуми	10			
семинари	20			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)		-		
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Физикална терапија		
Наставник (за предавања)		Проф. др Никола Крстић, доц. др Мирјана Лазаревић-Мацановић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Никола Крстић, доц. др Мирјана Лазаревић-Мацановић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ		2,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни предмет
Услов	Положена анатомија, патолошка физиологија, општа и специјална патологија.			
Циљ предмета	Да студент прошири сазнања о природи и суштини физикалне терапије и уме да правилно примени у пракси њене законитости. Изучавајући механизме терапијског дејства студент ће продубити знање о физиологији бола, физиологији рецептора и синапси, физиологији скелетних мишића и нерава, као и патолошким процесима и начинима да се они неутралишу.			
Исход предмета	Научивши општа начела и законитости физикалне терапије студент је оспособљен да препозна различитости њеног надражајног дејства и правилно изабере и употреби различите методе физикалног третмана.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	1. Законитости физикалне терапије. Теоријска основа физиотерапије. Механизам терапијског дејства. Специфичности надражајног дејства физикалних метода /1 час/. 2. Електротерапија: Медицинска подела струја. Галванотерапија и јонотерапија. Фарадизација и примена дијадинамичних-модулисаних струја. Високофреквентне струје (принцип рада и биолошко дејство). Примена ултракратких и микроталаса у терапији. Индикације за примену /3 часа/. 3. Фототерапија: Примена инфрацрвених и ултравиолетних зрака у терапији и профилакси. Терапеутско и штетно деловање. Индикације за примену. Примена ласерских зрака у дијагностици и терапији /3 часа/. 4. Хидротерапија: Опште и локалне хидротерапијске процедуре. Физичко-хемијска својства воде, физиолошко дејство, биофизикално дејство, дозиметрија, апликациона техника /2 часа/. 5. Масотерапија: Активна (кinezитерапија) и пасивна масажа (хидро и механотерапија) /1 час/. 6. Термотерапија и термографија: Влажне и суве термотерапијске процедуре. Физикална својства, методика примене, апликациона техника /3 часа/.			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	1. Примена једносмерне струје, наизменичне струје ниске фреквенце, средње-фреквентне и високо-фреквентне струје /3 часа/. 2. Лукотерапија, дијагностика инфрацрвеним зрацима, хелиотерапија, хромотерапија, актинотерапија, ласери, линеарно поларизована светлост у терапији и дијагностици /3 часа/. 3. Термотерапија /2 часа/. 4. Парафинотерапија /1 час/. 5. Парафанго, глина, пелоидотерапија, минералне воде /1 час/. 6. Таласотерапија (сонотерапија) /1 час/. 7. Хидротерапија и балнеотерапија /2 часа/. 8. Кinezитерапија и масотерапија /2 часа/.			
Литература				
1	Петровић Б, Драгановић Б, Глигоријевић Ј: <i>Основи физикалне медицине за студенте ветеринарског факултета</i> , Завод за уџбенике и наставна средства Србије, Београд, 1972.			
2	Šehić M, Butković V, Žubčić D, Stanin D: <i>Fizikalna medicina u terapiji i dijagnostici domaćih životinja</i> , Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1997.			
3	Стевановић Ј: <i>Физиологија нервног система</i> , ЈС, Београд, 2004.			
4	Стојић В: <i>Ветеринаска физиологија</i> , Научна, Београд, 2004.			
5	Millis DL, Levine RA, Taylor RA: <i>Canine Rehabilitation & Physical Therapy</i> , Saunders, An Imprint of Elsevier, 2004.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-	-	-
Методе извођења наставе	Power Point презентације. Обука и рад са апаратима намењеним различитим видовима физикалне терапије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		40
практична настава	20	усмени испит		-
колоквијуми	-			
семинари	30			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ		
Изборно подручје (модул)				
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ		
Назив предмета		Радиоекологија		
Наставник (за предавања)		проф. др Гордана Виторовић и доц. др. Бранислава Митровић		
Наставник/сарадник (за вежбе)		доц. др. Бранислава Митровић		
Наставник/сарадник (за ДОН)		-		
Број ЕСПБ	2,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни	
Услов	Нема			
Циљ предмета	Упознавање са методама идентификације природних и антропогених радионуклида у животној средини у њиховом миграцијом у кроз ланац исхране. На основу утврђених нивоа активности радионуклида у храни за животиње и намирницама биљног и анималног порекла, а у складу са законским прописима, студент треба да донесе препоруке о начину њихове употребе.			
Исход предмета	Студент треба да зна како да се активно укључи у организацију мониторинга на територији Републике Србије. Студент треба да зна како може доћи до радиоактивне контаминације животне средине, са посебним освртом на храну за животиње, животиње и анималне производе. Студент треба да разуме кретање природних и антропогених радионуклида у животној средини и да уме да примени законске прописе о дозвољеним нивоима радиоактивне контаминације у животној средини.			
Садржај предмета				
Теоријска настава	Радиоактивност и јонизујуће зрачење (1). Примордијална и антропогена радиоактивност (2). Радиоактивна контаминација животне средине (2). Мерење јонизујућег зрачења: детектори и дозиметри (2). Организација рада ветеринара у ванредним ситуацијама (2). Организација скупљања узорак у животној средини (2). Приказ и интерпретација резултата из мониторинга на територији Србије (2). Законске регулативе из области заштите од јонизујућих зрачења (2).			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Одређивање масене запреминске, масене површинске активности и старости смеше физионих продуката у узорцима у којима је установљена повишена радиоактивна контаминација (6). Доношење препоруке о употребљивости радиоактивно контаминираних намирница и сточне хране (2). Гамаспектрометрија (1). Организација узимања узорак на граничним прелазима (6).			
Литература				
1	Виторовић Гордана, Митровић Бранислава, Синовец З, Андрић В: Практикум из радиобиологије и радијационе хигијене, ФВМ, Београд, 2007.			
2	Петровић Б, Ћурић Гордана, Драгановић Б: Радијациона хигијена анималне производње, Ветеринарски факултет, Београд, 1979.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
15	15	-		
Методе извођења наставе	Део практичне наставе изводи са интерактивним учењем, уз примену аудиовизуелних метода (PowerPoint презентације). Практичне вежбе изводе се на инструментима - индивидуално, демонстрационо на гамаспектрометру. Један део наставе планира се на терену.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	писмени испит	
практична настава		20	усмени испит	40
колоквијуми				
семинари		30		

ИЗБОРНИ ПАКЕТИ

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ:	
Изборно подручје (модул)		ПРВИ ИЗБОРНИ ПАКЕТ (ПРЕДМЕТ)	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		КЛИНИЧКА ПАТОЛОГИЈА И ТЕРАПИЈА СОЦИЈАЛНИХ ЖИВОТИЊА 1 и 2	
Наставник (за предавања)		проф. др Бранислав Прокић, проф. др Вања Крстић, проф. др Војислав Илић, проф. др Драгиша Траиловић, проф. др Никола Крстић, проф. др Никола Поповић, проф. др Петар Милосављевић, проф. др Југослав Васић, доц. др Милан Јовановић, доц. др Ненад Андрић, доц. др Предраг Степановић, доц. др Милан Хаџи-Милић, доц. др Вера Савић Стевановић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф. др Бранислав Прокић, проф. др Драгиша Траиловић, проф. др Петар Милосављевић, проф. др Југослав Васић, доц. др Вера Савић Стевановић, доц. др Милан Јовановић, доц. др Милан Хаџи-Милић, доц. др Мирјана Лазаревић Мацановић, асист. мр Стефан Ђоковић	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ		13,0	Статус предмета (обавезни/изборни)
		Обавезан изборни	
Услов	Нема		
Циљ предмета	У складу са својим интересовањем и пројекцијом развоја каријере, а полазећи од претходно стечених знања на предметима у обавезном делу наставног плана, студенти бирају одговарајући изборни пакет (ИП) за професионално усмерење. ИП1 има за циљ да продуби знања и вештине студената стечене у обавезном делу студијског програма и усмери их ка кључним и најсавременијим аспектима здравствене проблематике социјалних животиња - паса, мачака и коња, подељеним у наставне тематске блокове.		
Исход предмета	Студенти треба да познају: етиопатогенезу, процедуре дијагнозе и диференцијалне дијагнозе болести и патолошких стања социјалних животиња, њиховог збрињавања и лечења у редовним и ургентним ситуацијама; да разумеју: принципе и поступке у превентиви заразних болести, принципе рада савремених техничких система који се користе дијагностици и терапији; специфичности исхране оболелих и реконвалесцентних животиња, поремећаје понашања животиња, принципе рационалног вођења ветеринарске праксе, комуникације са власницима пацијената, колегама и широм јавношћу и вођења медицинске документације; да умеју да спроведу: прописане дијагностичке поступке и сачине дијагнозу, да одреде и спроведу одговарајуће методе и поступке хируршке, медикаментозне и физикалне терапије, да спроведу процедуре код нормалног и отежаног порођаја социјалних животиња.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	ТБ1. Анестезиологија и интензивна терапија (15): Методе анестезије: локална и епидурална анестезија, интравенска анестезија, ендотрахеална анестезија, мониторинг у анестезији. Интензивна терапија: терапија шока и компликације шока, надокнада течности и електролита, трансфузија крви, парентерална исхрана.		
	ТБ2. Савремене инструменталне методе дијагностике и терапије обољења (15): Рендгеноскопија и рендгенографија, специјалне рендгенолошке технике: принципи, опрема, могућности и начин рада. Ултрасонографија: принципи, опрема, могућности и начин рада. Ендоскопија: принципи, опрема, могућности и начин рада. Електрокардиографија и електроенцефалографија: принципи, опрема и начин рада. Ендотрахеална анестезија: принципи, опрема и начин рада. Физикална терапија: принципи, облици, опрема и начин рада.		
	ТБ3. Клиничка дијететика (10): Грешке у исхрани и њихов значај у настанку појединих обољења. Нутритивни дисбаланс као последица обољења гастроинтестиналног и уринарног система. Дијететски приступ лечењу обољења желуца и црева, јетре, панкреаса, срца и бубрега код паса и мачака. Хипоалергенска дијета. Нискокалорична дијета. Дијететски приступ лечењу обољења коња.		
	ТБ4. Одабрана поглавља из хирургије ортопедије и офталмологије (20): Кратак курс из опште хирургије и хирургије меких ткива, са посебним нагласком на припрему пацијента за операцију, оперативне технике и зашивање рана. Основни принципи обраде рана. Абдоминална хирургија: лапаротомија, ресекција желуца и црева, овариохистеректомија, спленектомија и друге операције на абдомену. Кратак курс из ортопедије малих животиња и коња. Основни принципи збрињавања важнијих обољења локомоторног система код коња. Основни принципи збрињавања важнијих обољења локомоторног система код паса и мачака. Дијагностика обољења ока. Основни принципи конзервативног и хируршког лечења обољења ока код паса, мачака и коња.		
	ТБ5. Одабрана поглавља из интерне медицине коња (15): Урођене и наследне болести коња. Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија најважнијих обољења срца и крвних судова. Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија најважнијих обољења респираторног система. Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија најважнијих обољења хемолимфатичног система. Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија најважнијих обољења гастроинтестиналног тракта. Колике. Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија најважнијих обољења јетре и панкреаса. Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија најважнијих обољења нервног и мишићно-скелетног система. Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија најважнијих обољења уринарног система. Ендокрине болести и поремећаји метаболизма. Спортске повреде и обољења.		

Практична настава вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	ТБ1. (15): Практична примена анестезије у клиничкој пракси (практичне вежбе на Клиници за хирургију, ортопедију и офталмологију, Клиници за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи и на терену, уз комплетну обраду клиничких случајева, од постављања дијагнозе, припреме за анестезију, анестезије и мониторинга у анестезији, до буђења и опоравка од анестезије. ТБ2. (15): Практична обука у раду са апаратима за радиографију, ултрасонографију, ендоскопију, електрокардиографију, ендотрахеалну анестезију, мониторинг у анестезији и физикалној терапији. ТБ3. (20): Практичне вежбе на Клиници за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи и обрада појединих клиничких случајева. Диференцијална дијагностика поремећаја изазваних грешкама у исхрани: анализа унапред припремљене документације о појединим случајевима у циљу лакшег разумевања дијагностике, диференцијалне дијагностике и терапије. ТБ4. (40): Практичан рад на Клиници за хирургију: обрада клиничких случајева и увежбавање клиничких процедура у оквиру дијагностике и терапије хируршких, ортопедских и офталмолошких обољења, уз интерактивно учење на примерима различитих обољења коња, паса и мачака ТБ5. (30): Практичне вежбе у амбуланти за болести коња, обрада клиничких случајева и увежбавање клиничких процедура значајних за самостално решавање најважнијих проблема из свакодневне клиничке праксе.				
	Литература: одабрани текстови из широког избора уџбеничке и стручне литературе.				
	1.	Case LP, Carey DP, Hirakawa DA, Daristotle L: Canine and feline nutrition, Mosby, St. Louis, 2000.			
	2.	Colahan PT, Mayhew IG, Merritt AM, Moore JN: Equine Medicine and Surgery, 5th edition, Mosby, St. Louis, 1999.			
	3.	DiBartola SP: Fluid, Electrolyte and Acid-Base Disorders, 4th edition, Elsevier/Saunders, St. Louis, 2012.			
	4.	Hand MS, Thatcher CD, Remilard RL, Roudebush P: Small animal clinical nutrition, Walsorth Publishing Company, Marceline, 2000.			
	5.	Илић В: Ауторизована предавања, ФВМ, Београд, 2008.			
	6.	Ковач М: Дијагностика и терапија ортопедских обољења коња, ФВМ, Београд, 2008.			
	7.	Крстић, Н., Крстић, В., Рендгенолошка и ендоскопска дијагностика обољења дигестивног и респираторног система паса и мачака, издавачи аутори, Београд, 2007.			
	8.	Orsini JA, Divers TJ, Equine emergencies, Treatment and procedures, 3rd ed., Saunders/Elsevier, St. Louis, 2008			
9.	Reed SM, Bayly WM, Selon DC: Equine internal medicine, 3rd edition, Saunders/Elsevier, St. Louis, 2010.				
10.	Selon DC, Long MT, Equine infectious diseases, Saunders/Elsevier, St. Lous, 2007.				
11.	Šehić M, Butković V, Žubčić D, Stanin D: Fizikalna medicina u terapiji i dijagnostici. Kratis, Zagreb, 1997.				
12.	Тадих М, Милосављевић П: Onichologia equi, Чикош, Суботица, 1995.				
13.	Thurmon JC, Tranquilli WJ, Benson GJ: Veterinary Anesthesia, Williams & Wilkins, Baltimore, 1996.				
14.	Tilley LP: Essentials of canine and feline electrocardiography, Lea & Febiger, Philadelphia, 1992.				
15.	Траиловић Д: Дијагностика и терапија обољења коња, Научна КМД, Београд, 2009.				
16.	Траиловић Д: Поремећаји промета воде и електролита у паса и мачака: етиопатогенеза, дијагностика и терапија. Висио мунди академик пресс, Нови Сад, 1994.				
17.	Вучковић Д., Прокић Б. и аут.: Ветеринарска анестезиологија. ФВМ, Београд, 2009.				
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године:					
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови	
75	120	-	-	90 (стручна пракса)	
Методе извођења наставе	Настава ће бити организована у предаваоницама и клиникама Факултета, кроз низ кохерентних тематских блокова (ТБ) организованих кроз (више)недељно трајање. Теоријска настава се базира на предавањима уз обилно коришћење илустрованог и интерактивног материјала, као и архивираних медицинске документације факултетских клиника. Практична настава се одржава на клиникама са посебним нагласком на непосредно учешће студената у свим аспектима текућег клиничког рада, уз надзор и усмеравање од стране наставника.				
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит		
активност у току предавања		10	ТЕСТ		
практична настава		40	Практични испит		
колоквијуми		10			
семинари		10			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	
Изборно подручје (модул)		ПРВИ ИЗБОРНИ ПАКЕТ (ПРЕДМЕТ)	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		КЛИНИЧКА ПАТОЛОГИЈА И ТЕРАПИЈА СОЦИЈАЛНИХ ЖИВОТИЊА 3 и 4	
Наставник (за предавања)		проф. др Вања Крстић, проф. др Војислав Илић, проф. др Војислав Павловић, проф. др Драгиша Траиловић, проф. др Зоран Кулишић, проф. др Зорица Николовски Стефановић, проф. др Маријана Вучинић, проф. др Милош Павловић, проф. др Мирослав Валчић, проф. др Никола Крстић, проф. др Никола Поповић, проф. др Санда Димитријевић, проф. др Слободанка Вакањац, доц. др Владимир Магаш, доц. др Дарко Маринковић, доц. др Милан Јовановић, доц. др Мирјана Мацановић-Лазаревић, доц. др Предраг Степановић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф. др Војислав Илић, проф. др Никола Крстић, доц. др Милан Јовановић, доц. др Мирјана Мацановић-Лазаревић, доц. др Ненад Андрић, доц. др Тамара Илић, асист. Мр Стефан Ђоковић, асист. двм. Милан Малетић, асист. двм. Милоје Ђурић, асист. др Милош Вучићевић, асист. мр Стефан Ђоковић	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ	24	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан изборни
Услов	Испуњене предиспитне обавезе из Првог изборног пакета 1.		
Циљ предмета	У складу са својим интересовањем и пројекцијом развоја каријере, а полазећи од претходно стечених знања на предметима у обавезном делу наставног плана, студенти бирају одговарајући изборни пакет (ИП) за професионално усмерање. ИП1 има за циљ да продуби знања и вештине студената стечене у обавезном делу студијског програма и усмери их ка кључним и најсавременијим аспектима здравствене проблематике социјалних животиња - паса, мачака и коња, подељеним у наставне тематске блокове.		
Исход предмета	Студенти треба да познају: етиопатогенезу, процедуре дијагнозе и диференцијалне дијагнозе болести и патолошких стања социјалних животиња, њиховог збрињавања и лечења у редовним и ургентним ситуацијама; да разумеју: принципе и поступке у превентиви заразних болести, принципе рада савремених техничких система који се користе дијагностици и терапији; специфичности исхране оболелих и реконвалесцентних животиња, поремећаје понашања животиња, принципе рационалног вођења ветеринарске праксе, комуникације са власницима пацијената, колегама и широм јавношћу и вођења медицинске документације; да умеју да спроведу: прописане дијагностичке поступке и сачине дијагнозу, да одреде и спроведу одговарајуће методе и поступке хируршке, медикаментозне и физикалне терапије, да спроведу процедуре код нормалног и отежаног порођаја социјалних животиња.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	ТБ6. Превентивна медицина (15): Епизоотиологија паразитских болести копитара и месоједа. Програм контроле и сузбијања паразитских болести коња. Програм контроле и сузбијања паразитских болести паса и мачака. Епизоотиологија инфективних болести копитара паса и мачака изазваних вирусима, бактеријама и гљивицама. Програми контроле и сузбијања инфективних болести коња, паса и мачака.		
	ТБ7. Одабрана поглавља из интерне медицине паса и мачака (30): Урођене и наследне болести паса и мачака. Дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија најважнијих обољења срца и крвних судова, респираторног система, гастроинтестиналног тракта, јетре и панкреаса, коже, нервног и уринарног система. Аутоимуне и имунолошки посредоване болести. Ендокрине болести и поремећаји метаболизма.		
	ТБ8. Онкологија (15): Бенигни и малигни тумори, карциноми, саркоми, тумори округлих ћелија. Етиологија, патогенеза, дијагностика и терапија најчешћих малигних обољења код малих животиња и коња. Паранеопластични синдром код онколошких пацијената.		
	ТБ9. Репродукција копитара и малих животиња (20): Физиологија репродукције копитара и малих животиња. Вештачко осемењавање копитара и малих животиња. Дијагностика гравидитета копитара и малих животиња. Физиологија и патологија гравидитета, порођаја и пуерперијума копитара и малих животиња. Болести гениталног тракта мужјака и женки копитара и малих животиња. Методе довршетка порођаја копитара и малих животиња. Физиологија, патологија и терапија млечне жлезде копитара и малих животиња.		
	ТБ10. Ургентна медицина (10): Количне болести и ендотоксемија коња. Ургентна стања у гастроентерологији, кардиологији и пулмологији копитара и месоједа. Шок. Коагулопатије. Акутна тровања. Акутне трауме. Ургентна стања у хирургији, ортопедији и офталмологији копитара и месоједа. Ургентна стања у репродукцији, акушерству и неонатологији копитара и месоједа.		
	ТБ11. Лабораторијска дијагностика обољења (10) Принципи узимања и слања узорака за лабораторијски преглед. Хематолошка и биохемијска испитивања крви. Биохемијска испитивања урина и других телесних течности, секрета и екскрета у дијагностици обољења.		

	Лабораторијска дијагностика инфективних болести животиња. Брзи тестови у дијагностици обољења малих животиња и коња. Биопсија и патохистолошка дијагностика. Фактори који утичу на интерпретацију резултата лабораторијских испитивања. ТБ12. Поремећаји понашања животиња (10) Неуробиохемијске и етолошке основе понашања паса, мачака и коња. Бихејвиорални активациони и инхибиторни систем. Генеза и терапија поремећаја и патолошких облика понашања паса, мачака и коња. Бихејвиорална патологија и терапија код паса, мачака и коња. ТБ13. Организација, комуникација и управљање у ветеринарској пракси (10) Организација ветеринарске службе, ветеринарска комора и лиценцирање ветеринара. Специфичности и принципи организације рада клиничке праксе социјалних животиња. Значај, принципи и основна правила комуникације са власницима животиња, колегама, струковним организацијама и државном управом. Одговорност ветеринара за грешке у комуникацији. Разумевање везе власник-љубимац и економских фактора у односу са власником економски вредних животиња. Значај и однос правних, етичких, стручних и економских фактора у свакодневној пракси. Чување и тајност података. Основни принципи писменог комуницирања са странкама, колегама, струковним организацијама и државном управом; писање службених дописа, писам, молби, извештаја и пројеката. ТБ14. Специјална радиологија (0)			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	ТБ6. (20): Увежбавање клиничких процедура у оквиру дијагностике терапије и превентиве инфективних и паразитских болести копитара и месоједа, уз обраду клиничких случајева. ТБ7. (40): Обрада клиничких случајева и увежбавање клиничких процедура у амбуланти за мале животиње. ТБ8. (30): Обрада клиничких случајева из онкологије: комплетна обрада онколошких случајева, од узимања анамнезе и историје болести, комплетног дијагностичког поступка, до одређивања терапије и праћења ефеката предузете терапије. Диференцијална дијагностика малигних обољења - анализа унапред припремљене документације. ТБ9. (40): Клинички рад на Клиници за породилство, хиподрому и ергелама и увежбавање клиничких процедура у оквиру дијагностике и терапије обољења репродуктивног система копитара и малих животиња: обрада клиничких случајева, примена одговарајућих специјалистичких метода испитивања, терапија и нега пацијената. ТБ10. (40): Рад на Клиници за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи, Клиници за хирургију и Клиници за породилство, уз обраду ургентних случајева. ТБ11. (20): Узorkовање материјала за лабораторијски преглед и практичан рад у лабораторији, обрада клиничких случајева уз комплетну обраду лабораторијских налаза и поређење са осталим налазима добијеним клиничким и специјалистичким испитивањима. ТБ12. (10): Интерактивно учење на примерима различитих поремећаја понашања паса, мачака и коња уз комплетну обраду клиничких случајева из свих области бихејвиоралне клиничке патологије и терапије паса, мачака и коња, у амбуланти за болести малих животиња и болести коња. ТБ13. (15): Увежбавање комуникације за време рада са странкама и пацијентима у склопу дежурстава на Клиници за болести копитара, месоједа, живине и дивљачи. ТБ14. (25): Описивање рендгенограма из области патологије дигестивног система са контрастом; респираторног тракта, срца и великих крвних судова торакса; урогениталног тракта; костно-зглобног система. Клиничка пракса.			
	Литература: одабрани текстови из широког избора уџбеничке и стручне литературе (наставак).			
	18.	Алексић Ковачевић Сања: Лимфоми паса и мачака, Младост биро, Београд, 2005.		
	19.	Angus O. McKinnon/James L.Voss: Equine reproduction, Lea&Febiger 1993.		
	20.	D.E.Noakes, T.J. Parkinson, G.C.W. England: Veterinary reproduction and obstetrics, 2009.		
	21.	Arthur: Veterinary Reproduction and Obstetrics, 2011		
	22.	Димитријевић Санда, Илић Тамара: Клиничка паразитологија, ФВМ, Београд, 2012.		
	23.	Ettinger SJ, Feldman EC: Textbook of Veterinary Internal Medicine. Diseases of the dog and cat, 5 th ed., Saunders, Philadelphia, 2000.		
	24.	Meyer DJ, Harvey JW: Veterinary laboratory medicine, Saunders, Philadelphia, 1997.		
	25.	Павловић В, Павловић М, Вакањац С: Дијагностика гравидитета домаћих животиња 2010.		
26.	Поповић Н, Лазаревић М: Болести коже малих животиња, ФВМ, Београд, 1999.			
27.	Радојичић Соња, Валчић М, Ђуричић Босилјка, Инфективне болести животиња, ФВМ, Београд, 2012.			
28.	Robert S. Youngquist, Walter R. Threlfall: Large Animal Theriogenology 2007			
29.	Rozanski EA, Rush JE, A color handbook of small animal emergency and critical care medicine, Manson Publishing, London, 2007			
30.	Silverman J, Kurtz Suzanne, Draper Juliet: Skills for Communicating with Patients, Radcliffe Publishing, Abingdon, 2003.			
31.	Stephen J Roberts: Veterinary Obstetrics and Genital Diseases: theriogenology 1999			
32.	Thrall DE, editor., Textbook of Veterinary diagnostic Radiology, (4th edition), WB Saunders company, Philadelphia, 2002.			
33.	Траиловић Д, Вучинић М, Лазић Ј: Етологија - понашање и добробит коња, ВетКер, Београд, 2012.			
34.	Траиловић Д: Гастроентерологија паса и мачака, ФВМ, Београд, 2012.			
35.	Valčić M, Robertson I, Kulišić Z, Goss S: Specijalna epizootiologija. Kompendium bolesti sa liste A i značajnijih bolesti sa liste B Međunarodne organizacije za epizootije (OIE). Veterinarska komora Srbije, Beograd, 2004.			
36.	Вучинић Маријана: Понашање, добробит и заштита животиња, ВКС, Београд, 2004.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
120	240	-	-	240 (стручна пракса)
Методе извођења наставе	Настава ће бити организована у предаваоницама и клиникама Факултета, кроз низ кохерентних тематских блокова (ТБ) са (више)недељним трајањем. Теоријска настава се базира на предавањима уз обилно коришћење илустрованог и интерактивног материјала, као и архивираних медицинске документације факултетских клиника. Практична настава се одржава на клиникама са посебним нагласком на непосредно учешће студената у свим аспектима текућег клиничког рада, уз надзор и усмеравање од стране наставника.			
	Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена

активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	40	практични испит	
колоквијуми	20		
семинари			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	
Изборно подручје (модул)		ДРУГИ ИЗБОРНИ ПАКЕТ (ПРЕДМЕТ)	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		УЗГОЈ, ПАТОЛОГИЈА И ТЕРАПИЈА ФАРМСКИХ ЖИВОТИЊА 1 и 2	
Наставник (за предавања)		доц. др Иван Вујанац, доц. др Бранко Јонић, доц. др Бранко Петрукић, доц. др Мирјана Миловановић, проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Витомир Ћупић, проф. др Војислав Павловић, проф. др Драган Шефер, проф. др Јован Бојковски, проф. др Маријана Вучинић, проф. др Милан Тешић, проф. др Миланка Јездимировић, проф. др Милош Павловић, проф. др Радмила Ресановић, проф. др Саша Траиловић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		доц. др Иван Вујанац, доц. др Бранко Јонић, доц. др Бранко Петрукић, доц. др Мирјана Миловановић, проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Витомир Ћупић, проф. др Војислав Павловић, проф. др Драган Шефер, проф. др Јован Бојковски, проф. др Маријана Вучинић, проф. др Милан Тешић, проф. др Миланка Јездимировић, проф. др Милош Павловић, проф. др Радмила Ресановић, проф. др Саша Траиловић, асист. др Катарина Радивојевић, асист. др Милош Вучићевић, асист. др Радиша Продановић, асист. др Саша Ивановић, асист. Милан Малетић, ДВМ, асист. Милоје Ђурић, ДВМ, асист. Предраг Симеуновић, ДВМ, асист. Стамен Радловић, ДВМ	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ	13	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни изборни
Услов			
Циљ предмета	Узгој, патологија и терапија фармских животиња има за циљ да кроз додатно теоријско образовање и далеко већи обим практичног рада, студенте припреми за ефикасније и непосредније укључивање у клиничку праксу. Студенте, кроз обавезну теоријску и практичну наставу на основним студијама, практичну наставу из изборне области, клиничке вежбе и летњу праксу треба оспособити за самосталан рад из клиничке патологије и терапије фармских животиња (живина, свиње и говеда).		
Исход предмета	Узгој, патологија и терапија фармских животиња је обавезна изборна област за коју се студенти опредељују према сопственом избору приликом уписа у седми семестар и наставу похађају, према унапред утврђеном плану, све до краја десетог семестра. Након одслушане наставе из ове области студенти полажу завршни испит и бране свој дипломски рад пред комисијом коју сачињавају професори из обавезних предмета. Студенти треба да познају: поремећаје у понашању фармских животиња, менаџмент у ветеринарској пракси, зоотехничке принципе који се примењују код фармских животиња, клиничку исхрану фармских животиња, фармакотерапију, репродукцију и болести фармских животиња.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	ТБ1. Поремећаји у понашању фармских животиња (15) Промене и поремећаји у понашању фармских животиња (дефиниција и класификација). Узроци промена и поремећаја у понашању фармских животиња. Промене и поремећаји реактивности фармских животиња и узроци. Преусмерени облици понашања фармских животиња. Стереотипије фармских животиња. Самоповређивање и међусобно повређивање фармских животиња. Превентива промена и поремећаја понашања фармских животиња. Промене и поремећаји понашања живине, свиња, говеда, оваца и коза. Корекција промена и поремећаја понашања фармских животиња.		
	ТБ2. Менаџмент ветеринарске праксе (15) Животни циклус ветеринарске праксе, њено дефинисање и позиционирање у систему заштите здравља животиња. Развој и функција менаџмента у контроли здравља животиња. Клијентинг менаџмент. Стратејски менаџмент и развој ветеринарске праксе. Примена финансијског менаџмента у раду ветеринарске праксе. Маркетинг имиџ у ветеринарској пракси. Менаџмент и економика у доношењу одлуке код избора контроле здравља живине, свиња, говеда, оваца и коза.		
	ТБ3. Зоохигијена фармских животиња (15) Зоохигијена у живинарству: Системи смештаја и њихов утицај на здравствено стање и производне резултате живине у фармским условима. Утицај грађевинских карактеристика објеката на здравствено стање и производне резултате живине у фармским условима. Опште хигијенске и превентивне мере које се спроводе у фарским условима гајења живине. Хигијена производње и смештаја живине. Оперативни захвати, хватање, транспорт и хигијена транспорта живине. Хигијенски и технолошко, технички аспект изјубравања објеката за смештај живине.		
	Зоохигијена у свињарству: Системи смештаја и њихов утицај на здравствено стање и производне резултате свиња у фармским условима. Утицај изградње објеката на здравствено стање и производне резултате свиња у фармским условима. Опште хигијенске и превентивне мере које се спроводе у фармским условима гајења свиња. Хигијена и смештај свиња. Оперативни захвати, транспорт и хигијена транспорта свиња. Хигијенски и технолошко-технички аспект изјубривања објеката за смештај свиња.		
	Зоохигијена у говедарству: Системи смештаја и њихов утицај на здравствено стање и производне резултате говеда у фармским условима. Утицај изградње објеката на здравствено стање и производне резултате говеда у фармским условима. Опште хигијенске и превентивне мере које се спроводе у фармским условима гајења говеда. Хигијена производње и смештаја говеда. Оперативни захвати, транспорт и хигијена транспорта говеда. Хигијенски и технолошко-технички аспект изјубравања објеката за смештај говеда.		
ТБ4. Клиничка исхрана фармских животиња (15) Клиничка исхрана живине: Веза исхране са обољењима (дијететика, појам, врсте, значај дијететске мере			

	квантитативна и квалитативна дијететика). Специјална дијететика: синдром изненадне смрти; округло срце и руптура аорте у ђурака; асцитес; крварења у јетри; синдром масне јетре код живине; бубрежни синдром, уролитијаза; дисбаланс воде; дисбаланс електролита; пероза; обољење скелета. Тровања: микотоксини (афлатоксини, охратоксини, зераленон, трихотецени); Отровне биљке (гликозиди, сапонини, алкалоиди); органски и неоргански отрови; тешки метали; пестициди. Клиничка исхрана свиња: Веза исхране са обољењима (дијететика, појам, врсте, значај дијететске мере - квантитативна и квалитативна дијететика). Специјална дијететика: анемија; колибацилоза (едемска болест); дефицит енергије; синдром мршаве крмаче; дефицит калцијума и фосфора; дисбаланс протеина и енергије; паракератоза; Гласерова болест; стафилококоза коже прасади (чађавост); канибализам; агалакција и хипоагалакција; улкус. Тровања: микотоксини (афлатоксини, охратоксини, зераленон, трихотецени). Клиничка исхрана говеда: Веза исхране са обољењима (дијететика, појам, врсте, значај дијететске мере - квантитативна и квалитативна дијететика). Специјална дијететика: пуерперална пареза; кетоза; ретенција постелице; едем вимена; синдром дебеле краве; абортус; ентеротоксемија; поститис; полиоенцефаломалакција; пашна тетанија; надун; колике; уролитијаза; алергије; неподношљивост; ацидоза; алкалоза. Тровања: отровне биљке (гликозиди, сапонини, алкалоиди). ТБ5. Болести живине (15) Патологија јата. Технопатије. Менаџмент у живинарству. Лабораторијска дијагностика. Имунологија живине. Зоонозе. Биосигурност у живинарству. Добробит у области живинарства.			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Практична настава се изводи на појединим Катедрама Факултета ветеринарске медицине укључених у наставу и у наставним базама изван факултета (фарме живине, свиња и говеда). ТБ1. Поремећаји у понашању фармских животиња (15) Практични приказ и анализа узрока промена и поремећаја у понашању фармских животиња. Практични приказ промена и поремећаји реактивности, преусмерених облика понашања, стереотипија, самоповређивање и међусобно повређивање фармских животиња. Практични приказ превентиве и корекције промена и поремећаја понашања фармских животиња. ТБ2. Менаџмент ветеринарске праксе (15) Пример развоја и функције менаџмента и економије у доношењу одлуке код избора контроле здравља живине, свиња, говеда, оваца и коза. Клијентинг менаџмент. Примена финансијског менаџмента у раду ветеринарске праксе. ТБ3. Зоохигијена фармских животиња (30) Приказ различитих система смештаја и њихов утицај на здравствено стање и производне резултате живине, свиња и преживара у фармским условима. Опште хигијенске и превентивне мере које се спроводе у фарским условима гајења живине, свиња и преживара. Хватање, транспорт и хигијена транспорта фармских животиња. Практични приказ хигијенских и технолошко-техничких мера код изјубравања објеката за смештај живине, свиња и преживара. ТБ4. Клиничка исхрана фармских животиња (30) Клиничка исхрана живине, свиња и преживара: Практични прикази случајева из специјалне дијететике и тровања фармских животиња. Диференцијална дијагностика поремећаја изазваних грешкама у исхрани фармских животиња. ТБ5. Болести живине (30) Практични приказ узгојних болести и патологије јата различите етиологије. Методе лабораторијске дијагностике болести живине. Примена биосигурности у живинарству. Добробит у области живинарства.			
	Литература: одабрани текстови из широког избора уџбеничке и стручне литературе.			
	1. Брана Раденковић- Дамњановић, 2004, Практикум из зоохигијене – уџбеник, Факултет ветеринарске медицине, стр. 225. Асај А.: Хигијена на фарми и у околишу, Медицинска наклада, Загреб 2003.			
	2. Брана Раденковић-Дамњановић, Радислава Теодоровић,: Зоохигијена; ауторизована предавања стр. 207., 2007.			
	3. Вучинић Маријана: Понашање, добробит и заштита животиња. Универзитетски уџбеник, ВКС, страна 388. 2004.			
4. Вучинић, Маријана: Патолошки поремећаји понашања фармских животиња. Ауторизована скрипта, страна 147. 2007.				
5. Матејић и Кнежевић: Болести пернате живине; Палић, Раић, Николић: Болести живине и поремећаји исхране.				
6. Радмила Ресановић, Тодор Палић, Зоран Рашић, Зора Николић и Љубомир Симоновић: Болести кавезних птица, Факултет ветеринарске медицине, Београд 2009.				
7. Тешић М.: Менаџмент ветеринарске праксе, Факултет ветеринарске медицине, Београд 2007.				
8. Шевковић Н., Прибићевић С., Рајић Л: Исхрана домаћих животиња, Научна књига, Београд, 1986. Синовец З., Шевковић Н.: Практикум из Исхране, Факултет Ветеринарске медицине, Београд, 1995.				
9. Шефер, Д., Синовец З., 2008: Опста Исхрана Марковиц, Радмила, Петрукиц, Б., Сефер, Д., 2010: Безбедност хране за животиње				
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
75	120	-	-	90
Методе извођења наставе	Настава ће бити организована у предаваоницама на Катедрама факултета, кроз низ кохерентних тематских блокова (ТБ) организованих кроз (више)недељно трајање. Теоријска настава се базира на предавањима уз обилно коришћење илустрованог и интерактивног материјала, као и архивираних медицинске документације факултетских клиника. Практична настава се одржава на клиникама са посебним нагласком на непосредно учешће студената у свим аспектима текућег клиничког рада, уз надзор и усмеравање од стране наставника.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	20	ТЕСТ		30
практична настава	50	Практични испит		
колоквијуми	/			
семинари	/			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	
Изборно подручје (модул)		ДРУГИ ИЗБОРНИ ПАКЕТ (ПРЕДМЕТ)	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		УЗГОЈ, ПАТОЛОГИЈА И ТЕРАПИЈА ФАРМСКИХ ЖИВОТИЊА 3 и 4	
Наставник (за предавања)		доц. др Иван Вујанац, доц. др Бранко Јонић, доц. др Бранко Петрукић, доц. др Мирјана Миловановић, проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Витомир Ћупић, проф. др Војислав Павловић, проф. др Драган Шефер, проф. др Јован Бојковски, проф. др Маријана Вучинић, проф. др Милан Тешић, проф. др Миланка Јездимировић, проф. др Милош Павловић, проф. др Радмила Ресановић, проф. др Саша Траиловић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		доц. др Иван Вујанац, доц. др Бранко Јонић, доц. др Бранко Петрукић, доц. др Мирјана Миловановић, проф. др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Витомир Ћупић, проф. др Војислав Павловић, проф. др Драган Шефер, проф. др Јован Бојковски, проф. др Маријана Вучинић, проф. др Милан Тешић, проф. др Миланка Јездимировић, проф. др Милош Павловић, проф. др Радмила Ресановић, проф. др Саша Траиловић, асист. др Катарина Радивојевић, асист. др Милош Вучићевић, асист. др Радиша Продановић, асист. др Саша Ивановић, асист. Милан Малетић, ДВМ, асист. Милоје Ђурић, ДВМ, асист. Предраг Симеуновић, ДВМ, асист. Стамен Радуловић, ДВМ	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ	24	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезни изборни
Услов			
Циљ предмета	Узгој, патологија и терапија фармских животиња има за циљ да кроз додатно теоријско образовање и далеко већи обим практичног рада, студенте припреми за ефикасније и непосредније укључивање у клиничку праксу. Студенте, кроз обавезну теоријску и практичну наставу на основним студијама, практичну наставу из изборне области, клиничке вежбе и летњу праксу треба оспособити за самосталан рад из клиничке патологије и терапије фармских животиња (живина, свиње и говеда).		
Исход предмета	Узгој, патологија и терапија фармских животиња је обавезна изборна област за коју се студенти опредељују према сопственом избору приликом уписа у девети семестар и наставу похађају, према унапред утврђеном плану, све до краја дванаестог семестра. Након одслушане наставе из ове области студенти полажу завршни испит и бране свој дипломски рад пред комисијом коју сачињавају професори из обавезних предмета. Студенти треба да познају: поремећаје у понашању фармских животиња, менаџмент у ветеринарској пракси, зоотехничке принципе који се примењују код фармских животиња, клиничку исхрану фармских животиња, фармакотерапију, репродукцију и болести фармских животиња.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	ТБ6. Клиничка фармакотерапија фармских животиња (15) Клиничка фармакотерапија живине: Примена лекова код живине (адсорпција, дистрибуција, биотрансформација, елиминација, специфичности и начин дозирање лекова). Фармакотерапија болести бактеријске и гљивичне етиологије. Превенирање и терапија паразитских и протозоарних болести живине. Фармакотерапија осталих обољења живине (метаболички поремећаји, тровања и др.). Нежељена дејства лекова: најчешће нежељене реакције код живине; превенирање резистенције на антимикубне лекове. Законска регулатива у нашој земљи. Клиничка фармакотерапија свиња: Дозе и дозирање. Начини апликације и фармакокинетика лекова после примене у различитим фармацеутским облицима. Рационална примена лекова у лечењу најчешћих обољења дигестивног и респираторног тракта свиња. Рационална примена лекова у лечењу најчешћих обољења уринарног и гениталног система, млечне жлезде и локомоторног система свиња. Рационална примена лекова у лечењу најчешћих обољења централног нервног система, кардиоваскуларног система, поремећаја у понашању и коже свиња. Клиничка фармакотерапија говеда: Апликација, абсорпција, дистрибуција, биолошка расположивост, биотрансформација и елиминација лекова примењених у различитим фармацеутским облицима код говеда. Ефикасност и безбедност примене лекова у терапији бактеријских, гљивичних и протозоарних инфекција говеда. Ефикасност и безбедност примене антихелминтика и ектоцида у лечењу паразитских инфекција говеда. Ефикасност и безбедност примене лекова у терапији инфламације, септикемије и кардиогеног шока у говеда. ТБ7. Болести свиња (45) Етиопатогенеза стоматитиса, тонзилитиса и фарингитиса. Етиопатогенеза езофаго-гастричног улкуса. Болести органа за варење проузроковане бактеријама, (некротични ентеритис, колибацилоза, дизентерија, црвена аденоматоза). Болести органа за варење проузроковане вирусима (ТГЕ, ЕВД, Синдром повраћања и заостајања у расту прасади на сиси, инфекције изазване Рота-вирусима). Комплекс респираторних болести. Болести јетре (дистрофија јетре, масна јетра сисанчади). Болести коже и органа за кретање. Поремећаји функције млечне жлезде (хипо и агалакција). Инфективне болести.		

	ТБ8. Болести говеда (40) Акутна кисела индигестија. Субакутна кисела индигестија. Промена положаја сиришта. Болести јетре и панкреаса. Етиопатогенеза пуерпералне јетрине коме. Поремећаји енергетског метаболизма. Кетоза. Метаболичке остеопатије. Хормонални статус високо-млечних крава и болесна стања. Дијагностика поремећаја енергетског метаболизма. Дијагноза и диференцијална дијагноза обољења нервног система. Болести крви и хематопоезних органа. Болести органа за кретање: дијагностика хромости; асептични пододерматитис; дигитални дерматитис и интердигитална некробацилоза. Болесна стања проузрокована херпес вирусима. Ензоотска бронхопнеумонија. Туберкулоза и паратуберкулоза. Тровање уреомом. Тровање отровима биљног порекла. ТБ9. Репродукција фармских животиња Репродукција свиња: Полни циклус. Показатељи репродукције. Вештачко осемењавање свиња. Репродуктивне сметње (анестрија назимица и крмача). Преглед сперме нерастова. Репродукција говеда: Неуроендокрина регулација полног циклуса. Порођај и пуерперални поремећаји. Обољења јајника. Етиологија и патогенеза ендометритиса. Вештачко осемењавање крава.			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Практична настава се изводи на појединим Катедрама Факултета ветеринарске медицине укључених у наставу и у наставним базама изван факултета (фарме живине, свиња и говеда). ТБ6. Клиничка фармакотерапија фармских животиња (30) Клиничка фармакотерапија фармских животиња: Начини апликације, дозе и дозирање лекова код фармских животиња. Практични приказ превенерирања и фармакотерапије болести бактеријске, протозоарне и гљивичне етиологије код фармских животиња. Ефикасност и безбедност примене антихелминтика и ектоцида у лечењу паразитских инфекција. Ефикасност и безбедност примене лекова у терапији инфламације, септикемије и кардиогеног шока. Превенирање и фармакотерапија обољења неинфективне етиологије (метаболички поремећаји, тровања и др.). ТБ7. Болести свиња (60) Практични приказ случајева обољења коже, дигестивног, респираторног тракта и локомоторних органа свиња на фармама, изазваних узрочницима различите етиологије. Узгојне болести свиња. ТБ8. Болести говеда (4) Практични приказ случајева обољења коже, дигестивног, респираторног тракта и локомоторних органа говеда на фармама, изазваних узрочницима различите етиологије. Метаболички поремећаји. Узгојне болести говеда. ТБ9. Репродукција фармских животиња Репродукција свиња: Показатељи репродукције. Вештачко осемењавање свиња. Репродуктивне сметње (анестрија назимица и крмача). Преглед сперме нерастова. Репродукција говеда: Манипулација полным циклусом високомлечних крава. Порођај и пуерперални поремећаји. Обољења јајника. Етиологија и патогенеза ендометритиса. Вештачко осемењавање крава.			
	Литература			
	1	Милковић В.: Порођиљство, стерилитет и вештачко осемењавање домаћих животиња, Научна књига, Београд, 2002.		
	2	Шаманц Х.: Болести свиња, треће измењено и допуњено издање, Универзитет у Београду, Факултет ветеринарске медицине, Научна КМД, Београд 2009.		
	3	Шаманц Х.: Болести респираторног и кардиоваскуларног система говеда, Универзитет у Београду, Факултет ветеринарске медицине, Научна КМД, Београд 2010.		
4	Шаманц Х.: Болести органа за варење код говеда, Универзитет у Београду, Факултет ветеринарске медицине, Научна КМД, Београд 2011.			
5	Јездимировић Миланка: Ветеринарска Фармакологија. Треће прерађено и допуњено издање, Београд, 2005.			
6	Варагић, В. М., Милошевић, П.М.: Фармакологија. Београд, 2002. Ћупић В.: Најчешћа тровања у ветеринарској медицини. Стручна књига, 1999.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
120	240	-	-	240
Методе извођења наставе	Настава ће бити организована у предаваоницама на Катедрама факултета, кроз низ кохерентних тематских блокова (ТБ) организованих кроз (више)недељно трајање. Теоријска настава се базира на предавањима уз обилно коришћење илустрованог и интерактивног материјала, као и архивираних медицинске документације факултетских клиника. Практична настава се одржава на клиникама са посебним нагласком на непосредно учешће студената у свим аспектима текућег клиничког рада, уз надзор и усмеравање од стране наставника.			
	Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	20	ТЕСТ		30
практична настава	50	Практични испит		
колоквијуми	/			
семинари	/			

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ:	
Изборно подручје (модул)		ТРЕЋИ ИЗБОРНИ ПАКЕТ (ПРЕДМЕТ)	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		ПРЕВЕНТИВНА ВЕТЕРИНАРСКА МЕДИЦИНА 1 и 2	
Наставник (за предавања)		проф др Миланка Јездимировић, Проф. др Зоран Кулишић, проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, доц. др Тамара Илић, проф др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Љиљана Јанковић, проф. др Милан Тешић, проф. др Милутин Ђорђевић, проф. др Мирослав Валчић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Соња Радочић, доц. др Драган Баџић, доц. др Нада Тајдић, доц. др Соња Обреновић, Проф. Др Зоран Алексић, доц. Др Владимир Нешић.	
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф др Миланка Јездимировић, Проф. др Зоран Кулишић, проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, доц. др Тамара Илић, проф др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Љиљана Јанковић, проф. др Милан Тешић, проф. др Милутин Ђорђевић, проф. др Мирослав Валчић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Соња Радочић, доц. др Драган Баџић, доц. др Нада Тајдић, доц. др Соња Обреновић, Проф. Др Зоран Алексић, доц. Др Владимир Нешић.	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ	13,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан изборни
Услов	Нема		
Циљ предмета	У складу са својим интересовањем и пројекцијом развоја каријере, а полазећи од претходно стечених знања на предметима у обавезном делу наставног плана, студенти бирају одговарајући изборни пакет (ИП) за професионално усмерање. ИПЗ има за циљ да продуби знања и вештине студената стечене у обавезном делу студијског програма и усмери их ка кључним и најсавременијим аспектима проблематике: превентиве, дијагностике и сузбијања заразних болести, законске и техничко технолошке регулативе и управљања ризиком у производњи животиња, подељеним у наставне тематске блокове.		
Исход предмета	Студенти треба да познају: процедуре лабораторијске дијагностике заразних обољења; да разумеју: принципе превентиве и сузбијања заразних болести, техничко -технолошке и еколошке нормативе у планирању и изградњи објеката за узгој животиња и нешкодљиво уклањање биолошког отпада; да умеју да спроведу: прописане дијагностичке поступке, сачине одговарајуће извештаје, да планирају и спроведупоступке и акције у превенцији и санирању заразних болести животиња и уклањању биолошког отпада.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	ТБ1. Економика у превентивној медицини (15): Економска анализа здравља животиња у функцији производње. Економика контроле здравља животиња : трошкови и калкулација цена; менаџмент: планирање, организовање, вођење и контрола; одлучивање и менаџмент у условима неизвесности и ризика; на националном нивоу и на нивоу стада. ТБ2. Хигијенско санитарне мере у органској производњи (0) ТБ3. Животињске врсте које угрожавају урбану средину (15): Животињске врсте у урбаним срединама као фактор угрожавања животне средине: биолошке карактеристике; еколошко-економски аспекти настале штете; методе регулације популације. ТБ4. Превентива болести пчела и свилопреља (0) ТБ5. Узгој фармских животиња као еколошки ризик (10): Последице нарушавања животне средине; објекти за смештај животиња као загађивачи ваздуха, земљишта, биљака и вода; негативни утицај загађивача животне средине на здравље и производне резултате; место и значај фармских објеката у законској регулативи о заштити животне средине. ТБ6. Технолошко-технички нормативи објеката за смештај и узгој животиња у органској производњи (10): Појам и дефиниција органске производње у сточарству и њен значај за заштиту животне средине: технолошко-технички нормативи објеката за смештај и узгој говеда, коња, оваца и коза, свиња, живине и риба; Основни принципи исхране животиња, ветеринарско-санитарне мере, транспорт животиња и законска регулатива у органској сточарској производњи. ТБ7. Медикаментозно превенирање бактеријских, протозоалних и вирусних инфекција животиња (10): Репетиторијум о имунолошким препаратима за превентиву болести. Превенирање инфективних обољења говеда, оваца, коза, свиња, паса, мачака, птица и риба имунолошким, биолошким, биљним и хемијским препаратима. ТБ8. Хигијенско технолошки аспекти уклањања органског отпада (10): Значај нешкодљивог уклањања, сакупљање и транспорт органског отпада и еколошки ризик; избор локације и изградња објеката; класичне и алтернативне методе и поступци; ветеринарско-санитарне мере; хигијена транспорта и транспортна средства; методе прераде отпадних вода.		
Практична настава вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	ТБ1. (0): ТБ2. (15): Увод у специфичне аспекте органске производње; дезинфекција, дезинсекција, дератизација, карантин и нешкодљиво уклањање отпада у органској производњи. ТБ3. (0): ТБ4. (15): Методе дијагностике болести пчела и легла узрокованих бактеријама, вирусима и гљивицама, протозоама, ендопаразитима и ектопаразитима, као и примену епизоотиолошких метода, описну и аналитичку, методе превенције болести пчела и свилопреља, болести изазване грешкама у апитехници, примену медикамената у пчеларству и утицај селидбе пчела на појаву болести. ТБ5. (15): Практично испитивања степена загађења ваздуха, земљишта, воде, биљака.		

	ТБ6. (15): Практично планирање "виртуелне" фарме за органску производњу животиња за различите врсте животиња (рад у мањим групама са тематском ротацијом). Теренске показне вежбе. ТБ7. (30): Практично планирање и увежбавање "симулиране" вакцинације / превентивне акције за различите врсте животиња (рад у мањим групама са тематском ротацијом). Теренске показне вежбе. ТБ8. (30): Практично планирање избора локације и "виртуелних" објеката фармеза нешкодљиво уклањање органског отпада, методолошке симулације (рад у мањим групама са тематском ротацијом). Теренске показне вежбе.			
Литература: одабрани текстови из широког избора уџбеничке и стручне литературе.				
1.	Асај А: Дезинсекција, Медицинска наклада, Загреб, 1999.			
2.	Асај А: Дератизација у пракси, Медицинска наклада, Загреб, 1999.			
3.	Benckiser Gero, Fauna in Soil Ecosystems: Recycling Processes, 1997, Nutrient Fluxes.			
4.	Вучинић Маријана, Раденковић – Дамњановић Брана, Теодоровић Радислава, Јанковић Љиљана, Биоклиматологија и биометеорологија, 2006, уџбеник, Београд			
5.	Вучинић Маријана, Раденковић Брана-Дамњановић, Саша Петричевић, Гајење нојева, књига, 2003, стр. 89, Београд.			
6.	Добрић Ђ. и сар: Болести пчела, ФВМ, Београд, 2000.			
7.	Јездимировић Миланка: Основи фармакотерапије и готови лекови у ветеринарској медицини, 2012.			
8.	Миленковић М, Јевтић С, Гутић М, Раденковић Брана, Савремено коњарство, 2002, стр.194, Чачак.			
9.	Ристић М, Раденковић Брана, Ђорђевић М: Нешкодљиво уклањање лешева и споредних производа закланих животиња, ФВМ, Београд, 2000.			
10.	Станимировић З. и сар.: Медоносна пчела, Медицинска књига, Београд, 2000.			
11.	Тешић М. и Недић Д.: Менаџмент ветеринарске праксе, ФВМ,Београд , 2011.			
12.	Тешић М., Недић Д., Тајдић Нада: Економика ветеринарства , ФВМ, Београд, 2013.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године:				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
75	120	-	-	90 (стручна пракса)
Методе извођења наставе	Настава ће бити организована у предаваоницама, лабораторијама и клиникама Факултета, кроз низ кохерентних тематских блокова (ТБ) организованих кроз (више)недељно трајање. Теоријска настава се базира на предавањима уз обилно коришћење илустрованог и интерактивног материјала, као и архивирание медицинске документације факултетских клиника. Практична настава се одржава у лабораторијама, виртуелним учионицама и на терену са посебним нагласком на непосредно учешће студената у свим аспектима практичног рада, уз надзор и усмеравање од стране наставника.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	ТЕСТ	30
практична настава		40	Практични испит	
колоквијуми		10		
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ:	
Изборно подручје (модул)		ТРЕЋИ ИЗБОРНИ ПАКЕТ (ПРЕДМЕТ)	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		ПРЕВЕНТИВНА ВЕТЕРИНАРСКА МЕДИЦИНА 3 и 4	
Наставник (за предавања)		проф др Миланка Јездимировић, Проф. др Зоран Кулишић, проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, доц. др Тамара Илић, проф др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Љиљана Јанковић, проф. др Милан Тешић, проф. др Милутин Ђорђевић, проф. др Мирослав Валчић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Соња Радојичић, доц. др Драган Баџић, доц. др Нада Тајдић, доц. др Соња Обреновић, Проф. Др Зоран Алексић, доц. Др Владимир Нешић.	
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф др Миланка Јездимировић, Проф. др Зоран Кулишић, проф. др Санда Димитријевић, проф. др Невенка Алексић, доц. др Тамара Илић, проф др Брана Раденковић-Дамњановић, проф. др Љиљана Јанковић, проф. др Милан Тешић, проф. др Милутин Ђорђевић, проф. др Мирослав Валчић, проф. др Радислава Теодоровић, проф. др Соња Радојичић, доц. др Драган Баџић, доц. др Нада Тајдић, доц. др Соња Обреновић, Проф. Др Зоран Алексић, доц. Др Владимир Нешић.	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ		24,0	Статус предмета (обавезни/изборни)
			Обавезан изборни
Услов	Нема		
Циљ предмета	У складу са својим интересовањем и пројекцијом развоја каријере, а полазећи од претходно стечених знања на предметима у обавезном делу наставног плана, студенти бирају одговарајући изборни пакет (ИП) за професионално усмерење. ИПЗ има за циљ да продуби знања и вештине студената стечене у обавезном делу студијског програма и усмери их ка кључним и најсавременијим аспектима проблематике: превентиве, дијагностике и сузбијања заразних болести, законске и техничко технолошке регулативе и управљања ризиком у производњи животиња, подељеним у наставне тематске блокове.		
Исход предмета	Студенти треба да познају: процедуре лабораторијске дијагностике заразних обољења; да разумеју: принципе превентиве и сузбијања заразних болести, техничко -технолошке и еколошке нормативе у планирању и изградњи објеката за узгој животиња и нешкодљиво уклањање биолошког отпада; да умеју да спроведу: прописане дијагностичке поступке, сачине одговарајуће извештаје, да планирају и спроведупоступке и акције у превенцији и санирању заразних болести животиња и уклањању биолошког отпада.		
Садржај предмета			
Теоријска настава	ТБ9. Вакцинологија (15): Историјат и значај имунопрофилактике, пасивна имунизација, подела вакцина, инактивисане вакцине, атенуиране вакцине, адјуванси, начини апликације вакцина, нежељени ефекти након примене биолошких препарата, типови алергијских реакција који настају као последица апликације биолошких препарата, грешке у вакцинацији, нови трендови у добијању вакцина. ТБ10. Дијагностика заразних болести (15): Узимање узорак на терену и у лабораторији, начини безбедног транспорта, пријем и обрада узорак у лабораторији. Документација везана за узорак и узorkовање, упознавање са стандардим оперативним процедурама, примарне методе детекције антигена и антитела, секундарне методе детекције антигена и антитела, доказивање нуклеинске киселине узрочника, особине и параметри серолошких тестова, принципи добре лабораторијске праксе, биохазард и нивои заштите, биотехнологија и дијагностика инфективних болести. ТБ11. Дијагностика паразитских зооноза (15): Основне карактеристике зооантропопаразита и антропозоопаразита значајне за идентификацију. ТБ12. Ветеринарско превентивне мере (15): Значај примене превентивних мера; дезинфекција, дезинсекција, дератизација, дезодорација, деконтаминација, карантин и нешкодљиво уклањање органског отпада као превентивне мере. ТБ13. Национални и прописи ЕУ о откривању и спречавању заразних болести животиња (20): Закон о ветеринарству, Правилник о листи заразних болести; правилници о мерама за рано откривање, сузбијање и искорењивање заразних болести; Правилник о заштитном цепљењу животиња, дијагностичким и другим испитивањима; Директиве ЕУ које се односе на сузбијање заразних болести животиња. ТБ14. Хигијена смештаја и нега домаћих животиња у комерцијалним газдинствима (20): Основне биолошке карактеристике животиња у комерцијалној производњи; хигијена изградње специјализованих објеката, смештаја и неге животиња у комерцијалној производњи; ветеринарско-санитарне мере у комерцијалној производњи; прикупљање и складиштење стајњака у комерцијалним газдинствима; хигијена транспорта животиња. ТБ15. Хигијена смештаја и нега домаћих, егзотичних и лабораторијских животиња (20): Хигијена смештаја и нега егзотичних животиња , хигијена смештаја и нега лабораторијских животиња; опрема и средства за одржавање хигијене смештаја и негу егзотичних и лабораторијских животиња.		
Практична настава вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	ТБ9. (30): Начини апликације вакцина, контрола поствакциналног имунитет, провера стерилности употребљених вакцина, извођење тестова ефикасности, интерференције као и токсичности на лабораторијским животињама. Извођење теренских тестова сигурности и ефикасности. ТБ10. (15): Узorkовање материјала од лабораторијских животиња и на терену, паковање материјала, попуњавање захтева за испитивање, транспорт и достава у микробиолошку лабораторију. Методе директног и индиректног доказивања узрочника, примарне и секундарне методе детекције антитела и антигена. Имуноензимски тест, неутрализациони тестови, АГИД, брза и спора аглутинација, техника флуоресцентних антитела. ТБ11. (15): Узorkовање, паковање и слање материјала; конзервирање и/или фиксирање узорак разних ткива		

	и/или паразита; изолација и идентификација зооантропопаразита и антропозоопаразита; дијагностика паразитских зооноза протозоарне и хелминтске етиологије; методе изоловања и детерминације вектора и развојних облика узрочника паразитских зооноза; превенирање, лечење и сузбијање паразитских зооноза. ТБ12. (30): Практичан рад на примени дезинфекције, дезинсекције, дератизације, дезодорације, деконтаминације. ТБ13. (10): Тренажна симулација спровођења мера при откривању, сузбијању и искорењивању заразних болести. ТБ14. (70): Теренски рад на процени хигијенских услова, смештаја и неге животиња на фармама; тренажна симулација спровођења ветеринарско санитарних мера на фарми. ТБ15. (70): Практични рад на процени хигијенских услова, смештаја и неге лабораторијских и егзотичних животиња у специјализованим објектима и зоолошким вртovima.			
Литература: одабрани текстови из широког избора уџбеничке и стручне литературе (наставак).				
1.	Pastoret et al. Veterinary vaccinology, 1997, Elsevier			
2.	Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals, 6th edition, OIE, 2008			
3.	Приручник за лабораторијску дијагностику , стандардизација дијагностичких метода за бактеријске вирусне и паразитске болести животиња чије је сузбијање прописано законом, 1984			
4.	Димитријевић Санда, Дијагностика паразитских болести. ФВМ, Београд, 1999.			
5.	Sloss Margaret, Kemp Russell, Zajac Anne, Veterinary Clinical Parasitology. IOWA State University Press/AMES, Sixth edition, Iowa State University, 1994.			
6.	Службена гласила: Сл. лист СФРЈ" бр.: 39/88, 6/88, 71/91, 72/91; „Сл. лист СРЈ“ бр.: 20/95, 63/89, 39/88; Сл.гл. СРС бр.: 15/80; Сл. гл. РС бр.: 31/05, 49/05, 91/05, 18/09, 51/09, 6/10, 7/10, 10/10, 15/10, 32/10, 96/10; Одговарајуће директиве ЕУ.			
7.	Теодоровић В, Бунчић Оливера, Кулишић З, Раденковић-Дамњановић Брана, Теодоровић Радислава, Ђорђевић М, Мириловић М, Trichinella-Trichinellosis, 2007.			
8.	Асај А: Хигијена на фарми и у околишу, Медицинска наклада, Загреб, 2003.			
9.	Раденковић Дамњановић Брана: Ауторизована предавања, ФВМ, Београд, 2008			
10.	Раденковић-Дамњановић Брана: Практикум из зоохигијене, ФВМ, Београд, 2004.			
11.	Вучинић Маријана, Раденковић-Дамњановић Брана: Добробит и понашање свиња, књига, 2000, стр. 85, Београд.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године:				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
120	240	-	-	240 (стручна пракса)
Методе извођења наставе	Настава ће бити организована у предаваоницама, лабораторијама и клиникама Факултета, кроз низ кохерентних тематских блокова (ТБ) организованих кроз (више)недељно трајање. Теоријска настава се базира на предавањима уз обилно коришћење илустрованог и интерактивног материјала, као и архивирание медицинске документације факултетских клиника. Практична настава се одржава у лабораторијама, виртуелним учионицама и на терену са посебним нагласком на непосредно учешће студената у свим аспектима практичног рада, уз надзор и усмеравање од стране наставника.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	
поена		поена		
активност у току предавања		10	ТЕСТ	
практична настава		40	Практични испит	
колоквијуми		10		
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ:	
Изборно подручје (модул)		ЧЕТВРТИ ИЗБОРНИ ПАКЕТ (ПРЕДМЕТ)	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		ХИГИЈЕНА И ТЕХНОЛОГИЈА НАМИРНИЦА АНИМАЛНОГ ПОРЕКЛА 1 и 2	
Наставник (за предавања)		проф. др Зора Мијачевић, проф. др Вера Катић, доц. др Снежана Булајић, доц. др Драган Василев, проф. др Владо Теодоровић, проф. др Мирјана Димитријевић, проф. др Неђељко Карабасил.	
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф. др Зора Мијачевић, Проф. др Вера Катић, доц. др Снежана Булајић, Доц. др Драган Василев, проф. др Владо Теодоровић, проф. др Мирјана Димитријевић, проф. др Неђељко Карабасил, асис.мр Радослава Савић Радовановић.	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ	13,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан изборни
Услов	Нема		
Циљ предмета	У складу са својим интересовањем и пројекцијом развоја каријере, а полазећи од претходно стечених знања на предметима у обавезном делу наставног плана, студенти бирају одговарајући изборни пакет (ИП) за професионално усмерење. ИП4 има за циљ да продуби знања и вештине студената стечене у обавезном делу студијског програма и усмери их ка кључним и најсавременијим аспектима проблематике: производње, квалитета, хигијенске исправности, анализе и контроле намирница анималног порекла, подељеним у наставне тематске блокове.		
Исход предмета	Студенти треба да познају: основне принципе производње и елементе хигијенске исправности намирница анималног порекла, принципе управљања квалитетом и контроле квалитета намирница; да разумеју: основе технолошких поступака у добијању, производњи и преради намирница; да умеју да спроведу: преглед, процену технолошких карактеристика, квалитета, хигијенске и здравствене исправности и употребљивости намирница..		
Садржај предмета			
Теоријска настава	ТБ1. Производња и прерада млека (30): Утицај здравственог стања млечне жлезде и примарне обраде млека на технолошке особине млека; поступци прераде у млекарској индустрији са аспекта конзервисања: термичка обрада, ферментација, дехидратација и концентрација. ТБ2. Производња и прерада меса (25): Кланице и објекти за обраду и прераду меса животиње, транспорт, преглед и добробит њивотиња за клање, технологија клања. Преглед трупова и органа, помоћни методи прегледа, процена и обележавање меса; резидуе у месу: ветеринарски лекови, анаболици, контаминената спољашње средине, мониторинг, процена; грађа, састав, постморталне промене, особине и нутритивна вредност меса; квар меса и алиментарне интоксикације месом и производима од меса; хлађење, смрзавање, сољење, саламурене, димљење, сушење, топлотна обрада; производи од меса: ферментисане кобасице, сувомеснати производи, барене кобасице, куване кобасице, конзерве, димљени производи, јела од меса, масти, анализа опасности и контрола производног процеса. ТБ3. Интегрисани системи контроле намирница (20): Разлози за увођење интегрисаних система безбедности хране; предуслови за примену интегрисаних система безбедности хране (GMP, GHP, SSOP); анализа ризика, процена ризика, управљање ризиком; биолошке, хемијске и физичке опасности; Hazard Analysis and Critical Control Points (HACCP): утврђивање критичних контролних тачака, утврђивање граничних вредности, методе за праћење примењених поступака, поступци за верификацију, успостављање записа; други системи интегрисаног обезбеђења здравствене исправности намирница анималног порекла.		
Практична настава вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	ТБ1. (30): Утицај састава млека у зависности од здравственог станја млечне жлезде и примарне обраде млека на технолошке особине млека. Карактеризација производа који се добијају применом основних поступака прераде млека. ТБ2. (45): Преглед животиња за клање; клање животиња; преглед трупова и органа; помоћни методи прегледа меса; доказивање квара меса и производа од меса; контрола поступака козервисања меса; контрола прозводног процеса производа од меса; физичко-хемијски, хемијски и микробиолошки преглед меса и производа. ТБ3. (45): Упознавање са предусловима за увођење интегрисаних система; одлазак у објекте за производњу меса и објекте за производњу млека с циљем да се у практичним условима упознају предуслови за увођење интегрисаног система; принципи интегрисаних система и интегрисани системи за обезбеђење здравствене исправности намирница животињског порекла; анализа микробиолошке, хемијске и физичке опасности при производњи меса; анализа микробиолошке, хемијске и физичке опасности при производњи млека; утврђивање критичних контролних тачака; утврђивање граничних вредности; утврђивање документације и верификације система HACCP.		
Литература: одабрани текстови из широког избора уџбеничке и стручне литературе.			
1.	Мијачевић Зора Технологија млека-ферментисана млека и сиреви		
2.	Вуковић И.: Основе технологије меса, 2012.		
3.	Теодоровић В., Бунчић О., Карабасил Н., Димитријевић М., Василев Д.: Хигијена и технологија меса, Практикум, 2012.		
4.	Рашета Ј: Хигијена меса, Ветеринарски факултет, Београд, 1995.		
5.	Regulation (EC) No 854/2004 of the European Parliament and the Council of 29 April 2004 laying down specific rules for the organisation of official control on products of animal origin intended for human consumption.		

6.	Regulation (EC) No 852/2004 of the European Parliament and the Council of 29 April 2004 on the hygiene of foodstuffs.			
7.	Regulation (EC) No 853/2004 of the European Parliament and the Council of 29 April 2004 laying down specific hygiene rules for food of animal origin.			
8.	Luning PA, Marcelis WJ, Jongen WMF. Food quality management a techno-managerial approach. Wageningen Pers, The Netherlands, 2002.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године:				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
75	120	-	-	90 (стручна пракса)
Методе извођења наставе	Настава ће бити организована у предаваоницама и клиникама Факултета, кроз низ кохерентних тематских блокова (ТБ) организованих кроз (више)недељно трајање. Теоријска настава се базира на предавањима уз обилно коришћење илустрованог и интерактивног материјала, као и архивиране документације Катедре. Практична настава се одржава у лабораторијама Факултета и у објектима за клање животиња и објектима за производњу и прераду меса и млека са посебним нагласком на непосредно учешће студената у свим аспектима текућег стручног рада, уз надзор и усмеравање од стране наставника.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	ТЕСТ	30
практична настава		40	Практични испит	
колоквијуми		10		
семинари		10		

Спецификација предмета за књигу предмета

Студијски програм		ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ:	
Изборно подручје (модул)		ЧЕТВРТИ ИЗБОРНИ ПАКЕТ (ПРЕДМЕТ)	
Врста и ниво студија		ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	
Назив предмета		ХИГИЈЕНА И ТЕХНОЛОГИЈА НАМИРНИЦА АНИМАЛНОГ ПОРЕКЛА 3 и 4	
Наставник (за предавања)		проф. др Милан Ж. Балтић, проф. др Зора Мијачевић, проф. др Вера Катић, доц. др Снежана Булајић, доц. др Драган Василев, проф. др Владо Теодоровић, проф. др Мирјана Димитријевић, проф. др Неђељко Карабасил.	
Наставник/сарадник (за вежбе)		проф. др Милан Ж. Балтић, проф. др Зора Мијачевић, проф. др Вера Катић, доц. др Снежана Булајић, доц. др Драган Василев, проф. др Владо Теодоровић, проф. др Мирјана Димитријевић, проф. др Неђељко Карабасил, асис.мр Радослава Савић Радовановић.	
Наставник/сарадник (за ДОН)		-	
Број ЕСПБ	13,0	Статус предмета (обавезни/изборни)	Обавезан изборни
Услов	Нема		
Циљ предмета	У складу са својим интересовањем и пројекцијом развоја каријере, а полазећи од претходно стечених знања на предметима у обавезном делу наставног плана, студенти бирају одговарајући изборни пакет (ИП) за професионално усмерење. ИП4 има за циљ да продуби знања и вештине студената стечене у обавезном делу студијског програма и усмери их ка кључним и најсавременијим аспектима проблематике: производње, квалитета, хигијенске исправности, анализе и контроле намирница анималног порекла, подељеним у наставне тематске блокове.		
Исход предмета	Студенти треба да познају: основне принципе производње и елементе хигијенске исправности намирница анималног порекла, принципе управљања квалитетом и контроле квалитета намирница; да разумеју: основе технолошких поступака у добијању, производњи и преради намирница; да умеју да спроведу: преглед, процену технолошких карактеристика, квалитета, хигијенске и здравствене исправности и употребљивости намирница..		
Садржај предмета			
Теоријска настава	ТБ4. Квалитет намирница (30): Системи за управљање и обезбеђење квалитета; контрола квалитета: организација контроле, примена статистичких метода у контроли квалитета; обезбеђење квалитета: основни принципи, концепција, серија стандарда ISO и SRPS ISO, организација и увођења система квалитета, интерна провера система, оцењивање и атестирање система квалитета; управљање квалитетом: основи принципи, трошкови и побољшање квалитета, информативни системи у функцији управљања и обезбеђења квалитета; системи атестирања: принципи и концепција атестирања производа и система квалитета, лабораторија, особље; одговорност за квалитет намирница: државни органи, произвођачи, потрошачи. Квалитет намирница анималног порекла: квалитет меса и млека и производа од меса и млека (хемијске, физичке, физичко-хемијске и сензорне особине, параметри количине-приноса и квалитета, чиниоци од значаја за принос и квалитет меса и млека: расна припадност, степен оплемењености, производни тип, методе гајења, исхрана, старост; чиниоци од значаја за квалитет производа од меса, односно млека: обрада, поступци конзервисања, додаци, чување.		
	ТБ5/1/2. Анализа намирница 1 и 2 (40): Узорковање, паковање, транспорт и чување узорка. Уситњавање, хомогенизовање, одмеравање узорка. Пропратна документација. Избор метода и редоследа испитивања. Методе сензорне анализе. Квалитативна и квантитативна хемијска анализа. Основне хемијске анализе хране (вода, сува материја, протеини, масти, угљени хидрати, пепео). Одређивање слободно везане воде. Оптичке методе анализе (апсорпција зрачења UV и VIS), турбидиметрија, нефелометрија, pH-метрија. Хроматографске методе раздвајања (танкослојна и гасна хроматографија). Брзе методе анализе патогена: брзе културелне технике, микроскопске технике, електрична проводљивост, серолошке технике, генетичке методе. Примене рачунара: Word, Excel, Access.		
	ТБ6. Хигијена и технологија меса рибе (10): Предусловни програми у објекту за обраду и прераду рибе, поступак са рибом после улова, клање и обрада рибе, поступци конзервисања рибе, елементи хигијенске исправности рибе: сензорна оцена, бактериолошко статус, паразити риба, резидуе, контаминенти рибе, физиолошки отрови риба. Прерада рибе и квалитет производа од рибе, модели HACCP планова у обради и преради рибе.		
	ТБ7. Хигијена и технологија меса дивљачи (10): Основне карактеристике меса дивљачи. Специфичности добијања меса дивљачи. Длакава дивљач, месоједи, перната дивљач, доместификована дивљач, посморталне промене код дивљачи. Процена хигијенске исправности код инфективних болести. Процена хигијенске исправности код паразитских болести; Стране материје: резидуе. Тровање дивљачи. Преглед меса дивљачи, преглед меса кунића, процена пола код одстрелене дивљачи. Технолошки поступци прераде меса дивљачи. Егзотичне животиње. Нојево месо, процена хигијенске исправности код инфективних болести. Процена хигијенске исправности код паразитарних болести, клање и преглед нојева. Остале егзотичне животиње, надзор над производњом меса егзотичних животиња, клање и инспекција фармски гајене дивљачи.		
	ТБ8. Хигијена и технологија меса живине и јаја (10): Састав, особине и квалитет меса живине. Клање и обрада заклане живине. Расецање меса живине. Преглед и процена хигијенске исправности меса живине. Хлађење и замрзавање. Разврставање трупова живине по класама. Токсоинфекције и интоксикације месом живине. Прерада и производи од меса живине. Састав јаја, начини и контрола квалитета јаја. Прерада и производи од јаја, болести које се преносе преко јаја. Резидуе у јајима и производима од		

	јаја. ТБ9. Хигијена меда (10): Трендови у производњи меда, значај меда у исхрани људи. Дефиниција и подела меда. Састав меда. Параметри квалитета меда. Чиниоци значајни за квалитет меда. Параметри хигијенске исправности меда. Производи од меда, мед са додацима. Пчелињи производи. ТБ10. Функционална храна (10): Појам и перспектива производње функционалне хране, месо као функционална компонента, млеко као функционална компонента, пробиотици, пребиотици, синбиотици, уља и биљне масти, омега-3-масне киселине, фитохемикалије; производи од меса као функционална храна: ферментисане кобасице, барене кобасице, јетрене паштете; производи од млека као функционална храна: јогурт, сиреви, намази; безбедност производа животињског порекла као функционална храна; законска регулатива.			
Практична настава вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	ТБ4. (45): Контрола производног процеса клања стоке и обраде трупа, контрола производног процеса прераде меса, квалитет живе стоке за клање, оцена меснатости трупова говеда, оцена меснатости трупова свиња, квалитет меса живине, методе сензорне оцено меса, сензорна оцена производа од меса, сензорна оцена производа од млека. ТБ5/1/2. (80): Упознавање с просторијом за сензорну анализу. Избор, обука и тренинг оцењивача сензорних својстава. Припрема узорка. Методе сензорне анализе: тестови разлика, тестови са скалама и категоријама, дескриптивна анализа, квантитативна дескриптивна анализа. Упознавање с хемијском лабораторијом. Прављење стандардних раствора. Одређивање: воде, суве материје, пепела, масти, протеина, калцијума, рН, титриметријске киселости. Одређивање CVV. Спектрофотометријско одређивање фосфора. ТВК-тест. TLC-раздвајање масти. Рад с рачунаром, припрема извештаја, рачунски примери и задаци. Практикум микробиолошких метода анализе хране. ТБ6. (35): Контрола предусловних програма, процесних операција и HACCP планова у погонима за обраду и прераду рибе. Оцена свежине рибе, преглед замрзнуте рибе, преглед на присуство паразита, бактериолошке анализе рибе, узимање узорка, оцена квалитета производа од рибе. ТБ7. (20): Клање и инспекција фармски гајене дивљачи. Поступак са дивљачи на месту одстрела. Преглед дивљачи и процена хигијенске исправности код инфективних болести. Паразитолошки преглед меса дивљачи. Микробиолошки преглед меса дивљачи. Преглед меса на присуство страних материја – резидуа. Технолошки поступци обраде трупа дивљачи. Технолошки поступци прераде меса дивљачи. Процена пола дивљачи. ТБ8. (20): Упознавање са процесом клања живине. Расецања и складиштења меса. Ветеринарско-санитарни преглед меса живине. Преглед производа од меса живине. Микробиолошки преглед меса живине и јаја и њихових производа. Контрола резидуа у месу живине и јајима. Разврставање меса живине и јаја по класама квалитета. ТБ9. (20): Контрола производног процеса добијања, обраде и прераде меда, лабораторијска контрола хигијенске исправности и квалитета меда, контрола меда у промету. ТБ10. (20): Упознавање са особинама функционалних додатака. Израда важнијих производа од меса и млека као функционалне хране: ферментисане кобасице, барене кобасице, јетрене паштете, јогурт, сиреви. Испитивање квалитета производа од меса и млека као функционалне хране. Анализа опасности у производњи функционалне хране.			
	Литература: одабрани текстови из широког избора уџбеничке и стручне литературе.			
	1. Милан. Ж.Балтић и Н. Карабасил: Контрола намирница анималног порекла, уџбеник, Београд, 2011. 2. Грујић Р. и сарадници: Квалитет и анализа намирница, уџбеник, Бања Лука, 2001 3. Штампани табаци који се деле студентима и/или су истакнути на Web-сајту катедре, и који покривају рачунски, практични и усмени део испита. 4. Милан Ж. Балтић и Владо Теодоровић: Хигијена меса, риба, ракова и шкољки, уџбеник, Београд, 1997. 5. Владо Теодоровић, Милан Ж. Балтић, Неђељко Карабасил: Атлас риба, ракова и шкољки, Београд, 2005 6. Теодоровић В: Хигијена меса дивљачи и егзотичних животиња, ФВМ, Београд, 2006. 7. Теодоровић В, Теодоровић Р, Станковић А, Васиљев Д: Нојеви и друге егзотичне животиње на домаћој трпези, ФВМ, Београд, 2002. 8. Јован рашета, Дакић Мирослав: Хигијена меса живине и јаја, уџбеник, Београд, 1994 9. Martin P: Honey Quality Standards All Over the World, Ljubljana, 2003 10. Милан. Ж.Балтић и Н. Карабасил, Контрола намирница анималног порекла, уџбеник, Београд, 2011. 11. Вуковић И. Основе технологије меса, 2012. 12. Прописи о безбедности и квалитету намирница			
	Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године:			
	Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад
120	240	-	-	240 (стручна пракса)
Методе извођења наставе	Настава ће бити организована у предаваоницама и клиникама Факултета, кроз низ кохерентних тематских блокова (ТБ) организованих кроз (више)недељно трајање. Теоријска настава се базира на предавањима уз обилно коришћење илустрованог и интерактивног материјала, као и архивиране документације Катедре. Практична настава се одржава у лабораторијама Факултета и у објектима за клање животиња и објектима за производњу и прераду меса и млека са посебним нагласком на непосредно учешће студената у свим аспектима текућег стручног рада, уз надзор и усмеравање од стране наставника.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	ТЕСТ	30
практична настава		40	Практични испит	
колоквијуми		10		
семинари		10		